



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ



ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων Οργανισμών και Επιχειρήσεων

ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΜ : 4042202002033

ΕΠΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ : ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΚΙΝΤΖΗ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΤΡΟΠΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΚΙΝΤΖΗ

ΑΓΓΕΛΙΑΔΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ

ΤΡΙΠΟΛΗ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	1
Abstract.....	2
Ευχαριστίες.....	3
Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή.....	4
1.1 Ορισμός της ανεργίας.....	5
Κεφάλαιο 2 : Ανεργία.....	6
2.1 Είδη ανεργίας.....	6
2.2 Αίτια της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.....	9
2.3 Συνέπειες της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.....	15
2.4 Ανεργία και κίνδυνος φτώχειας στην Ελλάδα.....	21
Κεφάλαιο 3 Ανεργία των νέων.....	28
3.1 Αίτια της ανεργίας των νέων.....	29
3.2 Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ανεργία των νέων.....	34
3.3 Ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη στου νέους ηλικίας 15 έως 24 ετών.....	39
3.4 Ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη ανά φύλο και ηλικία	44
3.4.1 Ανεργία στην Ελλάδα με βάση το φύλο και την ηλικιακή κατανομή από το 2000 έως το 2020.....	45
3.4.2 Ανεργία χώρων της Ευρώπης ανά φύλο και ηλικιακή κατανομή από το 2010 έως το 2020	54
3.5 Συνολικά ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.....	63
3.6 Οι ρυθμοί αύξησης και μείωσης της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.....	67

Κεφάλαιο 4 Αντιμετώπισης της ανεργίας.....	80
4.1 Πολιτικές αντιμετώπισης της Ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.....	80
4.2 Η ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη την εποχή του Covid-19.....	84
4.3 Επισκόπηση της βιβλιογραφίας.....	85
4.4 Εμπειρική ανάλυση της ανεργίας-Μεταβλητές.....	88
Συμπεράσματα.....	109
Παραρτήματα.....	111
Σχετική Βιβλιογραφία.....	116

Περίληψη

Αρχικά η ανεργία είναι ένα φαινόμενο όπου ταλαιπωρεί όλο τον κόσμο. Στην εργασία αυτή όμως θα μιλήσουμε περισσότερο για την Ελλάδα και την Ευρώπη. Έτσι πρώτα θα ορίσουμε την έννοια της ανεργίας και θα δούμε κάποια από τα είδη της όπου υπάρχουν. Θα δούμε ακόμα τα αίτια από τα οποία προκαλείται ανεργία αλλά και της συνέπειες όπου το πρόβλημα αυτό έχει όπως και θα δούμε κάποια πράγματα σχετικά με φτώχεια στην Ελλάδα.

Στην συνέχεια θα μιλήσουμε για ένα βασικό θέμα όπου είναι αυτό της ανεργίας των νέων. Σχετικά με αυτό θα δούμε τα αίτια από τα οποία προκαλείται αλλά και της επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης σε όλο αυτό. Ακόμα θα δούμε κάποιους πίνακες με τα ποσοστά ανεργίας των νέων στην Ελλάδα και την Ευρώπη και μετά ανά φύλο και ηλικία. Σε άλλο σημείο της εργασίας θα μιλήσουμε για τον ρυθμό αύξησης της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Στο τέλος θα δούμε κάποιες πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας και θα γίνει μια μικρή αναφορά για την ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη την εποχή του Covid-19. Τελικώς θα δούμε και την στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου που δημιουργήσαμε για τις απαιτήσεις της εργασίας.

ABSTRACT

Unemployment is initially a phenomenon that afflicts the whole world. In this paper, however, we will talk more about Greece and Europe. So first we will define the concept of unemployment and we will see some of its types where they exist. We will also see the causes of unemployment and its consequences where this problem has as well as we will see some things about poverty in Greece.

Next, we will talk about a key issue where youth unemployment is. In this regard we will look at the causes of it and the effects of the financial crisis on all this. We will also see some tables with the unemployment rates of young people in Greece and Europe and then by gender and age. Elsewhere in the paper we will talk about the growth rate of unemployment in Greece and Europe.

In the end we will see some policies to deal with unemployment and will make a small report on unemployment in Greece and Europe during the Covid-19 pandemic. Finally, we will see the statistical analysis of the questionnaire we created for the requirements of the job.

Ευχαριστίες

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. Βασιλική Σκιντζή για όλη την στήριξη, τη βοήθεια και τις δημιουργικές ιδέες όπου μου προσέφερε όλο αυτό το διάστημα όπου συνεργαστήκαμε.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω του γονείς μου αλλά και την αδερφή για όλη την ηθική αλλά ψυχολογική στήριξη που μου προσέφεραν σε όλο αυτό το διάστημα.

Κεφάλαιο 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αρχικά στην εργασία θα μιλήσουμε σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργίας που είναι κάτι όπου ταλανίζει όλο τον κόσμο κυρίως. Εμείς όμως θα μιλήσουμε κυρίως σχετικά με το θέμα αυτό για την Ελλάδα όσο και την Ευρώπη γενικότερα. Σκοπός της εργασία αυτής όμως είναι να αναλύσει και να δει από πού πηγάζει το όλο αυτό πρόβλημα στην Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη καθώς και να μιλήσει σχετικά και με το φαινόμενο της ανεργία των νεών. Επίσης σκοπός της εργασίας ακόμα είναι να δει τις συνέπειες αλλά και τις επιπτώσεις όπου προκαλούνται από όλο αυτό γενικότερα αλλά και στις κατηγορία των νεότερων ανθρώπων καθώς και να μιλήσει για κάποιες πολιτικές αντιμετώπισης όπου υπάρχουν σχετικά με αυτό.

Στην συνέχεια το θέμα αυτό όπου θα αναλύσουμε παρακάτω είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον λόγο ότι μελετά εκτενέστερα τα αίτια από τα από τα όποια ξεκίνα όλο αυτό αλλά και τις συνέπειες όπου προκαλούνται από μια ενδεχόμενη έξαρση του φαινομένου αυτού. Το θέμα αυτό είναι σημαντικό όμως και για κάποιες πολιτικές αντιμετώπισης, όπου υπάρχουν οι οποίες βοηθούν στην συρρίκνωση του φαινομένου αυτού. Επίσης η μεθοδολογία αυτή όπου θα χρησιμοποιήσουμε για την ανάλυση του φαινομένου αυτού είναι κάποιες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό από το διαδίκτυο κυρίως από διάφορα περιοδικά, άρθρα, μελέτες κ.λπ. όπου από όλα αυτά θα προκύψουν αυτά όπου θα δούμε παρακάτω δηλαδή τα αίτια, συνέπειες κ.λπ.. Ως κάποια βασικά συμπεράσματα θα δούμε την εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη τα χρόνια όπου μας πέρασαν όσο και στην περίοδο της οικονομικής κρίσης.

Τέλος σχετικά με την δομή της εργασίας αυτής θα δούμε αρχικά κάποιους ορισμούς του φαινομένου αυτού της ανεργίας όπως και κάποια αιτία αλλά και συνέπειες όπου υπάρχουν σχετικά με το όλο πρόβλημα αυτό όπως επίσης θα μιλήσουμε κάνοντας μια μικρή αναφορά και στο φαινόμενο της φτώχειας. Επίσης θα μιλήσουμε εκτενέστερα για το πρόβλημα της ανεργίας των νέων βλέποντας κάποια αιτία αλλά και επιπτώσεις

αυτού όπου στο τέλος θα δούμε κάποιες πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας και θα κάνουμε μια εμπειρική ανάλυση ενός ερωτηματολογίου όπου δημιουργήσαμε σχετικά με αυτές τις πολιτικές βλέποντας τον βαθμό ικανοποίησης των ανέργων από αυτές. Στο επόμενο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στον ορισμό του φαινομένου αυτού της ανεργίας.

1.1 Ορισμός της ανεργίας

Ανεργία είναι κατάσταση στην οποία βρίσκεται ένα άτομο που ενώ είναι ικανό και διαθέσιμο και με πολύ καλή διάθεση για να εργαστεί στο αντικείμενο του, η και οπουδήποτε αλλού αντιμετωπίζει μια αρκετά μεγάλη δυσκολία στην εύρεση εργασίας. Οι πιθανότητες όμως για ένα άτομο που αναζητά εργασία είναι μεγάλες στην περίπτωση όπου υπάρχει πλεονάζουσα προσφορά εργασίας στην αγορά. Δηλαδή για να γίνει και πιο κατανοητό όλο αυτό όταν υπάρχουν αρκετές διαθέσιμες θέσεις εργασίας για τον κάθε άνθρωπο.

Η ανεργία είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα που υπάρχει παγκοσμίως και δεν εστιάζεται κυρίως μόνο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη γενικότερα. Σχετικά με όλο αυτό το πρόβλημα που δημιουργεί το φαινόμενο αυτό της ανεργίας είμαστε απολύτως σίγουροι πως από κάπου ξεκινάει όλο αυτό δηλαδή υπάρχουν κάποια αίτια που αυτά αποδίδουν και κάποιες συνέπειες τις οποίες επωμίζονται οι άνθρωποι τόσο σε προσωπικό αλλά και σε οικονομικό επίπεδο. Στην συνέχεια όμως είναι πολύ σημαντικό να δούμε περιεκτικά και τις έννοιες της ανεργίας αλλά και του εργατικού δυναμικού¹.

¹<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

Αεργία είναι η κατάσταση ενός ατόμου όπου ενώ είναι ικανό να εργαστεί δεν επιθυμεί να εργαστεί διότι ίσως καλύπτει με διαφορετικό τρόπο τις ανάγκες του.

Το εργατικό δυναμικό γενικότερα αποτελείται από όσους έχουν εργασία δηλαδή τους απασχολούμενους αλλά και εκείνους που δεν απασχολούνται τους άνεργους δηλαδή αυτούς που έχουν εκδηλώσει την επιθυμία τους να εργαστούν.

Οι άνεργοι αυτοί όμως γενικότερα εκδηλώνουν την επιθυμία τους για εργασία στέλνοντας βιογραφικά σημειώματα σε εταιρείες οργανισμούς όπως και καταφεύγοντας και σε βοήθεια για εύρεση εργασίας και μέσω του Ο.Α.Ε.Δ(Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού).Το μη εργατικό δυναμικό είναι επίσης το μέρος του ενήλικου πληθυσμού της χώρας όπου ασχολείται με δουλείες σπιτιού όπως τα οικιακά όπως και πολλά αλλά δηλαδή σε μεγάλο βαθμό γυναίκες όπως επίσης και σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι συνταξιούχοι, οι χρονιά πάσχοντες με προβλήματα υγείας που απέχουν από την εργασία του ή ακόμα και δεν ψάχνουν εργασία.

Στην συνέχεια και στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας αυτής θα μιλήσουμε σχετικά με τα διάφορα είδη ανεργίας που υπάρχουν και δίνουν την δυνατότητα στο πρόβλημα αυτό να διαιωνίζεται και να ταλανίζει τους ανθρώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΑΝΕΡΓΙΑ

2.1 Είδη της ανεργίας

Στο κεφάλαιο αυτό θα μιλήσουμε σχετικά με τα διάφορα είδη ανεργίας που υπάρχουν και έτσι κάνουν το πρόβλημα αυτό να ενδυναμώνεται και όχι να αποδυναμώνεται.

Τα είδη της ανεργίας που υπάρχουν είναι τα εξής :

1) Ανεργία Τριβής

Η Ανεργία τριβής είναι ένα από τα είδη του φαινομένου αυτού όπου έχει άμεση σχέση αρχικά με τα άτομα αυτά όπου είναι πολύ πιθανόν να μην έχουν μια σταθερή εργασία διότι μπορεί να μην μετακινούνται από πόλη σε πόλη κ.α. Ουσιαστικά, αυτό αποτελεί το ελάχιστο επίπεδο ανεργίας που δεν μπορεί να μειωθεί σε μια δυναμική κοινωνία ακόμα και όταν η οικονομία είναι σε πλήρη απασχόληση². Ένα τέτοιο χαρακτηριστικό παράδειγμα θα μπορούσαν να ήταν οι φοιτητές όπου αυτοί ενδέχεται να αναζητήσουν εργασία στον τόπο όπου φοιτούν, αλλά και στον τόπο διαμονής τους μετά την αποφοίτηση από την σχολή τους. Όπως επίσης και κάποιοι άνθρωποι όπου αναζητούν μια καλύτερη ή μια διαφορετική εργασία. Επίσης, στο είδος αυτό της ανεργία τριβής περιλαμβάνονται τα άτομα που, λόγω κάποιων φυσικών αιτιών, δεν είναι ικανά ως προς την αναζήτηση αλλά και την εύρεση εργασίας.

2) Διαρθρωτική ανεργία

Η διαρθρωτική ανεργία είναι το είδος του φαινομένου αυτού όπου σχετίζεται με την αδυναμία όπου μπορεί να έχουν κάποιοι άνθρωποι έτσι ώστε να βρουν την εργασία που τους αναλογεί αντίστοιχη των δεξιοτήτων τους. Έτσι για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό οφείλεται στις αναντιστοιχίες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, καθώς κάποιοι κλάδοι ή ειδικότητες μπορεί να έχουν αυξανόμενη ζήτηση και κάποιοι άλλοι πτωτική ζήτηση. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι όταν μια επιχείρηση αναζητά προσωπικό σχετικά με το είδος της και όταν υπάρχουν γενικότερα κάποιες τεχνολογικές εξελίξεις η επιχείρηση αναζητά εργαζόμενους όπου γνωρίζουν και είναι

²(Δεδουσόπουλος, 2004)

ικανοί να ανταπεξέλθουν σε όλες τις εξελίξεις αυτές έχοντας τις κατάλληλες δεξιότητες³.

Έτσι όμως δημιουργείται η διαθρωτική ανεργία γιατί ενώ μπορεί να υπάρχουν αρκετές διαθέσιμες θέσεις εργασίας για διάφορους ανθρώπους είναι πολύ πιθανόν αυτοί να μην βρίσκουν εργασία διότι λογικά μπορεί να μην πληρούν τα κριτήρια και μην έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες όπου χρειάζεται να έχουν για δουλέψουν στην οποιαδήποτε επιχείρηση ή οργανισμό.

3) Κυκλική ανεργία

Η κυκλική ανεργία είναι το είδος του φαινομένου αυτού όπου έχει άμεση σχέση με την μειωμένη συνολική ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών. Η μορφή αυτής της ανεργίας είναι αποτέλεσμα της επιβράδυνσης της ανάπτυξης του κράτους σε περιόδους βαθιάς οικονομικής ύφεσης η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία απορρόφησης του εργατικού δυναμικού⁴.

4) Εποχιακή ανεργία

Η εποχιακή ανεργία είναι το είδος του φαινομένου αυτού όπου σχετίζεται με την μειωμένη ζήτηση εργασίας τις διαφορές εποχές του χρόνου. Δηλαδή για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι άνθρωποι όπου εργάζονται στον τουρισμό κυρίως του καλοκαιρινούς μήνες, έτσι δεν εργάζονται τον υπόλοιπο χρόνο και για τον λόγο αυτό λαμβάνουν επιδόματα ανεργίας για το διάστημα όπου δεν δουλεύουν.

Έτσι τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μιλήσουμε και για κάποια άλλα είδη της ανεργίας που έχουν άμεση σχέση με τα κοινωνικά, δημογραφικά, εκπαιδευτικά, ηλικιακά ή άλλα χαρακτηριστικά όπως για παράδειγμα γυναικεία ανεργία, ανεργία αποφοίτων Α.Ε.Ι. και η νεανική ανεργία. Επίσης όλα αυτά είδη της ανεργίας όπου

³ΗΡΩ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

⁴ΗΡΩ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

μιλήσαμε παραπάνω δεν υπάρχουν μόνο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο⁵.

Στην συνέχεια της εργασίας αυτής είναι όμως ιδιαίτερα σημαντικό να μιλήσουμε για τα αίτια αλλά και τις συνέπειες του προβλήματος αυτού της ανεργία τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη.

2.2 Αίτια της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό θα μιλήσουμε για τα αίτια που ξεκινά το πρόβλημα αυτό της ανεργίας αλλά και τις συνέπειες που προκαλεί επίσης. Αρχικά θα αναφερθούμε στα αίτια της ανεργίας όπου αυτά συντελούν την αρχή του προβλήματος αυτού της ανεργίας και αρκετά από αυτά επηρέασαν και σε μεγάλο βαθμό την χώρα μας. Κάποιες από αυτές τις αιτίες της ανεργίας μπορεί να είναι η τεχνολογία, η παγκοσμιοποίηση, ο ανταγωνισμός με άλλες χώρες του κόσμου, η έλλειψη προσαρμογής χώρου εργασίας, οι ακαμψίες της αγοράς, κάποιες δημογραφικές αλλαγές αλλά και κάποιοι άλλα αίτια και παράγοντες όπου αυξάνουν την ανεργία τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Τα αίτια της ανεργίας είναι τα εξής :

- 1) **Η τεχνολογία** συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της ανεργίας τόσο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη ειδικά σε περιόδους όπου η οικονομία δεν βρίσκεται και σε πάρα πολύ καλή κατάσταση. Σε αυτό όμως συμβάλουν οι νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται όπου πολλές δουλειές τώρα ψάχνουν εργάτες ειδικευμένους πάνω σε αυτές τις τεχνολογίες σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος,

⁵(Δεδουσόπουλος, 2004)

2004). Με τον τρόπο αυτό έχουμε έτσι μια μεγάλη μείωση μισθών αυτών που δεν είναι ειδικευμένοι σε αυτές τις νέες τεχνολογίες και έτσι αυξάνεται οι ανεργία σε αυτή την κατηγορία των εργαζομένων. Έτσι με τον τρόπο αυτό η τεχνολογία καταστρέφει την θέση εργασίας των μη ειδικευμένων εργαζόμενων και δημιουργεί εργασία για αυτούς όπου είναι ειδικευμένοι πάνω στο αντικείμενο αυτό της οποιασδήποτε εργασίας τους.

2) **Η παγκοσμιοποίηση** και οι επιδράσεις αυτής έχουν συμβάλει επίσης στην αύξηση της ανεργίας τόσο στην Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη. Κάποιες από αυτές τις επιδράσεις που έχει η παγκοσμιοποίηση στο φαινόμενο αυτό είναι η αύξηση του μεγέθους του διεθνούς εμπορίου αλλά και η εντατικοποίηση του διεθνούς ανταγωνισμού που αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα όπου αυτό έχει αρνητική επιρροή στην απασχόληση. Επίσης το φαινόμενο αυτό της παγκοσμιοποίησης βοήθη έτσι τα εισαγόμενα προϊόντα όπου αυτά παράγονται κυρίως από τις αναπτυσσόμενες χώρες όπως είναι η Κίνα σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, 2004). Αυτά όμως φτιάχνονται με ιδιαίτερα μικρό κόστος εργασίας όπου υποβαθμίζουν την διεθνή ανταγωνιστικότητα τόσο για παράδειγμα των ελληνικών όσο και των ευρωπαϊκών προϊόντων και επίσης έχουν ως αποτέλεσμα το κλείσιμο των βιομηχανιών τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες Ευρώπης όπου αυτές οι επιχειρήσεις μπορεί ακόμα να μεταφέρονται σε κάποιες άλλες τρίτες χώρες εκτός της Ε.Ε⁶.

3) **Η απουσία ενός σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού από το σχολείο** είναι μια ιδιαίτερα σημαντική αιτία της ανεργίας. Η αιτία αυτή όμως έχει ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα αυτό για τον λόγο ότι είναι αρκετά σημαντικό τα παιδιά από την εφηβική του ηλικία να μαθαίνουν κάποια πράγματα στο σχολείο σχετικά με τα επαγγέλματα που υπάρχουν στην κοινωνία⁷. Αυτό όμως είναι πολύ σημαντικό διότι μια σωστή ενημέρωση των παιδιών σχετικά με το θέμα αυτό του

⁶ΗΡΩ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

⁷ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ ΓΩΡΓΟΣ Δ. <<ΑΝΕΡΓΙΑ: Αίτια και λύσεις>>, Αθήνα 1996

επαγγελματικού προσανατολισμού θα τα βοηθήσει αρκετά έτσι ώστε κάνουν την σωστή επιλογή επαγγέλματος με βάση τις δεξιότητες και τις δυνατότητες τους και να έχουν μια γρήγορη και άμεση επαγγελματική αποκατάσταση στο μέλλον.

4) **Οι δημογραφικές αλλαγές** τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη επηρεάζουν επίσης σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της ανεργίας. Αυτό οφείλεται στην μεγάλη μετακίνηση του πληθυσμού από την επαρχία όπου το ποσοστό απασχόλησης είναι πιο υψηλό σε πιο αστικές περιοχές και όπου το ποσοστό απασχόλησης είναι πιο χαμηλό σε κάποιες άλλες περιοχές σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, 2004). Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της αίτιας αυτής του προβλήματος της ανεργίας ειδικά στην χώρα μας την Ελλάδα είναι η μεγάλη μετακίνηση και η υπερσυγκέντρωση μεγάλου μέρους του πληθυσμού της χώρας στις μεγάλες πόλεις όπως η Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα κ.λπ. . Αυτό όμως έχει ως αποτέλεσμα μια μεγάλη μερίδα ανέργων ανθρώπων να δυσκολεύονται να βρουν εργασία η ακόμα και μένουν άνεργοι ειδικότερα αυτοί που ζουν στα μεγάλα αστικά κέντρα. Είναι όμως πολύ πιθανόν ότι η αίτια αυτή των δημογραφικών αλλαγών και της μετακίνησης του πληθυσμού ότι δεν ταλανίζει μόνο την χώρα μας την Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη όπου και σε διάφορες χώρες αυτής προκύπτει ακριβώς το ίδιο πρόβλημα.

5) **Η λανθασμένη και μη οργανωμένη εκπαίδευση στα επαγγελματικά λύκεια** των εφήβων αποτελεί μια πολύ σημαντική αίτια όπου συμβάλει αρκετά στην διαίωνιση του φαινομένου αυτού της ανεργίας κυρίως στην χώρα αλλά ίσως και σε κάποιες άλλες χώρες της Ευρώπης. Αυτό όμως παίζει τον ρόλο του για τον λόγο ότι τα παιδιά που έχουν διάφορες δεξιότητες και δυνατότητες σε τεχνικά θέματα δεν λαμβάνουν στα σχολεία τους την σωστή και κατάλληλη παιδεία και γνώση και αυτό όμως μελλοντικά του στοιχίζει εφόσον δεν διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και έτσι αρκετοί από αυτούς οδηγούνται στην ανεργία. Όμως αυτό είναι πιθανόν να είναι αποτέλεσμα της έλλειψης διάφορων υλικών και υποδομών στους χώρους της εκπαίδευσης σύμφωνα με τον(Σκουτέλης Γιώργος Δ.). Τέλος η αίτια αυτή είναι αρκετά πιθανόν να υπάρχει εκτός από την Ελλάδα σε κάποιες χώρες της Ευρώπης αλλά και του κόσμου γενικότερα.

6) **Η υπερεργασία** είναι ακόμα μια πολύ σημαντική αίτια του φαινομένου αυτού της ανεργίας διότι αυτό βοηθά αρκετά έτσι ώστε να υπάρχει μια αύξησης της στο ποσοστό των ανέργων ανθρώπων. Για να γίνει πιο κατανοητό όμως αυτό βλέπουμε ότι υπάρχουν αρκετοί εργαζόμενοι που μπορεί να εργάζονται όχι μόνο σε μια δουλειά αλλά είναι πολύ πιθανόν να εργάζονται και κάπου άλλου σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος,2004). Αυτό συμβαίνει γιατί μπορεί κάποιιο εργαζόμενοι που έχουν μια σταθερή δουλειά που αυτή τους προσφέρει μια σταθερή ασφαλιστική κάλυψη έως την ημέρα της συνταξιοδότησης τους και ένα σταθερό εισόδημα εργάζονται σε κάποια άλλη δουλειά .

Αυτή η εργασία όμως προσφέρει σε αυτούς ένα επιπλέον εισόδημα με καθαρά κέρδη διότι οι εργαζόμενοι αυτοί δεν λαμβάνουν επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη από την δουλειά τους αυτή και έτσι το εισόδημα που λαμβάνουν είναι επιπλέον κέρδος για αυτούς. Το θέμα αυτό όμως της υπερεργασίας όμως είναι γεγονός ότι δημιουργεί μια αύξηση της ανεργίας διότι κάποιες από τις θέσεις εργασίας που κατέχουν οι εργαζόμενοι αυτοί που δουλεύουν σε μια δεύτερη δουλειά όπου αυτή στερείται από κάποιο άνεργο που μπορεί να την είχε περισσότερο ανάγκη να εργαστεί τόσο σε οικονομικό όσο και ψυχολογικό. Τέλος το φαινόμενο αυτό της υπερεργασίας φαίνεται πως παρατηρείται και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης εκτός από την χώρα μας την Ελλάδα.

7) **Η έλλειψη προσαρμογής του χώρου εργασίας** έχει επίσης μεγάλη επίδραση στην ανεργία και για τον λόγο αυτό αποτελεί ένα βασικό αίτιο του φαινομένου αυτού. Όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι υπήρχαν πολλές τροποποιήσεις στις δομές απασχόλησης της χώρας όπου σε αυτό συνέβαλε και η επίδραση των τεχνολογικών αλλαγών που έγιναν. Επίσης ,η αναδιανομή κατά κλάδο και γεωγραφική αναδιανομή της οικονομικής δραστηριότητας μεταξύ διάφορων περιοχών έπαιξε και αυτή τον ρόλο της στην αύξηση της ανεργίας για τον λόγο ότι κάποιες οικονομικές δραστηριότητες από διάφορους κλάδους μετακινούνταν σε διαφορετικά σημεία αλλά και πόλεις. Αυτό όμως είχε ως αποτέλεσμα κάποιιο εργαζόμενοι να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν στην μετακίνηση της εργασίας

τους σε διαφορετικό μέρος και να σταματήσουν να εργάζονται στην επιχείρηση αυτή όπου εργάζονταν και έτσι να οδηγούνται με μαθηματικό τρόπο στην ανεργία. Το φαινόμενο αυτό όμως δεν υπάρχει μόνο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά είμαστε αρκετά σίγουροι πως ότι παρατηρείται και σε κάποιες χώρες της Ευρώπης.

- 8) **Η έλλειψη αξιοκρατίας** επίσης είναι ένα πολύ σημαντικό αίτιο όπου συμβάλει στην αύξηση αλλά και την διαίωνιση του φαινομένου αυτού της ανεργίας. Το φαινόμενο αυτό όμως της έλλειψης αξιοκρατίας παρατηρείται σε ένα μεγάλο βαθμό στην χώρα μας την Ελλάδα και λιγότερο ίσως σε κάποιες άλλες χώρες της Ευρώπης σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, 2004). Για να γίνει περισσότερο κατανοητό το θέμα αυτό είναι χαρακτηριστικό πως ότι αρκετές υψηλά ιστάμενες θέσεις δηλαδή κάποιες νευραλγικές θέσεις εργασίας καλύπτονται από εργαζομένους που μπορεί να μην έχουν τόσο τις απαραίτητες γνώσεις για την θέση αυτή.

Αυτό όμως οδηγεί αρκετούς εργαζόμενους δουλεύουν σε μια θέση εργασίας όπου είναι άσχετοι με τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους η ακόμα πιθανότερο να οδηγούνται και στην ανεργία. Κυρίως οι λόγοι όμως που μπορεί να υπάρχει το φαινόμενο αυτό της έλλειψης αξιοκρατίας μπορεί να είναι αρχικά πολιτικοί αλλά πιθανόν να είναι και οικονομικοί. Το συγκεκριμένο αίτιο όπως αναφερθήκαμε και νωρίτερα φαίνεται πως ταλανίζει περισσότερο την χώρα μας την Ελλάδα και λιγότερο τις άλλες χώρες της Ευρώπης αλλά και του κόσμου.

- 9) **Η εργασιακή εκμετάλλευση** είναι επίσης μια πολύ βασική αιτία όπου αυτό βοηθά στην αύξηση του φαινομένου της ανεργίας. Δηλαδή όμως για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό βλέπουμε ότι υπάρχουν κάποια φαινόμενα όπου πολλοί εργαζόμενοι σε διαφορές επιχειρήσεις δουλεύουν υπερωρίες, εργάζονται για μικρό χρονικό διάστημα με συμβάσεις εργασίας όπου αυτές δεν τους δίνουν την δυνατότητα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης και επιπλέον υπάρχουν αρκετοί εργαζόμενοι που δουλεύουν με μερική ή ακόμα και καθόλου

ασφαλιστική κάλυψη συμφωνά με τον (Σπυριδάκης 2013). Τα παραπάνω φαινόμενα εργασιακής εκμετάλλευσης όπου αναφέραμε συντελούν στην αύξηση του φαινομένου αυτού της ανεργία διότι για παράδειγμα είναι πολλοί εργαζόμενοι όπου ενώ εργάζονται υπερωρίες και δεν λαμβάνουν τις ανάλογες οικονομικές απολαβές από την εργασία τους αυτή.

Επίσης, οι εργαζόμενοι όπου δουλεύουν με λιγότερο ή ακόμα και καθόλου ασφαλιστική κάλυψη σε οποιαδήποτε περίπτωση αναζήτησης μιας νέας θέσης εργασίας υπάρχουν πολλές πιθανότητες να παραμείνουν άνεργοι, διότι η εργασία αυτή που είχαν πραγματοποιήσει είναι πιθανόν να μην λογίζεται ως προϋπηρεσία σε περίπτωση όπου για αυτή την θέση εργασίας που διεκδικούν απαιτείται να υπάρχει προϋπηρεσία. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε πως ότι το αίτιο αυτό της εργασιακής εκμετάλλευσης που συντελεί στην διαίωνιση του φαινομένου της ανεργίας δεν εμφανίζεται κυρίως μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

10) Η εισροή μεταναστών και προσφύγων είναι επίσης ένα πολύ σημαντικό αίτιο όπου αυξάνει σε μεγάλο βαθμό την ανεργία. Ειδικότερα όμως όταν αυτό γίνεται στα μεγάλα αστικά κέντρα όπως μπορεί να είναι κάποιες μεγάλες πόλεις όπως είναι η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη κ.λπ.. . Για να γίνει πιο κατανοητό όμως αυτό είναι σημαντικό να πούμε ότι αυτό το θέμα της εισροής μεταναστών προκαλεί μια αύξηση της ανεργίας ειδικότερα στα μεγάλα αστικά κέντρα διότι εκεί υπάρχει μια υπερσυγκέντρωση επιχειρήσεων αλλά και υπηρεσιών σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης, 2013). Αυτό όμως έχει άμεση σχέση διότι κάποιες επιχειρήσεις που μπορεί να έχουν ανάγκη για ένα πιο οικονομικό εργατικό δυναμικό τότε προσλαμβάνουν κάποιους από αυτούς τους μετανάστες και πρόσφυγες με αρκετά χαμηλούς μισθούς και χωρίς καμία ασφαλιστική κάλυψη έτσι ώστε να έχουν μεγαλύτερο κέρδος. Τέλος είναι πολύ σπουδαίο να αναφέρουμε ότι το φαινόμενο αυτό της εισροής μεταναστών και προσφύγων που αυξάνει την ανεργία δεν συναντάται μόνο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρώπης διότι αυτό είναι ένα θέμα όπου ταλανίζει ολόκληρη την Ευρώπη.

11) Η οικονομική κρίση είναι μια από τις βασικότερες αίτιες όπου αυξάνουν σε μεγάλο βαθμό την ανεργία διότι είναι πολύ πιθανόν να μειώνεται το εισόδημα των ανθρώπων. Όμως με την οικονομική κρίση μειώνεται σε μεγάλο βαθμό η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών διότι πολλοί εργαζόμενοι αρχίζουν να εμφανίζουν οικονομικό πρόβλημα. Έτσι για τον λόγο αυτό πολλές επιχειρήσεις είναι πολύ πιθανόν να οδηγούνται , να βάλουν λουκέτο με αποτέλεσμα να χάνονται αρκετές θέσεις εργασίας και αρκετοί εργαζόμενοι να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα αυτό της ανεργίας⁸. Τέλος όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι από την οικονομική κρίση που αυτή αύξησε σε μεγάλο βαθμό την ανεργία η Ελλάδα μπορεί να πέρασε αρκετά δύσκολα αλλά και οι χώρες της Ευρώπης δεν βγήκαν αλώβητες από το όλο αυτό πρόβλημα .

Τέλος στο κεφάλαιο αυτό βλέπουμε πως μιλήσαμε για τα αίτια όπου αυτά βοηθούν στην αύξηση και την διαίωση του φαινομένου της ανεργίας . Τα αίτια όμως έχουν και κάποιες συνέπειες όπου αυτές θα τις δούμε στην συνέχεια στο επόμενο κεφάλαιο.

2.3 Συνέπειες της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό τώρα θα μιλήσουμε για τις συνέπειες αυτές όπου προκαλεί στον κόσμο και την κοινωνία το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Αυτές οι συνέπειες όμως έχουν μεγάλη επιρροή τόσο στην Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη.

Οι συνέπειες αυτές του φαινομένου της ανεργίας είναι οι εξής παρακάτω :

⁸(Σπυριδάκης,2013)

1) **Η απώλεια παραγωγικών δυνάμεων για τους ανέργους** αρχικά είναι μια πολύ σπουδαία αλλά και μια άμεση συνέπεια όπου έχει για τους ανέργους το πρόβλημα αυτό της ανεργίας. Για να γίνει πιο κατανοητή η συνέπεια αυτή είναι σημαντικό να πούμε ότι οι άνεργοι όπου βρίσκονται για αρκετό καιρό σε ανεργία και αδυνατούν να βρουν εργασία αυτό όμως έχει ως συνέπεια οι άνθρωποι αυτοί να χάνουν αρκετές από αυτές τις δυνάμεις που έχουν να δώσουν στην περίπτωση όπου εργαστούν ξανά. Αυτές οι δυνάμεις όμως που χάνονται θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική διαδικασία από τον εργαζόμενο που αυτό έχει ως αποτέλεσμα αυτός να αποδίδει καλύτερα σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης, 2013). Η απώλεια όμως αυτή των παραγωγικών δυνάμεων επηρεάζεται αρκετά από την ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο άνεργος. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συνέπεια αυτή της απώλειας παραγωγικών δυνάμεων υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

2) **Η απώλεια εισοδήματος** είναι μια επίσης πολύ σημαντική συνέπεια όπου προκαλεί το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Ειδικότερα αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζει οικονομικά αλλά και ψυχολογικά τόσο τον άνεργο όπως επίσης και τον κοινωνικό περίγυρο αυτού δηλαδή την οικογένεια ,τους συγγενείς του αλλά και κάποιους φίλους τους(Σπυριδάκης, 2013).⁹ Όμως αυτή η απώλεια εισοδήματος επειδή δημιουργεί κάποια οικονομικά προβλήματα στους ανέργους τους κάνει να αισθάνονται άσχημα και να δυσκολεύονται αρκετά να καλύψουν πολλές από τις ανάγκες όπου αυτοί έχουν. Τέλος είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως αυτή η συνέπεια της απώλειας εισοδήματος ειδικότερα για τους ανέργους υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα αλλά και σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

⁹ (Δεδουσόπουλος, 2004)

3) **Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού** είναι μια ιδιαίτερα πολύ σημαντική συνέπεια του προβλήματος αυτού της ανεργίας. Αυτό όμως έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει αυξημένη παροχή διάφορων επιδομάτων όπως είναι το επίδομα ανεργίας, αλληλεγγύης κ.λπ. στους ανέργους. Βασικό θέμα είναι όμως ότι η επιδοματική πολιτική που χρησιμοποιούν οι εκάστοτε κυβερνήσεις για να στηρίξουν τους ανέργους τους έχει αρκετές συνέπειες και στην οικονομία της χώρας και είναι πολύ πιθανόν να δημιουργηθούν και κάποια προβλήματα στο μέλλον. Όμως αυτό επιβαρύνει αρκετά τον προϋπολογισμό του κράτους ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης διότι δημιουργεί ακόμα περισσότερα έξοδα στο κράτος η αύξηση της ανεργίας και έτσι δεν αφήνει την κάθε κυβέρνηση να πάρει μετρά που να στηρίζει όλους τους πολίτες¹⁰. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συνέπεια αυτή της επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού που αναφερθήκαμε παραπάνω σίγουρα εντοπίζεται στην χώρα μας ειδικότερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης αλλά είμαστε σίγουροι ότι υπάρχει και σε άλλες χώρες της Ευρώπης αλλά και του κόσμου.

4) **Η μη ικανοποίηση αναγκών για τους ανέργους** είναι μια πολύ βασική συνέπεια όπου προκαλεί το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Για να γίνει όμως πιο κατανοητό όλο αυτό είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως ότι γενικότερα πολλοί άνεργοι βρίσκονται σε μια αδυναμία έτσι ώστε να καλύψουν πολλές βασικές ανάγκες τους όπως είναι κάποιες υλικές αλλά και πνευματικές ανάγκες σύμφωνα με τον (Κατσανέβας, 1986). Αυτό όμως είναι μια άμεση συνέπεια του προβλήματος της ανεργίας για τον λόγο ότι οι άνθρωποι αυτοί όπου βρίσκονται στην κατάσταση αυτή ζουν επίσης σε μια δύσκολη οικονομική κατάσταση με αποτέλεσμα ακόμα και να κινδυνεύουν να βρεθούν σε κίνδυνο φτώχειας και πιθανότατα να μην μπορούν να καλύψουν πολλές βασικές ανάγκες όπως είναι η τροφή τους και πολλά άλλα επίσης. Τέλος σχετικά με την συνέπεια αυτή της μη ικανοποίησης των αναγκών για τους ανέργους είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι συναντάται τόσο σε πολλές χώρες της Ευρώπης αλλά και στην χώρα μας την Ελλάδα.

¹⁰(Σπυριδάκης, 2013)

- 5) **Η μη αξιοποίηση ικανοτήτων ενός ατόμου που είναι άνεργο** είναι επίσης μια πολύ σημαντική συνέπεια όπου προκαλείται από το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι αυτή η μη αξιοποίηση των ικανοτήτων των ανέργων ατόμων, ότι επηρεάζει αρκετά ψυχολογικά τον άνεργο και έχει ως αποτέλεσμα αυτός να αισθάνεται πολύ μειονεκτικά σε σύγκριση με αυτούς που εργάζονται. Επίσης οι άνθρωποι αυτοί όπου ζουν κάτω από την στέγη αυτή του φαινομένου της ανεργίας νιώθουν άσχημα όταν κάποιες φορές λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης που βρίσκονται είναι πιθανόν να αναγκαστούν να δανειστούν χρήματα, από κάποιους κοντινούς ανθρώπους τους, που εργάζονται και έχουν ένα καλό και σταθερό εισόδημα σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης, 2013). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι άνεργοι να αισθάνονται πως έχουν μια επιπλέον υποχρέωση σε αυτούς του κοντινούς τους ανθρώπους που αυτό είναι πολύ πιθανόν να τους δημιουργήσει αρκετά ψυχολογικά προβλήματα. Τέλος σχετικά με την συνέπεια αυτή που προκαλεί το θέμα αυτό της μη αξιοποίησης των ικανοτήτων των ανέργων είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι αυτό υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.
- 6) **Το άγχος και η ανασφάλεια για το μέλλον** είναι επίσης μια πολύ σπουδαία συνέπεια όπου προκαλεί το φαινόμενο αυτό της ανεργίας ειδικότερα στα άτομα αυτά που βρίσκονται στην ανεργία. Αυτό όμως έχει όμως ως αποτέλεσμα επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό τα άτομα αυτά έτσι ώστε να συναινέσουν και να εργαστούν σε διάφορες δουλειές όπου μπορεί να είναι άσχετες με το αντικείμενο του όπως επίσης και να μην καλύπτουν πλήρως όλες τις ανάγκες τους ακόμα και σε οικονομικό επίπεδο σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, 2004). Επίσης είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συναίνεση των ανθρώπων αυτών να δουλέψουν σε μια εργασία όπου αυτή δεν θα τους καλύπτει πλήρως όλες τους τις ανάγκες είναι αποτέλεσμα της κακής ψυχολογικής κατάστασης όπου μπορεί να βρίσκονται και της πίεσης όπου αυτοί μπορεί να αισθάνονται. Τέλος σε σχέση με την συνέπεια αυτή τους άγχους και της ανασφάλειας όπου αναφερθήκαμε και παραπάνω είναι

πολύ σημαντικό να πούμε πως ότι αυτό υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης.

- 7) **Η έλλειψη εμπιστοσύνης προς το κράτος** ειδικότερα για τους ανέργους είναι επιπλέον ακόμα μια συνέπεια όπου προκαλεί το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Για να γίνει όμως πιο κατανοητό αυτό είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι όταν ένα άτομο βρίσκεται κάτω από την στέγη της ανεργίας αυτό το κάνει αδιαφορεί να αδιαφορεί για πολλά προβλήματα της κοινωνίας και να χάνει την εμπιστοσύνη του προς το κράτος νιώθοντας, πως ότι το κράτος αδιαφορεί πλήρως για αυτό, την οικογένεια αλλά και τις ανάγκες του. Αυτή όμως η έλλειψη εμπιστοσύνης προς το κράτος ειδικότερα από τον άνεργο είναι πολύ πιθανόν να πηγάζει από την αδιαφορία αλλά και την λάθος αντιμετώπιση που ίσως δίνει το κράτος σε όλο αυτό το πρόβλημα της ανεργίας σύμφωνα με τον(Σπυριδάκης,2013). Τέλος σχετικά με την συνέπεια του προβλήματος της ανεργίας σχετικά της έλλειψης εμπιστοσύνης προς το κράτος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως εντοπίζεται σε αρκετές χώρες της Ευρώπης και του κόσμου όσο και στην χώρα μας την Ελλάδα.
- 8) **Η αύξηση των ανισοτήτων** ανάμεσα στα άτομα είναι ακόμα μια συνέπεια που προκαλείται από το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα όμως να καλλιεργείται ο φθόνος και το μίσος στις μεταξύ των ανθρώπων ειδικότερα όμως σε άτομα όπου βρίσκονται στην κατάσταση αυτή. Επίσης αυτό αυξάνει την βία, τον ρατσισμό αλλά και την εγκληματικότητα για τον λόγο ότι οι άνεργοι κυρίως άνθρωποι αισθάνονται κατώτεροι αυτών που εργάζονται και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα πολύ πιθανόν οι άνθρωποι αυτοί να οδηγούνται σε τέτοιες ακραίες καταστάσεις όπως αναφερθήκαμε και παραπάνω¹¹. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συνέπεια αυτή της αύξησης ανισοτήτων ανάμεσα στα άτομα υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης

¹¹(Σπυριδάκης, 2013)

9) **Κάποιες ακραίες καταστάσεις** όπως είναι η χρήση ναρκωτικών, ο αλκοολισμός και πολλά άλλα αποτελούν ακόμα μια συνέπεια του προβλήματος αυτού της ανεργίας. Οι ακραίες καταστάσεις αυτές είναι αποτέλεσμα του θέματος αυτού της ανεργίας ειδικότερα για τους άνεργους που όταν ένα άτομο βρίσκεται για πολύ καιρό στην ανεργία και δυσκολεύεται να βρει δουλειά οδηγείται στις καταστάσεις αυτές όπου αναφερθήκαμε και παραπάνω. Οι καταστάσεις αυτές όμως είναι πολύ πιθανόν να δημιουργήσουν αρκετά προβλήματα υγείας στους άνεργους σε πρώτο βαθμό όσο και στην συνέχεια κάποια νομικά προβλήματα. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι η συνέπεια αυτή των ακραίων καταστάσεων συναντάται σε αρκετές χώρες της Ευρώπης όσο και στην χώρα μας την Ελλάδα.

10) **Η αδιαφορία των ανέργων για τα εργασιακά τους δικαιώματα** αποτελεί ακόμα μια συνέπεια του προβλήματος αυτού της ανεργίας. Αυτό όμως έχει ως αποτέλεσμα οι άνθρωποι αυτοί που βρίσκονται στην ανεργία να μην διεκδικούν πράγματα τα οποία μπορεί να τους ανήκουν σχετικά με την εργασία τους και να αδιαφορούν για αυτά, που αυτό όμως είναι πολύ πιθανόν να τους στοιχίσει κάποια στιγμή στο μέλλον που μπορεί να εργαστούν ξανά και έχουν χάσει όλα τους αυτά τα εργασιακά δικαιώματα. Τέλος αυτή η συνέπεια της αδιαφορίας των ανέργων για τα εργασιακά τους δικαιώματα δεν συναντάται μόνο στην χώρα μας αλλά και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

11) **Η μείωση της αγοραστικής δύναμης** αποτελεί επίσης μια συνέπεια του φαινομένου αυτού της ανεργίας. Για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό σημαίνει ότι μειώνεται η αγοραστική δύναμη αρχικά των ανέργων αλλά και αυτών που εργάζονται. Δηλαδή για αρχή οι άνεργοι αγοράζουν με τα λίγα χρήματα που μπορεί να έχουν τα απολύτως απαραίτητα έτσι ώστε να καλύψουν κάποιες βασικές τους ανάγκες σύμφωνα με τον (Κατσανέβας,

1986). Οι εργαζόμενοι όμως ειδικά σε περιόδους που μπορεί να αυξάνεται η ανεργία αγοράζουν και αυτοί αρκετά λιγότερα πράγματα συγκριτικά με αυτά που αγόραζαν διότι ζουν και αυτοί κάτω από τον φόβο της ανεργίας που αυτό τους επηρεάζει αρκετά σε ένα γενικό βαθμό.¹² Τέλος σχετικά με την συνέπεια αυτή της μείωσης της αγοραστικής δύναμης όπου μιλήσαμε και παραπάνω είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι αυτό εντοπίζεται τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης.

Όλες αυτές οι παραπάνω συνέπειες που αναφερθήκαμε υπάρχουν σε μεγάλο βαθμό στην χώρα όσο και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης όπου είναι ένα σημαντικό πρόβλημα για την κοινωνία. Στην συνέχεια θα μιλήσουμε σχετικά με το θέμα αυτό της ανεργίας αλλά και σχετικά με τον κίνδυνο φτώχειας που είναι πιθανόν να προκαλέσει το θέμα αυτό.

2.4 Ανεργία και κίνδυνος φτώχειας στην Ελλάδα

Στο κεφάλαιο αυτό μιλήσουμε σχετικά με το θέμα αυτό της ανεργίας όπου αυτή προκαλεί σε μεγάλο βαθμό και τον κίνδυνο φτώχειας. Ακόμα θα μιλήσουμε σχετικά με το τι είναι η φτώχεια και θα δούμε κάποιες άλλες έννοιες αυτής της φτώχειας όπως είναι η απόλυτη αλλά και η σχετική φτώχεια. Επίσης θα μιλήσουμε και θα για το θέμα αυτό της φτώχειας στην Ελλάδα γενικότερα και θα δούμε κάποιους πίνακες με κάποια ποσοστά του πληθυσμού της Ελλάδας όπου βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας.

Φτώχεια είναι ένας όρος στον οποίο αναφερόμαστε στην οικονομική κατάσταση ενός ατόμου ή συνόλου που χαρακτηρίζεται από έλλειψη κάποιων επαρκών πόρων ή

¹²(Κατσονέβας, 1986)

αγαθών για την ικανοποίηση βασικών ανθρώπινων αναγκών. Αρκετές από αυτές τις βασικές ανάγκες από τις οποίες ορίζεται το όριο της φτώχειας διαφέρει από χώρα σε χώρα όπως για παράδειγμα η Γερμανία έχει ένα εντελώς διαφορετικό όριο φτώχειας σε σχέση με την Ελλάδα και οι ανάγκες των ανθρώπων είναι πολύ διαφορετικές από χώρα σε χώρα. Η φτώχεια επίσης θα μπορούσε να μετριέται σε χρήματα και να σχετίζεται με κάποιους από τους κατά κεφαλήν πραγματικούς διαθέσιμους οικονομικούς πόρους μιας χώρας. Επίσης η φτώχεια είναι ένας σχετικά μεγάλος όρος που χρησιμοποιείται στην οικονομική επιστήμη όπως επίσης και στην κοινωνία την οποία ζούμε όπου η φτώχεια είναι ένα αρκετά μεγάλο πρόβλημα για όλους μας.

Η έννοια της φτώχειας όμως μπορεί να διαχωρίζεται στις δυο παρακάτω έννοιες ως εξής:

1) Απόλυτη φτώχεια

Ως απόλυτη φτώχεια ορίζουμε το ποσοστό του πληθυσμού το οποίο ζει με λιγότερο από ένα καθορισμένο ποσό δολαρίων ή ευρώ και γενικότερα ενός καθορισμένου ποσού χρημάτων την ημέρα. Ο συγκεκριμένος ορισμός χρησιμοποιείται κυρίως περισσότερο στις αναπτυγμένες χώρες όπως για παράδειγμα η Ελλάδα . Όμως ένα αρκετά ιδανικό ποσοστό με το οποίο χαρακτηρίζεται ο ορισμός αυτός της απόλυτης φτώχειας είναι κυρίως το 0%. Επίσης έχουμε μια στατιστική του είδους που μας λέει ότι υπάρχει ένα ποσοστό του πληθυσμού που επιβιώνει και εκπληρώνει τις ανάγκες του κάθε ημέρα με λιγότερο από ένα ευρώ ή οποιοδήποτε άλλο νόμισμα της κάθε χώρας ανάλογα με την ισοτιμία του κάθε νομίσματος.

2) Σχετική φτώχεια

Ως σχετική φτώχεια ορίζουμε το ποσοστό των ατόμων σε μια χώρα που ζουν με εισόδημα κατώτερο ενός συγκεκριμένου ποσοστού του διάμεσου εισοδήματος

περίπου γύρω στο 50% στην χώρα.¹³ Για παράδειγμα εάν έχουμε ένα ποσοστό 50% και το διάμεσο εισόδημα μιας χώρας είναι 20.000 δολάρια ή ευρώ, ο δείκτης φτώχειας είναι ο αριθμός των ατόμων που ζουν με λιγότερο από 10.000 δολάρια ή ευρώ ετησίως, όπου αυτός ο δείκτης διαιρείται δια τον συνολικό πληθυσμό της κάθε χώρας. Όμως ο ορισμός του ποσοστού αυτού του διάμεσου εισοδήματος μπορεί να διαφέρει από χώρα σε χώρα¹⁴. Η σχετική φτώχεια είναι ένας όρος που συχνά χρησιμοποιείται κυρίως από κάποιες στατιστικές πολλών αναπτυγμένων χωρών όπου αρκετά συχνά παρερμηνεύεται και ως δείκτης απόλυτης φτώχειας.

Η φτώχεια στην Ελλάδα

Αρχικά θα μιλήσουμε και θα δούμε κάποια πράγματα σχετικά με το θέμα αυτό της φτώχειας στην Ελλάδα. Η φτώχεια είναι ένα θέμα όπου είναι αλληλένδετο με την ανεργία ειδικότερα στην χώρα μας , διότι φαίνεται πως ότι είναι πολύ πιθανόν το επίπεδο ανεργίας μιας χώρας όπως είναι και η Ελλάδα να σχετίζεται με τον δείκτη της γενικής φτώχειας. Τώρα όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως στην χώρα μας οι περιφέρειες με την μεγαλύτερη φτώχεια είναι η Ήπειρος ,η Ανατολική Μακεδονία αλλά και η Θράκη. Επίσης οι περιφέρειες με την λιγότερη φτώχεια στην χώρα μας είναι η Αττική αλλά και η Κρήτη¹⁵. Επιπλέον στην Ελλάδα είναι σπουδαίο να πούμε ότι ο κίνδυνος φτώχειας είναι μεγαλύτερος για τα άτομα όπου είναι χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και ακόμα για τα νοικοκυριά τα οποία έχουν μεγάλο αριθμό ατόμων κυρίως δηλαδή στις πολύτεκνες οικογένειες.

Η φτώχεια όμως στην εποχή την οποία ζούμε σήμερα είναι ένα κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό ζήτημα που έχει τεράστια σημασία για όλους μας ειδικότερα στην χώρα μας την Ελλάδα¹⁶. Υπάρχουν επίσης πολλές προσεγγίσεις σχετικά με την φτώχεια, που αυτές έχουν ως κοινό στόχο να εντοπίσουν τα νοικοκυριά τα οποία έχουν μια στοιχειώδη έλλειψη πόρων που αυτό αποκλείει τα άτομα από την κοινωνική αλλά και οικονομική ζωή του περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκονται σύμφωνα με τους (Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε.). Ένα βασικό μέγεθος για το πώς μετρούμαι την φτώχεια θα

¹³www.wikipedia.gr

¹⁴www.wikipedia.gr

¹⁵Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε. Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, 2013

¹⁶[Εννοιες: Φτώχεια - Κοινωνικός Αποκλεισμός \(socialpolicy.gr\)](http://Εννοιες: Φτώχεια - Κοινωνικός Αποκλεισμός (socialpolicy.gr))

μπορούσαν να αποτελούν είτε η κατανάλωση είτε το εισόδημα. Όμως στην Ελλάδα βλέπουμε ότι το εισόδημα απεικονίζει αρκετά καλύτερα την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, ενώ ακόμα και η κατανάλωση είναι ιδιαίτερα σημαντική για το μόνιμο εισόδημα και συμβάλει επίσης έτσι ώστε να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή και να ενταθεί ακόμα περισσότερο το πρόβλημα.

Ακόμα σε γενικές γραμμές παρακάτω θα μιλήσουμε σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα και θα δούμε κάποιες αιτίες από τις οποίες προκαλείται το φαινόμενο αυτό της φτώχειας στην Ελλάδα¹⁷. Όμως ως κύριες αιτίες φτώχειας τόσο στην Ελλάδα όσο και γενικότερα στον κόσμο θεωρούνται η ανεργία όπου είναι ίσως μια από τις πιο βασικές αιτίες όπου προκαλείται το φαινόμενο αυτό της φτώχειας. Άλλες αιτίες του φαινομένου αυτού της φτώχειας στην Ελλάδα είναι η αύξηση επιπέδου των τιμών δηλαδή ο πληθωρισμός, η αυξανόμενη φορολογία και η μεγάλη φορολόγηση των Ελλήνων πολιτών.

Επιπλέον άλλες αιτίες του φαινομένου αυτού της φτώχειας είναι η έλλειψη μιας σωστής αποτελεσματικότητας του κράτους, η ανεπάρκεια επίσης σωστών πολιτικών στον τομέα της παιδείας, της εργασίας, της επαγγελματικής κατάρτισης, οι ελλείψεις στον τομέα της υγείας όπως επίσης και η άνιση κατανομή του εισοδήματος στους πολίτες. Επίσης σε επίπεδο κάθε οικογένειας αιτία φτώχειας θα μπορούν να αποτελέσουν το μέγεθος αλλά και η σύνθεση της οικογένειας δηλαδή μια από τις παρακάτω κατηγορίες όπως είναι οι ηλικιωμένοι, οι άνεργοι αλλά και πολυμελείς οικογένειες¹⁸. Επιπλέον στην Ελλάδα κυρίως υπάρχουν πολλές ομάδες πολιτών που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας.

Στην παράγραφο αυτή όμως τώρα θα δούμε ξεχωριστά τις ομάδες αυτές που κινδυνεύουν να πέσουν κάτω από το όριο της φτώχειας αλλά και τα δημογραφικά τους χαρακτηριστικά κυρίως σε επίπεδο ατόμου ή αλλιώς και νοικοκυριού δηλαδή κάθε σπιτιού και οικογένειας¹⁹. Ακόμα βλέπουμε πως οι κύριες ομάδες που απειλούνται από το φαινόμενο αυτό της φτώχειας στην χώρα μας είναι οι μονογονεϊκές οικογένειες δηλαδή αυτές που το παιδί ζει μόνο με το ένα γονέα του για

¹⁷Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε., Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, 2013

¹⁸Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε., Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, 2013

¹⁹[Έννοιες: Φτώχεια - Κοινωνικός Αποκλεισμός \(socialpolicy.gr\)](#)

τον λόγο ότι μπορεί οι γονείς του να είναι χωρισμένοι ή ο ένας γονέας να μην βρίσκεται πια στην ζωή .

Επίσης κάποιες άλλες κατηγορίες ανθρώπων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας εκτός από την παραπάνω κατηγορία είναι ο μεγάλος αριθμός ανέργων, νοικοκυριά και οικογένειες που συμπεριλαμβάνουν άτομα άνω των 65 ετών στα μέλη τους, νοικοκυριά με μέλη που έχουν μηδενικό εισόδημα, νοικοκυριά όπου ζουν σε ένα σπίτι όπου το νοικιάζουν και δεν είναι δικό τους όπως επίσης και νοικοκυριά τα οποία έχουν παιδιά ηλικίας 0 έως 17 ετών και ανήκουν στην παραπάνω κατηγορίας σύμφωνα με τους (Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε.).

Ακόμα στην Ελλάδα έχει παρατηρηθεί ότι τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο αυτό του κινδύνου της φτώχειας έχει μετακινηθεί από την κατηγορία των ηλικιωμένων στην ηλικιακή ομάδα των πιο νεαρών ατόμων δηλαδή σε πιο νεαρά ζευγάρια με παιδιά και στους νέους εργαζόμενους. Παλαιότερα όμως στην Ελλάδα υπήρχε και τότε ο κίνδυνος φτώχειας όπου αυτός μετακινήθηκε από της αγροτικές περιοχές δηλαδή από την περιφέρεια στις πιο αστικές περιοχές δηλαδή στα αστικά κέντρα Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα ,Ιωάννινα κ. λ. π . Όμως ο κίνδυνος φτώχειας ακόμα μετακινήθηκε από τα με χαμηλή εκπαίδευση σε άτομα τα οποία είχαν μεσαία ή και υψηλή εκπαίδευση σύμφωνα με τους (Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε.). Επιπλέον το φαινόμενο αυτό μετακινήθηκε από τα άτομα επίσης με χαμηλό εισόδημα και σε άτομα που έχουν ένα κανονικό ή μεσαίο εισόδημα δηλαδή στην μεσαία τάξη.

Τέλος στο κεφάλαιο αυτό μιλήσαμε σχετικά με την έννοια της φτώχειας αναφερθήκαμε στις έννοιες της απόλυτης και της σχετικής φτώχειας και είδαμε κάποια πράγματα όπου σχετίζονται με την φτώχεια στην Ελλάδα. Τώρα στην συνέχεια θα δούμε κάποιους πίνακες με κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα και κατηγορίες του πληθυσμού που βρίσκονται σε κίνδυνό φτώχειας.

Παραδείγματα και κατηγορίες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε κάποιους πίνακες με κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα και κατηγορίες του πληθυσμού της χώρας μας όπου πιθανόν αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας.

Πίνακας 1 Ποσοστά κίνδυνου φτώχειας ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Ηλικία	Σύνολο %	Άνδρες %	Γυναίκες %
Σύνολο	23,1	22,5	23,6
0-17	26,9		
18-64	23,8	23,4	24,3
65+	17,2	15,9	18,3

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

Αρχικά στο **πίνακα 1** βλέπουμε ότι το ποσοστό κινδύνου φτώχειας είναι υψηλότερο στις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες, συγκεκριμένα 23,6% και 22,5%, αντίστοιχα. Τα νοικοκυριά ή οικογένειες όπου μια γυναίκα είναι το βασικό μέλος, απειλούνται από την φτώχεια σε ποσοστό 24,1%, ενώ τα αντίστοιχα με έναν άντρα ως βασικό μέλος είναι σε ποσοστό περίπου 19,3%. Επίσης ο κίνδυνος του φαινομένου αυτού της φτώχειας για άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, υπολογίζεται σε 17,2% ενώ για άτομα ηλικίας έως 17 ετών σε 26,9%.

Στην συνέχεια βλέπουμε στον παρακάτω **πίνακα 2** ο κίνδυνος φτώχειας των μονογονεϊκών νοικοκυριών με τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο παιδί, είναι περίπου σε ποσοστό 66,0%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό που μας δείχνει για τα νοικοκυριά που έχουν δύο γονείς και ένα εξαρτώμενο παιδί ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 25,3% όπου παρατηρούμε μια τεράστια διάφορα ανάμεσα σε αυτές τις δυο κατηγορίες.

Στον παρακάτω πίνακα επίσης βλέπουμε τις διάφορες κατηγορίες νοικοκυριών όπως τα μονοπρόσωπα νοικοκυριά με γυναίκα και άνδρα αντίστοιχα με ποσοστά 24,1% και

19,3% αντίστοιχα. Ακόμα στον πίνακα βλέπουμε τα ποσοστά αντίστοιχα για τις οικογένειες με ενήλικα παιδιά κάτω των 65 ετών αλλά και για αυτές τις οικογένειες με ενήλικα παιδιά άνω των 65 ετών που τα ποσοστά τους είναι 21,1% και 23,5% αντίστοιχα. Υπάρχουν επίσης και άλλες κατηγορίες όπως βλέπουμε στον πίνακα.

Πίνακας 2 Ποσοστά διάφορων τύπων νοικοκυριού

<u>Τύπος νοικοκυριού</u>	<u>Ποσοστό%</u>
Νοικοκυριά χωρίς εξαρτώμενα παιδιά	18,6
Οικογένειες με ενήλικα παιδιά κάτω των 65 ετών	21,1
Οικογένειες με ενήλικα άνω των 65 ετών	23,5
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό (γυναίκα)	24,1
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό (άνδρας)	19,3
Δυο ενήλικες χωρίς εξαρτώμενα παιδιά κάτω των 65 ετών	14,6
Νοικοκυριά με εξαρτώμενα παιδιά	28,1
Μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα τουλάχιστον εξαρτώμενο παιδί	66
Δυο ενήλικες με ένα εξαρτώμενο παιδί	25,3
Δυο ενήλικες με δυο εξαρτώμενα παιδιά	25,9
Δυο ενήλικες με τρία η περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά	36,8

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 3 Ποσοστό ανά ηλικιακή ομάδα Ιδιοκτητών-Ενοικιαστών

Ηλικία	Ιδιοκτήτες			Ενοικιαστές		
	Σύνολο %	Γυναίκες %	Άνδρες %	Σύνολο %	Γυναίκες %	Άνδρες %
Σύνολο	21,6	21,9	21,2	29,6	30,8	28,3

0-17	24,8			34		
18-64	22,2	22,4	22,1	29,8	31,4	28,3
60+	17,5	18,6	16,2	19,8	15,6	25,8

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ

Στον παραπάνω **πίνακα 3** βλέπουμε ότι οι οικογένειες που ζουν σε δική τους κατοικία απειλούνται από το φαινόμενο της φτώχειας σε ποσοστό 21,6%, ενώ αυτές που ζουν σε ενοικιασμένη κατοικία σε ποσοστό 29,6%. Ο κίνδυνος φτώχειας ηλικιωμένων 75 ετών και άνω ανέρχεται για τους ιδιοκτήτες σε 20,3% ενώ για τους ενοικιαστές σε 15,8%. Στον πίνακα επίσης βλέπουμε και κατά πόσο κινδυνεύουν από το φαινόμενο αυτό τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες γενικότερα εάν είναι ενοικιαστές οι και ιδιοκτήτες αντίστοιχα με ένα βασικό συμπέρασμα όλα τα παραπάνω.

Σε όλα τα παραπάνω σαν γενικό συμπέρασμα θα μπορούσαμε να πούμε πως έχει συμβάλει η μη αποτελεσματική λειτουργία του κράτους όπως και η μεγάλη φορολογία στους οικονομικά μη δυνατούς. Ο ρόλος του κράτους όμως σε αυτή την περίπτωση θα έπρεπε να ήταν πιο ενεργός και να προστάτευε τους οικονομικά αδύνατους. Επίσης το πρόβλημα αυτό έχει ενταθεί στην χώρα και από την μεγάλη ανεργία που υπάρχει έτσι όπως θα δούμε και στην συνέχεια. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι επίσης να αναφέρουμε ότι οι παραπάνω πίνακες σχετίζονται με στοιχεία όπου έχουμε λάβει από την ΕΛΣΤΑΤ και έχουν αναθεωρηθεί και δημιουργηθεί όλοι οι παραπάνω πίνακες. Τέλος στην συνέχεια θα μιλήσουμε και στο επόμενο κεφάλαιο θα μιλήσουμε σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργίας των νέων τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Κεφάλαιο 3 Η Ανεργία των νέων στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό θα μιλήσουμε σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργίας των τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη γενικότερα.

Αρχικά είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι η ανεργία των εντοπίζεται στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης. Όμως η κατηγορία αυτή της ανεργίας των νέων είναι μια κατηγορία που ταλαιπωρεί την κοινωνία γενικότερα εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Για τον λόγο αυτό είναι σημαντικό να πούμε ότι η κατηγορία αυτή της ανεργίας των νέων αποτελείται από την ηλικιακή κατηγορία των ανθρώπων από 15 ετών έως και 24 ετών. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι ένα πολύ βασικό χαρακτηριστικό της κατηγορία αυτής είναι ότι υπάρχει μια μετάβαση των ανθρώπων αυτών από την διαδικασία της εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας.

Στην συνέχεια είναι πολύ σπουδαίο να πούμε ότι αυτή η κατηγορία της ανεργία των νέων έχει άμεση σχέση και με την ανεργία των άλλων ηλικιακών κατηγοριών . Για να γίνει όμως πιο κατανοητό όλο αυτό παρατηρούμε πως όταν η ανεργία στις άλλες ηλικιακές κατηγορίες αυξάνεται το ίδιο συμβαίνει και ίσως με μεγαλύτερο ρυθμό στην κατηγορία αυτή την οποία μιλάμε²⁰. Τέλος μετά από το κεφάλαιο αυτό όπου έγινε μια εισαγωγή στο θέμα αυτό της ανεργία των νέων στην συνέχεια της εργασία αυτής και στο επόμενο κεφάλαιο της θα μιλήσουμε σχετικά με κάποια αιτία αλλά και επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ανεργία των νέων.

3.1 Αιτία της ανεργίας των νέων

Αρχικά στο κεφαλαίο αυτό θα μιλήσουμε σχετικά με κάποια αίτια αλλά και επιπτώσεις όπου είχε η παγκόσμια οικονομική κρίση στην κατηγορία αυτή της

²⁰Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε., Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, 2013.

ανεργίας των νέων. Θα ξεκινήσουμε όμως βλέποντας κάποια από τα βασικά αίτια όπου προκάλεσε η οικονομική κρίση στην ηλικιακή κατηγορία αυτή. **Τα αίτια αυτά είναι τα εξής :**

- 1) **Η μείωση των θέσεων εργασίας** αρχικά αποτελεί μια από τις πιο βασικές αιτίες όπου προκλήθηκε από την παγκόσμια οικονομική κρίση ,μια τεράστια αύξηση της ανεργία των νέων. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα αρκετοί νέοι που ίσως έμπαιναν την περίοδο εκείνη στην αγορά εργασίας να βρίσκουν ένα τοίχο μπροστά τους και να καταφέρνουν να βρουν μια δουλειά έτσι ώστε να καλύψουν αρκετές από τις βασικές του ανάγκες²¹. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε πως η αιτία αυτής της μείωσης των θέσεων εργασίας στην περίοδο της οικονομικής κρίσης που ταλάνισε αρκετά την χώρα μας την Ελλάδα για αρκετά χρόνια δεν άφησε αλώβητες αρκετές χώρες της Ευρώπης.

- 2) **Η έλλειψη αξιοκρατίας** που είναι μια πολύ βασικά αιτία της ανεργία γενικότερα αποτελεί επίσης σημαντική αιτία της αύξησης της ανεργίας και στην ηλικιακή κατηγορία των νεότερων ανθρώπων.

- 3) **Η μη εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου της κάθε χώρας** που θα μπορούσε να αποτελέσει μια βασική αιτία αύξησης της ανεργίας τώρα στο σημείο αυτό αποτελεί μια πολύ σημαντική αιτία σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργία των νέων. Για να γίνει πιο κατανοητό όμως όλο αυτό τι σημαίνει είναι σημαντικό να πούμε πως η κάθε χώρα ξεχωριστά έχει τον δικό της διαφορετικό φυσικό πλούτο²². Μια σωστή όμως εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου αυτού θα δημιουργούσε πολλές θέσεις εργασία ειδικότερα για τους νέους ανθρώπους και σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους. Τέλος όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως η αιτία αυτή της μη εκμετάλλευσης του φυσικού πλούτου ειδικότερα στην χώρα μας την Ελλάδα όπου διακατέχεται από ένα τεράστιο φυσικό πλούτο έχει σαν

²¹[researchgate.net](https://www.researchgate.net)

²²Δεδουσόπουλος, Α., Θεωρίες της Ανεργίας

αποτέλεσμα μια τεράστια αύξηση της ανεργίας στην κατηγορία αυτή και λιγότερο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες που πιθανόν να εκμεταλλεύονται τον φυσικό τους πλούτο με πολύ καλύτερο τρόπο.

- 4) **Το κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων από τα μέτρα λιτότητας** αποτελεί ακόμα μια αιτία της αύξησης της ανεργίας ειδικότερα στην ηλικιακή κατηγορία των νεότερων ανθρώπων. Έτσι για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι αρχικά τα μέτρα λιτότητας που πήραν οι κυβερνήσεις ήταν δυσβάσταχτα για αρκετές επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν από τους παρά πολλούς φόρους συμφωνά με τον(Σπυριδάκης 2013). Όμως κάποιες από τις επιχειρήσεις αυτές είναι πολύ πιθανόν να απασχολούσαν αρκετούς νέους ανθρώπους που το κλείσιμο αυτών είχε σαν αποτέλεσμα πολλοί νέοι να οδηγούνται στην ανεργία.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού θα μπορούσε να είναι όταν έκλεισε μια καφετέρια που απασχολούσε σε ένα μεγάλο ποσοστό άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών τα άτομα αυτά πλέον αποτελούν άνεργοι και αυξάνουν το ποσοστό ανεργίας στην χώρα αλλά και στην ηλικιακή κατηγορία αυτή. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να πούμε πως ότι η αιτία αυτή του κλεισίματος πολλών επιχειρήσεων από τα μετρά λιτότητας που πάρθηκαν στην περίοδο της οικονομικής κρίσης επηρέασε αρχικά σε μεγάλο βαθμό την χώρας την Ελλάδα αλλά και πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

- 5) **Ο περιορισμός αρκετών δημοσίων δαπανών** αποτελεί ακόμα μια αιτία της αύξησης της ανεργίας των νέων όπως επίσης θα μπορούσε να αποτελέσει και μια βασική αιτία της αύξησης της ανεργίας και για τις άλλες ηλικιακές ομάδες. Για να γίνει όμως πιο κατανοητό όλο αυτό αξίζει να αναφέρουμε πως ότι ο περιορισμός των δημοσίων δαπανών είναι ένας αποτρεπτικός παράγοντας για την προσέγγιση νέων επενδύσεων που αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην αναπτύσσονται νέες θέσεις εργασίας σε μια χώρα. σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, Α). Τέλος είναι πολύ σημαντικό να πούμε

πως η παραπάνω αιτία που σχετίζεται με τον περιορισμό των δημοσίων δαπανών φαίνεται πως υπάρχει σε αρκετές χώρες της Ευρώπης όσο και στην χώρα μας την Ελλάδα.

- 6) **Η ζήτηση όλο και περισσότερων πτυχίων ξένων γλωσσών αλλά και της προϋπηρεσίας** αποτελεί επίσης μια ακόμα αίτια αύξησης της ανεργία ειδικότερα στην ηλικιακή κατηγορία των νεότερων ανθρώπων ειδικά στην περίοδο της οικονομικής κρίσης όπου διανύσαμε κυρίως στην χώρα μας την Ελλάδα²³. Κυρίως η ζήτηση περισσότερης προϋπηρεσίας από την πλευρά κάποιων εργοδοτών ίσως αποτελεί βασική αιτία της αύξησης στην ανεργία των νέων για τον λόγο ότι πολλές φορές οι νέοι που ζητούν να εργαστούν στις υπηρεσίες αυτών μετά την αποφοίτηση τους από το σχολείο, το πανεπιστήμιο και μετά την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων για τους άνδρες κυρίως όπου είναι αδύνατον να διαθέτουν κάποια προϋπηρεσία με αποτέλεσμα πιθανότατα να μην καταφέρνουν να εργαστούν πουθενά και να παραμένουν στην ανεργία.

Η ζήτηση όμως και περισσότερων πτυχίων ξένων γλωσσών αποτελεί επίσης αιτία για την αύξηση στην ανεργία των νέων αν και οι περισσότερες γνώσεις αποτελούν πάντα ένα καλύτερο εφόδιο για τον καθένα.²⁴ Αυτό όμως ίσως αποτελεί και πρόβλημα για κάποιους ανθρώπους που πιθανότατα να μην έχουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν αρκετά πτυχία ξένων γλωσσών ειδικά σε περιόδους οικονομικής που βασικότερο για όλους είναι κάλυψη πρωτίστως των βασικών αναγκών. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως η παραπάνω αιτία για την οποία μιλήσαμε εκτενέστερα εντοπίζεται αρχικά κυρίως στην χώρα μας την Ελλάδα και λιγότερο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

- 7) **Η κυριαρχία κάποιων ανορθολογικών κριτηρίων στην επιλογή επαγγέλματος** αποτελεί ακόμα μια αιτία της αύξησης της ανεργία στην

²³Σπυριδάκης, 2013

²⁴researchgate.net

ηλικιακή ομάδα των νέων ανθρώπων ειδικότερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι αρκετοί νέοι άνθρωποι είναι πολύ πιθανόν να διαλέξουν να κάνουν κάποιο επάγγελμα όπου αυτό μπορεί να μην τους καλύπτει πλήρως. Ένα κριτήριο που μπορεί να του οδηγεί σε μια λάθος επιλογή επαγγέλματος σίγουρα είναι το οικονομικό για τον λόγο ότι μπορεί να έχουν άμεσες οικονομικές απολαβές σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης 2013). Κάποιο άλλο ανορθολογικό κριτήριο στην επιλογή επαγγέλματος ενός νέου ανθρώπου είναι πιθανόν να αποτελεί και η άμεση επαγγελματική του αποκατάσταση σε μια εργασία που σίγουρα αποτελεί ένα θετικό γεγονός για τον καθένα.

Αυτή η εργασία είναι όμως πολύ πιθανόν να μην τον καλύπτει προσωπικά πλήρως και έτσι να μην αποδίδει το εκατό τις εκατό του εαυτού του στην εργασία του και να έχει κάποιο πρόβλημα σε αυτή για τον λόγο ότι πιθανότατα εργάζεται από ανάγκη στην δουλειά αυτή ειδικότερα σε περιόδους όπου μια χώρα διανύει μια οικονομική κρίση στο εσωτερικό της. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι το αίτιό αυτό της ανορθολογικής επιλογής επαγγέλματός ειδικότερα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης κυριάρχησε κυρίως στην Ελλάδα και λιγότερο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

8) **Η λανθασμένη αναλογία της ζήτησης αλλά και της προσφοράς εργασίας**

την περίοδο της οικονομικής κρίσης αποτελεί επίσης μια πολύ βασική αιτία της αύξησης της ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία των νέων. Στο αίτιο αυτό της ανεργίας των νέων είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε για να γίνει πιο κατανοητό πως ότι ενώ υπάρχει μια πολύ μεγάλη ζήτηση της εργασίας δεν υπάρχει όμως μια ανάλογη προσφορά εργασίας ειδικά στους νεότερους ανθρώπους τόσο από την πλευρά του κράτους όσο και αρκετών επιχειρήσεων²⁵. Τέλος μια παρόμοια κατάσταση σχετικά με αίτιο αυτό της ανεργίας των νέων επικρατεί τόσο σε αρκετές χώρες της Ευρώπης όσο και στην χώρα μας την Ελλάδα.

²⁵ Δεδουσόπουλος, Α., Θεωρίες της Ανεργίας

9) **Ο ηλικιακός ρατσισμός από την μεριά κάποιων εργοδοτών** αποτελεί ακόμη μια αίτια της αύξησης της ανεργίας των νέων. Για να γίνει πιο κατανοητό και να καταλάβουμε τι σημαίνει αυτό βλέπουμε πως ότι αρκετοί εργοδότες είναι πολύ διστακτικοί για να προσλάβουν ένα νέο στην επιχείρησή τους λόγους έλλειψη της προϋπηρεσίας, των απαραίτητων γνώσεων, της έλλειψης ευθύνης αλλά και της ικανότητας επικοινωνίας όπου μπορεί να έχουν με αυτούς.²⁶ Οι παραπάνω λόγοι που αναφέραμε αλλά κυρίως της έλλειψης ευθύνης και της ικανότητας επικοινωνίας ίσως αποτελούν κάποιους από του βασικούς λόγους όπου υπάρχει ο ηλικιακός ρατσισμός από τους κάπως μεγαλύτερους εργοδότες στους νέους για τον λόγο ότι μπορεί να μην αποδίδουν σωστά σε αυτό που τους ζητούν και να μην έχουν μια σωστή συνεννόηση έτσι ώστε να πετύχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα για τους εργοδότες. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης, αυξάνεται ο ηλικιακός ρατσισμός από την μεριά κάποιων εργοδοτών και ότι το αίτιο αυτό υπάρχει τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και αρκετές ευρωπαϊκές χώρες.

Στο σημείο αυτό βλέπουμε κάποια από τα αίτια αυτά που συντελούν το πρόβλημα αυτό και βοηθούν στην αύξηση του φαινομένου της ανεργίας των νέων. Στην συνέχεια του κεφαλαίου αυτού θα δούμε και κάποιες επιπτώσεις αλλά και συνέπειες όπου είχε η αύξηση αυτή του φαινομένου της ανεργίας των νέων ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης.

3.2 Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ανεργία των νέων

Στο σημείο αυτό του κεφαλαίου θα μιλήσουμε σχετικά με τις επιπτώσεις όπου προκαλεί η ανεργία των νέων ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης. **Οι επιπτώσεις αυτές είναι οι εξής :**

²⁶ Σπυριδάκης,2013

1) **Η συχνή εναλλαγή θέσεων σε διάφορους εργασιακούς χώρους** για τους νεότερους ανθρώπους ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης έχει πολλές αρνητικές επιπτώσεις στο φαινόμενο αυτό της αύξησης της ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα των νεότερων ανθρώπων. Αυτό όμως έχει σαν αποτέλεσμα να επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η επαγγελματική σταδιοδρομία αλλά και η παραγωγικότητα της ομάδας των ανθρώπων αυτών σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, Α.). Όλο αυτό όμως επηρεάζει επίσης και κάποιες εργασιακές δεξιότητες τόσο τεχνικές όσο και κοινωνικές όπου αυτές αποκτούνται μόνο σε ένα σωστό εργασιακό περιβάλλον αλλά και χώρο εργασίας. Η οικονομική κρίση επηρέασε όλα αυτά τα παραπάνω για τον λόγο ότι αρκετοί εναλλάσσονταν συχνά σε διαφορετικούς χώρους εργασίας έτσι ώστε να καλύψουν πολλές από τις βασικές τους ανάγκες. Τέλος αξίζει να αναφέρουμε ότι η παραπάνω επίπτωση της συχνής εναλλαγής θέσεων εργασίας εντοπίζεται τόσο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε περιόδους οικονομικής κρίσης.

2) **Η αύξηση της μετανάστευσης και του brain drain** αποτελεί επίσης μια ακόμη επίπτωση που προκαλείται από την αύξηση της ανεργίας ειδικότερα στην ηλικιακή κατηγορία των νεότερων ανθρώπων σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι πολλοί νέοι όπου δεν έχουν καταφέρει να βρουν μια εργασία και αντιμετωπίζουν αρκετά οικονομικά προβλήματα²⁷. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλύψουν αρκετές από τις βασικές τους ανάγκες στην χώρα τους αποφασίζουν να μεταναστεύσουν σε κάποια άλλη χώρα έτσι ώστε να εργαστούν και να ζήσουν καλύτερα στην χώρα αυτή που θα πάνε.

Επίσης αυτό έχει μια τεράστια επίπτωση για την χώρα την οποία αφήνουν αυτοί οι νέοι άνθρωποι για τον λόγο ότι αποδυναμώνεται σε μεγάλο βαθμό

²⁷ ([researchgate.net](https://www.researchgate.net))

το εργατικό δυναμικό της , με αποτέλεσμα κάποια στιγμή όταν υπάρχουν κάποιες ελεύθερες θέσεις εργασίας παρατηρείται πως ότι δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι άνθρωποι με τις απαραίτητες γνώσεις έτσι ώστε να καλυφθούν οι θέσεις αυτές²⁸. Ακόμα είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε το λεγόμενο brain drain όπου είναι ένα πολύ σημαντικό φαινόμενο που ενισχύει το εργατικό δυναμικό της χώρας που μεταναστεύσει ο άνεργος όπου αυτό είναι πιθανόν να έχει αρκετές ικανότητες και δεξιότητες που δεν μπορεί να τις αξιοποιήσει στην χώρα του. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πούμε πως η επίπτωση αυτή της αύξησης της μετανάστευσης παρατηρείται τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες.

- 3) **Η εμφάνιση μια αντικοινωνικής συμπεριφοράς από την μεριά πολλών νέων ανθρώπων** αποτελεί επίσης ακόμα μια επίπτωση της οικονομικής κρίσης όπου παράλληλα αυτή και επηρέασε και σε μεγάλο βαθμό την ανεργία της ηλικιακής κατηγορίας πολλών νέων ανθρώπων. Σχετικά με αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πούμε ότι είναι πολύ πιθανόν πολλοί νέοι άνθρωποι να νιώθουν το αίσθημα κατωτερότητας σε σύγκριση με τους άλλους ανθρώπους όπως επίσης και να νιώθουν πως δεν καθορίζουν αυτοί την ζωή τους έτσι όπως θέλουν και να αισθάνονται εγκλωβισμένοι σε κάτι δεν επιθυμούν και σε έναν τρόπο ζωής που νιώθουν πως τους, τον καθορίζουν οι άλλοι σύμφωνα με τον (Δεδουσόπουλος, Α.). Επίσης η συμπεριφορά τους αυτή μπορεί να οφείλεται και στο αίσθημα της ζήλια και του φθόνου που μπορεί να νιώθουν για του ανθρώπους όπου εργάζονται για τον λόγο ότι αυτοί αδυνατούν να καλύψουν αρχικά κάποιες βασικές του ανάγκες όπως επίσης και κάποιες υλικές αλλά και πνευματικές τους ανάγκες. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πούμε πως ότι η επίπτωση αυτή όπου μιλήσαμε και παραπάνω συναντάται τόσο στην χώρα μας την Ελλάδα όσο και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

²⁸ Η μετανάστευση των νέων “φαντάζει” διέξοδος στην ανεργία, Ευαγγελία Τσιλιμιγκρά

4) **Η οικονομική ασφυξία οδηγεί του νέους ανθρώπους σε λάθος επιλογές εργασίας.** Αυτό αποτελεί επίσης μια ακόμα επίπτωση του προβλήματος που δημιουργεί η οικονομική κρίση στην ηλικιακή ομάδα αυτή. Είναι πολύ σημαντικό για τον λόγο αυτό να αναφέρουμε ότι πολλοί νέοι άνθρωποι που έχουν την ανάγκη να εργαστούν οδηγούνται σε πάρα πολλούς συμβιβασμούς προκειμένου να το πετύχουν. Δηλαδή για να γίνει πιο κατανοητό όλο παρατηρείται πως άτομα ειδικά της ηλικίας αυτής εργάζονται κάπου όπου στερούνται αρκετά από τα δικαιώματα τους, αλλά λαμβάνουν κάποιες πενιχρές αποδοχές που καλύπτουν ένα μέρος των βασικών τους αναγκών²⁹. Αυτό όμως έχει και σαν αποτέλεσμα πολλοί νέοι να αμελούν και να καθυστερούν τις σπουδές τους η ακόμα να επιλέγουν να μην σπουδάσουν και να διευρύνουν τις γνώσεις του προκειμένου να εργαστούν να λάβουν κάποια χρήματα για να καλύψουν τις ανάγκες τους. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να πούμε πως αυτό υπάρχει σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες όσο και στην χώρα μας την Ελλάδα.

5) **Κάποιες ψυχικές διαταραχές** αποτελούν επίσης μια πολύ σημαντική επίπτωση που εμφανίζουν αρκετοί νέοι άνθρωποι όπου είναι άνεργοι ως αποτέλεσμα μιας οικονομικής κρίσης.³⁰ Είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι πολλοί νέοι άνθρωποι που δεν εργάζονται ειδικά σε μια περίοδο που η οικονομία της χώρας βρίσκεται σε άσχημη κατάσταση εμφανίζουν κάποια σημάδια κατάθλιψης όπου αυτό αρχικά επηρεάζει την ψυχική τους υγεία σε πρώτο βαθμό και σε δεύτερο βαθμό είναι πολύ πιθανόν να επηρεάσει και την σωματική τους υγεία³¹. Επίσης όλα αυτά έχει παρατηρηθεί πως διορθώνονται και οι νέοι άνθρωποι αισθάνονται πολύ καλύτερα όταν εργάζονται κάπου νιώθοντας πως εντάσσονται ξανά στο κοινωνικό σύνολο.

6) **Η αβεβαιότητα για το μέλλον** αποτελεί ακόμα μια επιπλέον επίπτωση της οικονομικής κρίσης στην εξάπλωση του φαινομένου αυτού της ανεργίας

²⁹ Η μετανάστευση των νέων "φαντάζει" διέξοδος στην ανεργία, Ευαγγελία Τσιλιμιγκρά

³⁰ ([researchgate.net](https://www.researchgate.net))

³¹ Η μετανάστευση των νέων "φαντάζει" διέξοδος στην ανεργία, Ευαγγελία Τσιλιμιγκρά

ειδικότερα στην ηλικιακή ομάδα των νεότερων ανθρώπων. Για να γίνει πιο κατανοητό όλο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι πολλοί νέοι άνθρωποι ειδικά σε περιόδους κρίσης δεν κάνουν σχέδια για την εξέλιξη τους στο μέλλον για τον λόγο ότι παρατηρούν πως η κατάσταση αυτή όπου επικρατεί στο παρόν δεν τους αφήνει περιθώρια για κάποια σχέδια για το μέλλον³². Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πως πολλοί νέοι άνθρωποι δεν σκέφτονται την δημιουργία μιας οικογένειας στο μέλλον σε περιόδους ειδικά μιας οικονομικής κρίσης για τον λόγο ότι ζουν κάτω από τον φόβο της ανεργίας όπου θα τους φέρει αρκετά οικονομικά προβλήματα σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης,2013). Αυτό όμως δημιουργεί και αρκετά κοινωνικά προβλήματα όπως είναι το δημογραφικό πρόβλημα που είναι μια συνέπεια την υπογεννητικότητας που προκαλείται από όλο αυτό .Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε πως ότι αρχικά η επίπτωση αυτή της αβεβαιότητας για το μέλλον συναντάται σε πρώτο βαθμό στην χώρα μας αλλά και σε δεύτερο βαθμό σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

- 7) **Οι άνεργοι νέοι αισθάνονται ένοχοι όταν ζουν από και επιβιώνουν από τους γονείς και συγγενείς.** Αυτό επίσης αποτελεί μια επίπτωση που προκαλεί η οικονομική κρίση και το φαινόμενο της ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία των νεότερων ανθρώπων όπου είναι άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών. Οι άνθρωποι αυτοί όμως αισθάνονται άσχημα και μειονεκτικά όταν στηρίζουν την προσωρινή τους επιβίωση τουλάχιστον σε διάφορα μέλη της οικογένειας τους για τον λόγο ότι του περιορίζουν ειδικά σε οικονομικό επίπεδο να καλύψουν, κάποιες άλλες ανάγκες τους που μπορεί να μην είναι οι βασικές³³. Αυτό όμως όταν έχει σαν αποτέλεσμα όταν γίνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα, κάποιοι νέοι άνθρωποι να επαναπαύονται σε όλο αυτό και να μην αναζητούν εργασία , πράγμα που αυτό του οδηγεί συνειδητά στην αεργία. Τέλος είναι αρκετά

³³<https://www.researchgate.net>

σημαντικό να πούμε πως ότι αυτό παρατηρείται αρχικά στην χώρα μας αλλά και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Στο κεφάλαιο αυτό μιλήσαμε πρώτα σχετικά με κάποια αίτια της οικονομικής κρίσης στην ανεργία των νέων και στην συνέχεια είδαμε και κάποιες επιπτώσεις που είχε η οικονομική κρίση στο φαινόμενο αυτό της αύξησης της ανεργία των νέων ανθρώπων ηλικίας 15 έως 24 ετών. Τέλος στο επόμενο κεφάλαιο μιλήσουμε σχετικά με την ανεργία των νέων ηλικίας 15 έως 24 και θα δούμε κάποιους πίνακες με στοιχεία της ανεργίας για την Ελλάδα αλλά και κάποιες χώρες της Ευρώπης.

3.3 Ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη στον νέους ηλικίας 15 έως 24 ετών

Στο κεφάλαιο αυτό θα μιλήσουμε σχετικά με την τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη. Έτσι στην συνέχεια θα δούμε κάποιους πίνακες με τα ποσοστά ανεργίας αρχικά στην Ελλάδα και μετά για κάποιες χώρες της Ευρώπης. Αρχικά θα δούμε έναν πίνακα με τα ποσοστά της ανεργία στην Ελλάδα για τα έτη 2000 έως 2020.

Αρχικά παρατηρούμε πως το ποσοστό της συνολικής ανεργία για τα άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών στο **πίνακα 1** παρακάτω ότι το 2000 ήταν 29,2 % και η ανεργία μειώθηκε

αρκετά τα επόμενα 4 χρόνια όπου το 2004 ήταν 26,5 % δηλαδή μειώθηκε κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (-2,7 %) . Είναι όμως πολύ σημαντικό να πούμε πως η οικονομία της χώρας την περίοδο εκείνη βρίσκονταν σε άνθηση. Στην συνέχεια παρατηρούμε πως ότι η μείωση αυτή του συνολικού ποσοστού ανεργία ειδικά για τα άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών συνεχίστηκε όπου το 2005 το ποσοστό αυτό ήταν 25,8 % και το 2008 ήταν 21,9 %. Έτσι βλέπουμε επήλθε μια μείωση του ποσοστού ανεργίας αυτού της τάξεως του 3,9 % δηλαδή (-3,9 %).

Επίσης παρατηρούμε πως το ποσοστό της συνολικής ανεργίας για τα άτομα ηλικίας 15 έως 24 ετών η ανεργία των μειώθηκε αρκετά τα από το 2000 έως και 2008 σε ποσοστό 7,3 ποσοστιαίων μονάδων δηλαδή (-7,3 %). Τέλος όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως ότι η οικονομία της Ελλάδας τα έτη αυτά που αναφερθήκαμε παραπάνω ήταν σε αρκετά καλή κατάσταση με αποτέλεσμα να έχουμε την μείωση αυτή.

Στην συνέχεια βλέπουμε πως τα πράγματα αντιστράφηκαν και την επομένη χρονιά το 2009 είχαμε μια αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη όπου από 21,9 % το 2008 πήγε στο 25,7 δηλαδή αυξήθηκε κατά 3,8 ποσοστιαίες μονάδες (+3,8 %). Μετά παρατηρούμε πως η αύξηση αυτή συνεχίστηκε από το 2010 έως και το 2013 όπου η ανεργία των νέων εκτοξεύθηκε από 25,7 % που ήταν το 2009 έφτασε στο 58,3 % το 2013 όπου υπήρχε μια αύξηση της τάξεως των 32,6 ποσοστιαίων μονάδων δηλαδή (+ 32,6 %) .

Έπειτα από το 2014 έως το 2018 μετά από την αύξηση αυτή που είχε υπάρξει τα προηγούμενα χρόνια παρατηρήθηκε μια μείωσή της ανεργία στην ηλικιακή ομάδα των νεών όπου το ποσοστό ανεργία από 58,3 % που ήταν το 2013 μειώθηκε στο 39,9 % το 2018, μειώθηκε κατά 18,4 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (-18,4%). Η μείωση αυτή συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια όπου το ποσοστό αυτό το 2020 έφτασε στο 35 % μειώθηκε κατά 4,9 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (-4,9 %).

Επιπροσθέτως σχετικά με αυτό είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι αρχικά η τρομακτική αύξηση αυτή της ανεργία των νέων 15 έως 24 ετών από το 2009 έως το 2013 ήταν αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που επηρέασε την χώρα τα χρόνια εκείνα καθώς η οικονομία ήταν σε μια πολύ άσχημη κατάσταση. Σε αυτό όμως ήρθε μια καλύτερευση, τα επόμενα χρόνια όταν και η οικονομία πήγαινε λίγο καλύτερα με αποτέλεσμα να υπάρχει αυτή η μείωση στην ανεργία των νέων στην Ελλάδα. Στον επόμενο πίνακα θα δούμε τα ποσοστά ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία αυτή που είδαμε και παραπάνω για κάποιες χώρες της Ευρώπης.

Τέλος σχετικά με αυτό είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι αρχικά η τρομακτική αύξηση αυτή της ανεργία των νέων 15 έως 24 ετών από το 2009 έως το 2013 ήταν αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που επηρέασε την χώρα τα χρόνια εκείνα καθώς η οικονομία ήταν σε μια πολύ άσχημη κατάσταση. Σε αυτό όμως ήρθε μια καλύτερευση, τα επόμενα χρόνια όταν και η οικονομία πήγαινε λίγο καλύτερα με αποτέλεσμα να υπάρχει αυτή η μείωση στην ανεργία των νέων στην Ελλάδα. Στον επόμενο πίνακα θα δούμε τα ποσοστά ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία αυτή που είδαμε και παραπάνω για κάποιες χώρες της Ευρώπης.

Πίνακας 1 Ανεργία στην Ελλάδα ατόμων 15 έως 24 ετών το χρονικό διάστημα

Συνολικό ποσοστό ανεργίας ηλικίας 15-24 ετών στην Ελλάδα		<u>2000 έως</u>
Έτος	Ποσοστό %	<u>το 2020</u>
2000	29,2	
2001	28,0	
2002	26,6	
2003	26,6	
2004	26,5	
2005	25,8	

2006	25,0
2007	22,7
2008	21,9
2009	25,7
2010	33,0
2011	44,7
2012	55,3
2013	58,3
2014	52,4
2015	49,8
2016	47,3
2017	43,6
2018	39,9
2019	35,2
2020	35,0

Πηγή Eurostat

Πίνακας 2 Ανεργία σε χώρες της Ευρώπης ατόμων ηλικίας 15-24 το χρονικό διάστημα 2011 έως το 2020

<u>Συνολικό ποσοστό ανεργίας νέων ηλικίας 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης</u>										
Έτος	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα										
Βέλγιο	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,3	15,8	14,2	15,3
Βουλγαρία	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2
Τσεχία	18,1	19,5	19,0	15,9	12,6	10,5	7,9	6,7	5,6	8,0
Δανία	16,4	15,8	14,8	14,2	12,2	12,2	12,4	10,5	10,1	11,6
Γερμανία	8,5	8,0	7,8	7,7	7,2	7,1	6,8	6,2	5,8	7,4
Εσθονία	22,4	20,9	18,7	15,0	13,1	13,4	12,1	11,8	11,1	17,9
Ιρλανδία	29,6	30,8	26,7	23,4	20,2	16,8	14,4	13,8	12,5	15,3
Ισπανία	46,2	52,9	55,5	53,2	48,3	44,4	38,6	34,3	32,5	38,3
Γαλλία	22,7	24,4	24,9	24,2	24,7	24,5	22,1	20,8	19,5	20,2
Ιταλία	29,2	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8	34,7	32,2	29,2	29,4
Κύπρος	22,4	27,7	38,9	36,0	32,8	29,1	24,7	20,2	16,6	18,2
Λουξεμβούργο	16,8	18,8	15,5	22,6	17,3	18,9	15,4	14,2	17,0	23,2

Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω **πίνακα 2** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργία των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών σε κάποιες χώρες της Ευρώπης για τα έτη 2011 έως 2020. Στο Βέλγιο παρατηρείται ότι η ανεργία των νέων βρίσκονταν στα επίπεδα του 25 % περίπου μέχρι το 2013 όπου πρώτα αυξάνονταν και σε δεύτερο βαθμό από το 2014 μέχρι και το 2019 βλέπουμε πως αυτή μειώνονταν φτάνοντας στο 14,2 % αλλά το 2020 με το ξέσπασμα της πανδημίας φαίνεται πως αυτό αντιστράφηκε και η ανεργία των νέων αυξήθηκε έχοντας μια αύξηση 1,1 ποσοστιαίας μονάδας δηλαδή (+1,1 %). Σε μια

παρόμοια κατάσταση παρατηρούμε πως ήταν και η Βουλγαρία με την ανεργία των νέων από το 2011 έως και το 2013 να αυξάνεται και στην συνέχεια να μειώνεται μέχρι και το 2019 με εξαίρεση το 2020 όπου αυξήθηκε ξανά αλλά σε μικρότερο βαθμό. Κάτι παρόμοιο συνέβη και στην Τσεχία και την Δανία όπου σε αυτή μείωση της ανεργία ξεκίνησε να παρατηρείται από το 2011.

Στην Γερμανία όμως μια παρόμοια κατάσταση με την Δανία υπήρχε όπου η ανεργία από το 2011 έως το 2019 μειώνονταν με εξαίρεση το 2020 όπου αυξήθηκε πολύ λίγο. Αξίζει να αναφέρουμε πως παρατηρούνται τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργία από όλες της χώρες της Ευρώπης όπου έχουμε στον παραπάνω πίνακα. Μια παρόμοια κατάσταση παρατηρείται και στην Εσθονία. Στην Ιρλανδία υπήρχε μια αύξηση στην ανεργία των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών μέχρι το 2012 όπου στην συνέχεια έως και το 2019 μειώνονταν με μια εξαίρεση ξανά το 2020.

Στην Γαλλία και την Ισπανία επικρατούσε η ίδια κατάσταση με αύξηση της ανεργίας έως το 2013 και μια μείωση μέχρι το 2019 όπου ξανά το 2020 αυτό αντιστράφηκε. Αξίζει να αναφέρουμε πως τα ποσοστά ανεργίας των νέων της Ισπανίας ήταν αρκετά μεγάλα, πολύ κοντά σε αυτά της Ελλάδας. Στην Ιταλία την Κύπρο και την Πορτογαλία παρατηρείται η ίδια ακριβώς κατάσταση με μόνη εξαίρεση, ότι στην Ιταλία η αύξηση συνεχίστηκε μέχρι το 2014. Τέλος αξιοσημείωτο είναι η κατάσταση όπου υπήρχε στο Λουξεμβούργο όπου η παρατηρείται αρχικά μια αντιστρόφως ανάλογη κατάσταση με πολλές αυξομειώσεις στην ανεργία των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών.

Συμπερασματικά αξίζει να πούμε πως ότι η ανεργία των νέων επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από την παγκόσμια οικονομική κρίση όπου πέρασε, με μια μεγάλη αύξηση της έως το 2013 σε όλες σχεδόν τις παραπάνω χώρες της Ευρώπης που είδαμε στου πίνακες συμπεριλαμβανόμενης και της Ελλάδας. Μετά υπήρξε μια εκτόνωση της όλης αυτής κατάστασης έως το 2019 όπου μετά πάλι το 2020 με το ξέσπασμα της πανδημίας είχαμε μια μικρή επιδείνωση της κατάστασης για σχεδόν όλες της χώρες της Ευρώπης με μια εξαίρεση την Ελλάδα όπου παρέμεινε σταθερή ή μειώθηκε ελαφρά. Στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε την ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη ανά φύλο και ηλικία.

3.4 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

3.4.1 Ανεργία στην Ελλάδα με βάση το φύλο και την ηλικιακή κατανομή από το 2000 έως το 2020

Πίνακας 1 Ανεργία ανδρών ηλικίας 15-24 ετών το διάστημα 2000 έως 2020

1) Ποσοστό ανεργία ανδρών ηλικίας 15-24 ετών στην Ελλάδα	
Έτος	Ποσοστό %
2000	21,6
2001	21,6
2002	19,6
2003	18,8
2004	19,0
2005	18,9
2006	17,6
2007	15,5
2008	16,9
2009	19,5
2010	26,8
2011	38,8
2012	48,5
2013	53,8
2014	47,4
2015	45,2
2016	44,3
2017	39,3

2018	36,4
2019	33,5
2020	31,4

Πηγή Eurostat

Αρχικά θα δούμε κάποιους πίνακες με τα ποσοστά ανεργίας ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα. Τώρα για αρχή βλέπουμε τον **πίνακα 1** με τα ποσοστά ανεργίας για τους άνδρες ηλικίας 15 έως 24 ετών . Παρατηρείται μια μείωση της ανεργία σε αυτούς έως το 2007 μειώθηκε κατά 7,1 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (-7,1%). Από το 2008 έως και το 2013 η μείωση αυτή αντιστράφηκε και είχαμε μια πολύ μεγάλη αύξηση της ανεργίας των νέων ανδρών όπου έφτασε στο 53,8 % δηλαδή αυξήθηκε κατά 36,9 % σε σύγκριση με αυτό που ήταν το 2008 πριν το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Τέλος βλέπουμε πως η κατάσταση αυτή μέχρι το 2020 πήγε αρκετά καλύτερα όπου το ποσοστό ανεργίας των ανδρών ηλικίας 15 έως 24 ετών πλησίασε κοντά στα επίπεδα το 2011.

Πίνακας 2 Ανεργία Γυναικών ηλικίας 15-24 ετών στην Ελλάδα το διάστημα 2000 έως 2020

2) Ποσοστό ανεργίας γυναίκες ηλικίας 15-24 ετών στην Ελλάδα	
Έτος	Ποσοστό %
2000	38,2
2001	35,6
2002	34,9
2003	36,2
2004	35,6
2005	34,2
2006	34,2

2007	31,7
2008	28,3
2009	33,3
2010	40,3
2011	51,6
2012	63,1
2013	63,8
2014	58,1
2015	55,0
2016	50,7
2017	48,2
2018	43,9
2019	37,1
2020	39,3

Πηγή Eurostat

Στην συνέχεια στον παραπάνω **πίνακα 2** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των νέων γυναικών ηλικίας 15 έως 24 ετών. Αρχικά αξίζει να αναφέρουμε πως ότι το ποσοστό ανεργία των γυναικών της ηλικίας αυτής από το 2000 έως και το 2008 μειώθηκε κατά 9,9 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (-9,9 %), με μια και μόνη εξαίρεση όπου είχαμε μια πολύ μικρή αύξηση σε αυτό το 2003. Όμως μια παρόμοια κατάσταση όπως και συνέβη και στους άνδρες της ηλικιακής ομάδας αυτής βλέπουμε πως υπήρξε και εδώ όπου μέχρι το 2013 η ανεργία των νέων γυναικών αυξάνονταν αρκετά, σε ποσοστό 35,5 % και στην συνέχεια μειώνονταν φτάνοντας κοντά στα επίπεδα όπου βρίσκονταν το 2000.

Επιπλέον στον παρακάτω **πίνακα 3** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των ανδρών ηλικίας 25 έως 54 ετών στην Ελλάδα όπου αυτή η ηλικιακή ομάδα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού μιας χώρας. Στον πίνακα αυτό παρατηρούμε ότι η ανεργία των ανδρών στην ηλικιακή ομάδα αυτή από το 2000 έως το 2008 μειώνονταν λίγο περίπου 1,5 ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή (+1,5%) ενώ στην συνέχεια με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης που αυξήθηκε αρκετά η ανεργία γενικότερά είχαμε μια πολύ μεγάλη αύξηση και στην κατηγορία αυτή σε ποσοστό περίπου 19 %. Όπως και στην άλλες περιπτώσεις από το 2013 και μετά έως το 2020 είχαμε μια μείωση του ποσοστού ανεργίας των ανδρών ηλικίας 25 έως 54 ετών όπου πλησίασε κοντά στα επίπεδα του 2011.

Πίνακας 3 Ανεργία ανδρών ηλικίας 25-54 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως το 2020

3) Ποσοστό ανεργίας άνδρες 25-54 ετών στην Ελλάδα	
Έτος	Ποσοστό %
2000	6,2
2001	6,0
2002	5,8
2003	5,4
2004	5,7
2005	5,4
2006	5,0
2007	4,7
2008	4,5
2009	6,5

2010	9,5
2011	14,6
2012	21,0
2013	23,7
2014	23,0
2015	20,9
2016	18,4
2017	16,7
2018	14,6
2019	13,3
2020	13,1

Πηγή Eurostat

Τώρα στον παρακάτω **πίνακα 4** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών ηλικίας 25 έως 54 ετών στην Ελλάδα, όπου και αυτή η κατηγορία αποτελεί μέρος του εργατικού δυναμικού. Αρχικά παρατηρούμε μια παρόμοια κατάσταση όπως είδαμε και παραπάνω όπου η ανεργία μειώνεται κατά 9,1 ποσοστιαίες μονάδες(-9,1%)έως το 2007 και στην συνέχεια αυξάνεται κατά 15,7 % έως το 2013. Από το 2013 έως το 2020 όμως επέρχεται ξανά μια μείωση της ανεργίας όπου βλέπουμε πως φτάνει στο επίπεδο όπου βρίσκονταν το 2009. Τέλος αξίζει να αναφέρουμε πως υπάρχει μια μεγάλη διάφορα στα ποσοστά ανεργίας της ηλικιακής ομάδας αυτής όπου βλέπουμε ότι το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι αρκετά μεγαλύτερο από αυτών των ανδρών.

Πίνακας 4 Ανεργία γυναικών ηλικίας 25-54 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020

4) Ποσοστό ανεργίας γυναίκες 25-54 ετών Ελλάδα	
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
2000	18,8
2001	13,3
2002	14,8
2003	14,6
2004	13,6
2005	10,7
2006	10,3
2007	9,5
2008	11,6
2009	16,6
2010	18,9
2011	20,5
2012	23,6
2013	25,2
2014	24,1
2015	22,4
2016	20,3
2017	18,2
2018	16,2
2019	15,0

2020	16,6	Πηγή Eurostat
------	------	------------------

5) Ποσοστό ανεργίας άνδρες ηλικίας 55-74 ετών Ελλάδα	
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
2000	3,2
2001	3,8
2002	3,5
2003	2,8
2004	3,7
2005	3,0
2006	2,8
2007	2,7
2008	2,7
2009	3,7
2010	5,6
2011	7,9
2012	12,8
2013	15,9
2014	17,4
2015	17,7
2016	18,9
2017	16,7
2018	12,9

2019	11,9
2020	11,2

Πηγή Eurostat

Πίνακας 5 Ανεργία ανδρών ηλικίας 55-74 στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000-2020

Επιπροσθέτως στο παραπάνω **πίνακα 5** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των ανδρών ηλικίας 55 έως 74 ετών στην Ελλάδα, όπου αρχικά παρατηρείται ότι υπήρχαν αρκετές αυξομειώσεις από το 2000 έως και το 2008. Από τον 2008 έως το 2016 η ανεργία της ηλικιακής ομάδας αυτής αυξήθηκε αρκετά σε ποσοστό περίπου 16,2 % δηλαδή για να γίνει και πιο κατανοητό η ανεργία στην κατηγορία αυτή υπερδιπλασιάστηκε. Από το 2017 έως το 2020 όμως μειώνονταν και έφτασε περίπου στα επίπεδα του 2012. Τέλος σχετικά με το ποσοστό ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα αυτή από 55 έως και 74 ετών παρατηρείται πως επηρεάστηκε για αρκετά χρόνια από την οικονομική κρίση.

Πίνακας 6 Ανεργία γυναικών ηλικίας 55-74 στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020

6) <u>Ποσοστό ανεργίας γυναίκες 55-74 ετών Ελλάδα</u>	
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
2000	3,8
2001	3,8
2002	4,2
2003	3,1
2004	4,6

2005	4,6
2006	4,7
2007	4,0
2008	3,6
2009	5,0
2010	6,0
2011	7,8
2012	12,6
2013	15,2
2014	15,7
2015	15,5
2016	18,2
2017	18,9
2018	17,7
2019	14,9
2020	12,7

Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω **πίνακα 6** βλέπουμε το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ηλικίας 55 έως 74 ετών στην Ελλάδα, όπου αρχικά από το 2000 έως το 2008 επικρατούσε μια παρόμοια κατάσταση όπως συνέβη και στους άνδρες με αρκετές αυξομειώσεις στο ποσοστό της ανεργίας. Από το 2008 έως και το 2017 όμως παρατηρείται μια μεγάλη αύξηση σε ποσοστό 15,3 %. Τέλος στον παρακάτω πίνακα φαίνεται ότι από το 2018 έως και το 2020 το ποσοστό ανεργίας της ηλικιακής ομάδας αυτής μειώθηκε και έφτασε περίπου στα επίπεδα το 2012.

3.4.2 Ανεργία χώρων της Ευρώπης ανά φύλο και ηλικιακή κατανομή από το 2010 έως το 2020

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε σχετικούς πίνακες με την ανεργία ανά φύλο και ηλικιακή κατανομή το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020. Οι παρακάτω πίνακες είναι οι εξής :

Πίνακας 1 Ανεργία ανδρών ηλικίας 15-24ετώντο χρονικό διάστημα 2010 έως 2020

1) Ποσοστό ανεργίας ανδρών 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	22,4	18,7	20,4	24,7	24,0	23,8	21,7	20,2	16,2	16,0	15,5
Βουλγαρία	23,2	26,0	29,5	30,2	23,8	21,2	17,4	13,3	13,2	9,3	14,6
Τσεχία	18,2	18,1	19,9	18,6	15,0	11,3	9,9	7,4	6,4	5,4	7,2
Δανία	17,9	18,2	16,8	16,3	15,6	13,2	13,5	12,9	11,8	10,4	12,6
Γερμανία	10,7	9,2	8,7	8,5	8,3	7,9	7,8	7,6	7,1	6,6	8,0
Εσθονία	35,7	23,8	22,8	17,8	19,3	13,8	15,8	13,9	12,3	10,5	17,4
Ιρλανδία	34,8	36,1	37,4	30,3	26,6	23,6	19,7	16,1	14,8	14,2	15,3
Ισπανία	43,1	48,2	54,1	56,2	53,4	48,6	44,0	39,5	35,2	30,9	37,1
Γαλλία	22,8	22,0	24,8	24,5	25,1	25,8	24,9	23,0	21,5	20,7	20,3
Ιταλία	26,9	27,1	33,7	39,0	41,3	38,8	36,5	33,0	30,4	27,8	27,9
Κύπρος	15,9	23,3	28,8	41,1	37,4	34,7	25,8	27,0	25,0	19,3	24,4
Λουξεμβούργο	17,6	13,3	18,9	18,7	26,1	18,9	19,7	17,2	16,3	17,8	24,8
Πορτογαλία	21,6	29,0	36,7	36,7	34,2	29,6	27,2	22,4	19,8	15,5	21,0

Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω **πίνακα 1** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας για του άνδρες ηλικίας 15 έως 24 ετών στην Ευρώπη από το 2010 έως και το 2020 .Αρχικά στο Βέλγιο παρατηρούνται αρκετές αυξομειώσεις από το 2011 έως το 2013, ώσπου από το 2013

έως το 2020 το ποσοστό αυτό της ανεργία για τα άτομα αυτά μειώνονταν. Στην Βουλγαρία , την Τσεχία την Δανία παρατηρείται μια αύξηση του ποσοστού ανεργίας έως το 2013,2012 και 2011 αντίστοιχα, ώσπου μέχρι και το 2019 αυτό είχε αντιστραφεί και είχαμε μια μείωση του ποσοστού. Το 2020 όμως παρατηρείται μια μικρή αύξηση ξανά του ποσοστού ανεργία και στις τρεις χώρες όπου προαναφερθήκαμε.

Στην Γερμανία και την Εσθονία αντίστοιχα παρατηρείται ότι το ποσοστό ανεργίας των νέων ανδρών ηλικίας 15 έως 24 ετών μειώθηκε από το 2010 έως και το 2019 έως ότου το 2020 υπήρχε μια μικρή αύξηση σε αυτό. Στην Ιρλανδία και την Ισπανία είχαμε μια αύξηση από το 2010 έως το 2013 και από τότε έως το 2019 είχαμε μια μείωση με μια εξαίρεση το 2020 όπου τα πράγματα αντιστράφηκαν ξανά. Εδώ είναι πολύ σημαντικό να πούμε πως τα ποσοστά ανεργίας της Ισπανία βρίσκονται αρκετά κοντά με αυτά της Ελλάδας.

Στην συνέχεια στην Γαλλία και το Λουξεμβούργο παρατηρούνται αρκετές αυξομειώσεις στα ποσοστά ανεργίας από το 2011 έως το 2015. Από το 2015 έως και το 2019 είχαμε μια μείωση του ποσοστού ανεργίας για τους άνδρες ηλικίας 15 έως 24 ετών. Το 2020 όμως είχαμε ξανά μια μικρή αύξηση του ποσοστού αυτού της ανεργία τόσο στην Γαλλία αλλά και το Λουξεμβούργο όπου αυτό μια συνέπεια της πανδημίας όπου έχει ξεσπάσει.

Στην Ιταλία , την Κύπρο αλλά και την Πορτογαλία παρατηρήθηκε μια αύξηση του ποσοστού αυτού της ανεργίας των ανδρών ηλικίας 15 έως 24 ετών από το 2010 έως και το 2014. Από το 2014 έως και το 2019 είχαμε μια μείωση του ποσοστού αυτού ώσπου το 2020 υπήρξε ξανά μια αύξηση της ανεργίας.

Πίνακας 2 Ανεργία γυναικών ηλικίας 15-24 ετών το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020

2) Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	22,4	18,7	18,9	22,5	22,3	20,0	18,2	18,0	15,3	12,3	15,1
Βουλγαρία	20,1	23,6	26,0	25,7	23,7	22,3	16,9	12,4	11,9	8,3	13,7
Τσεχία	18,5	18,0	19,0	19,4	17,1	14,4	11,4	8,7	7,2	6,0	9,2
Δανία	13,2	14,4	14,8	13,3	12,9	11,1	10,8	11,9	9,2	9,7	10,6
Γερμανία	8,8	7,8	7,3	7,1	7,1	6,5	6,1	5,8	5,1	4,8	6,7
Εσθονία	29,5	20,6	18,5	19,7	10,0	12,2	10,6	10,0	11,4	11,7	18,4
Ιρλανδία	20,9	22,3	23,6	22,8	19,8	16,3	13,6	12,6	12,6	10,6	15,3
Ισπανία	39,6	44,0	51,4	54,6	52,9	48,0	44,9	37,4	33,3	34,5	39,7
Γαλλία	23,8	23,5	23,9	25,4	23,1	23,4	24,0	21,2	19,9	18,1	19,9
Ιταλία	29,4	32,1	37,6	41,5	44,7	42,6	39,6	37,3	34,8	31,2	31,8
Κύπρος	17,2	21,5	26,7	36,8	34,6	31,1	31,8	22,9	16,2	14,3	12,3
Λουξεμβούργο	10,2	20,8	18,6	10,9	18,1	15,7	18,0	13,2	11,9	16,0	21,3
Πορτογαλία	24,0	31,7	39,3	39,6	35,4	34,5	28,8	25,5	20,9	21,4	24,4

Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω πίνακα 2 βλέπουμε ότι αρχικά στο Βέλγιο, την Τσεχία, την Εσθονία, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο ότι υπήρχαν αρκετές αυξομειώσεις στα ποσοστά ανεργία των γυναικών ηλικίας 15 έως 24 ετών από το 2010 έως και το 2019 ώσπου όπως βλέπουμε το 2020 είχαμε μια αύξηση στο ποσοστό αυτό με το ξέσπασμα της πανδημίας. Στην Βουλγαρία, την Πορτογαλία, την Κύπρο, την Ιταλία, την Γαλλία την Ιρλανδία και την Δανία παρατηρούμε πως υπάρχει μια αύξηση της ανεργίας έως το 2014 περίπου ώσπου ξανά έως το 2019 είχαμε μια μείωση του ποσοστού ανεργίας

των γυναικών της ηλικιακής ομάδας αυτής. Το 2020 αυτό αντιστράφηκε όμως και είχαμε ξανά μια μικρή αύξηση της ανεργίας. Στην Γερμανία το ποσοστό ανεργίας της ηλικιακής ομάδας αυτής μειώνονταν από το 2010 έως και το 2020.

Πίνακας 3 Ανεργία ανδρών ηλικίας 25-54 ετών το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020 σε χώρες της Ευρώπης

3) Ποσοστό ανεργίας ανδρών ηλικίας 25-54 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	7,2	6,4	6,9	7,5	8,2	8,2	7,3	6,3	5,7	5,1	5,1
Βουλγαρία	9,8	11,5	12,4	12,6	11,4	9,1	7,6	5,9	5,3	4,4	5,3
Τσεχία	5,2	4,6	4,8	4,9	4,3	3,7	2,8	2,0	1,5	1,5	2,1
Δανία	7,3	6,3	6,7	6,0	5,5	5,4	4,6	4,8	4,1	4,2	4,4
Γερμανία	6,9	5,6	5,1	5,1	5,0	4,7	4,2	3,9	3,6	3,3	4,0
Εσθονία	17,4	11,4	9,8	8,3	7,1	5,3	6,2	5,2	4,2	3,2	5,8
Ιρλανδία	15,4	16,1	15,8	13,3	11,3	9,5	7,9	6,2	4,7	4,2	4,7
Ισπανία	17,9	19,4	23,0	23,8	21,7	18,9	16,3	13,9	12,1	11,0	12,6
Γαλλία	7,6	7,7	8,4	9,1	9,2	9,4	8,8	8,2	7,7	7,3	7,0
Ιταλία	6,5	6,5	8,6	10,3	10,8	10,4	10,1	9,7	9,2	8,7	8,0
Κύπρος	5,5	7,2	11,2	14,4	14,8	12,9	11,4	10,0	7,0	5,3	6,6
Λουξεμβούργο	3,0	3,3	3,8	4,6	4,7	5,0	5,0	4,8	4,5	4,6	5,2
Πορτογαλία	9,3	11,6	14,7	15,4	12,0	10,8	9,7	7,3	5,6	5,0	5,6

Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω πίνακα 3 βλέπουμε το ποσοστό ανεργίας των ανδρών ηλικίας 25 έως 54 ετών. Στο Βέλγιο παρατηρείται ότι υπάρχουν αρκετές αυξομειώσεις στο ποσοστό ανεργίας για το διάστημα 2010 έως 2020. Επίσης στην Δανία, την Γερμανία, την

Τσεχία, και την Εσθονία παρατηρείται ότι υπάρχει μια συνεχής του ποσοστού ανεργίας των ανδρών της ηλικιακής ομάδας αυτής από το 2010 έως και το 2019 ώσπου το 2020 παρατηρείται μια μικρή αύξηση του ποσοστού αυτού λόγω του ξεσπάσματος της πανδημίας.

Στην συνέχεια στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης όπου βλέπουμε στον πίνακα παρατηρείται αρχικά μια αύξηση της ανεργίας των γυναικών από το 2010 έως το 2015 περίπου . Από το 2015 έως το 2019 στις χώρες αυτές όπως είναι η Γαλλία, Ισπανία κ.λπ. βλέπουμε μια μείωση του ποσοστού ανεργίας. Τέλος στις χώρες αυτές το 2020 είχαμε μια μικρή αύξηση του ποσοστού ανεργίας για τους άνδρες ηλικίας 25 έως 54 ετών.

4) Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 25-54 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	7,5	6,3	6,6	7,2	7,0	7,1	6,9	6,2	5,0	4,4	4,9
Βουλγαρία	8,8	9,4	10,0	10,9	9,5	7,8	6,6	5,8	4,6	3,7	4,6
Τσεχία	8,0	7,6	7,8	7,9	7,1	5,8	4,5	3,4	2,7	2,3	2,8
Δανία	6,0	6,9	6,8	7,1	6,6	6,0	6,1	5,5	4,9	4,8	5,5
Γερμανία	6,1	5,2	4,9	4,6	4,4	4,0	3,5	3,1	2,8	2,6	3,1
Εσθονία	12,7	11,5	9,2	8,2	7,2	5,8	5,6	5,3	5,1	4,9	6,0
Ιρλανδία	10,2	11,6	11,7	11,3	9,9	8,2	7,0	5,4	4,9	4,0	4,6
Ισπανία	18,9	20,5	23,6	25,2	24,1	22,4	20,3	18,2	16,2	15,0	16,6
Γαλλία	8,3	8,5	8,8	9,1	9,2	9,0	9,0	8,8	8,4	7,6	7,1
Ιταλία	8,9	8,8	10,9	12,3	13,2	12,2	12,5	12,3	11,9	11,3	10,4
Κύπρος	5,3	6,4	9,8	13,4	12,9	13,2	12,0	10,9	8,6	7,6	7,6
Λουξεμβούργο	5,0	5,5	5,3	6,2	5,1	6,9	5,8	5,0	5,6	4,8	6,2
Πορτογαλία	12,1	12,3	14,7	15,6	13,4	11,6	10,4	8,5	6,7	6,3	6,4

5) Ποσοστό ανεργίας ανδρών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	4,0	3,7	3,9	5,1	5,2	6,0	5,1	5,1	4,6	4,1	4,4
Βουλγαρία	8,8	8,9	10,8	12,6	12,0	8,9	7,4	6,1	5,1	3,9	4,2
Τσεχία	6,1	5,5	5,5	5,0	4,3	3,7	3,4	1,9	1,5	1,7	1,5
Δανία	6,0	5,7	4,8	4,6	4,6	3,3	3,6	3,3	2,9	3,0	3,7
Γερμανία	7,3	5,9	5,6	5,5	5,0	4,7	3,7	3,3	2,9	2,7	3,1
Εσθονία	16,8	13,1	8,4	7,7	5,4	6,2	8,3	6,4	6,7	4,6	7,2
Ιρλανδία	8,9	9,8	11,0	10,3	9,0	7,5	6,3	5,1	4,3	3,2	3,8
Ισπανία	13,9	14,7	17,4	19,7	19,8	17,9	16,3	14,3	12,3	11,3	11,0
Γαλλία	6,0	5,8	6,3	7,4	7,8	7,6	7,6	7,0	6,7	6,4	5,5
Ιταλία	3,6	4,1	5,4	6,1	5,6	5,9	5,9	5,7	5,8	5,4	4,7
Κύπρος	4,3	4,4	9,6	13,5	16,1	15,5	12,3	8,3	5,6	5,4	5,1
Λουξεμβούργο				3,9	4,2	5,1	5,4	3,2	3,9	4,6	4,8
Πορτογαλία	7,6	9,2	11,4	11,7	12,5	11,7	10,5	7,9	5,5	5,3	5,6

Πηγή πίνακα 4 Eurostat

Πηγή πίνακα 5 Eurostat

Πίνακας 4 Ανεργία γυναικών ηλικίας 25-54 ετών το διάστημα 2010 έως 2020 σε χώρες της Ευρώπης

Στον παραπάνω **πίνακα 4** βλέπουμε το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ηλικίας 25 έως 54 ετών. Αρχικά στο Βέλγιο , την Δανία , το Λουξεμβούργο και την Γαλλία

παρατηρούνται πολλές αυξομειώσεις στα ποσοστά ανεργίας των γυναικών της ηλικιακής ομάδας αυτής. Στην Εσθονία ,την Γερμανία και την Τσεχία παρατηρείται πως από το 2010 έως το 2019 το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ηλικίας 25-54 ετών μειώνεται όπου αντιθέτως το 2020 παρατηρείται μια μικρή αύξηση. Στις υπόλοιπες χώρες όπως είναι για παράδειγμα η Κύπρος παρατηρείται μια αύξηση της ανεργίας έως το 2014 και αμέσως μετά μια μείωση έως το 2019 .Τέλος είναι πολύ σημαντικό να πούμε το 2020 αυξήθηκε ξανά το ποσοστό αυτό αλλά πολύ λίγο.

Πίνακας 5 Ανεργία ανδρών ηλικίας 55-74 ετών το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020 σε χώρες της Ευρώπης

Στον παρακάτω **πίνακα 5** βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των ανδρών ηλικίας 55 έως 74 ετών κάποιων χωρών της Ευρώπης. Αρχικά παρατηρείται πως στο Βέλγιο, την Γαλλία και το Λουξεμβούργο υπάρχουν αρκετές αυξομειώσεις από το 2010 έως και το 2020 όπως φαίνεται και στον πίνακα. Στην Βουλγαρία και την Ιρλανδία όμως παρατηρούμε το φαινόμενο αύξησης της ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα αυτή από το 2010 έως και το 2013 όπου μετά έχουμε μια αντίστροφη πορεία έως το 2019 που η ανεργία μειώνεται. Τα 2020 όμως φαίνεται πως το ξέσπασμα της πανδημίας του covid-19 επηρέασε σε μικρό βαθμό την ανεργία στην ηλικιακή ομάδα αυτή όπως και όλες τις άλλες ομάδες, με αποτέλεσμα να υπάρχει ξανά μια μικρή αύξηση της ανεργίας.

Στην συνέχεια στην Τσεχία, την Δανία ,την Γερμανία αλλά και την Εσθονία παρατηρείται μια μείωση του ποσοστού ανεργίας των ανδρών ηλικίας 55 έως 74 ετών από το 2010 έως και 2019 με μονή εξαίρεση πάλι το 2020 όπου η μείωση αυτή αντιστράφηκε. Στις υπόλοιπες χώρες όπως παρατηρούμε και στον πίνακα παρατηρείται μια αύξηση του ποσοστού ανεργίας των ανδρών της ηλικιακής ομάδας αυτής από το 2010 έως και το 2014 περίπου για τις χώρες αυτές όπου δεν αναφερθήκαμε. Από το 2014 έως και το 2019 παρατηρήθηκε μια μείωση σε αυτό το ποσοστό ανεργίας των ανδρών. Τέλος φαίνεται πως το 2020 η ανεργία στην ηλικιακή ομάδα αυτή αυξήθηκε ξανά στις χώρες αυτές , με μόνη εξαίρεση να αποτελεί η Κύπρος σε αυτό όπου παρατηρούμε πως η ανεργία μειώθηκε λίγο σε αυτή την χώρα.

Πίνακας 6 Ανεργία γυναικών ηλικίας 55-74 ετών το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020 σε χώρες της Ευρώπης

6) Ποσοστό ανεργία γυναικών 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	5,1	4,1	4,9	5,2	5,0	4,6	5,9	6,3	3,6	3,8	3,6
Βουλγαρία	8,6	8,1	9,0	11,2	10,2	7,7	6,4	5,1	3,7	3,6	3,9
Τσεχία	6,1	5,4	5,8	5,9	5,0	4,4	3,5	2,7	2,2	1,8	2,1
Δανία	3,9	4,2	5,1	4,9	4,2	4,4	3,6	3,2	3,6	3,2	4,0
Γερμανία	6,7	5,9	5,2	4,9	4,3	3,8	3,4	2,9	2,4	2,2	2,7
Εσθονία	12,2	8,1	5,2	3,7	4,7	5,2	5,8	3,8	3,9	2,9	4,9
Ιρλανδία	6,4	6,8	7,1	8,7	7,9	6,4	5,1	5,4	3,9	3,2	3,5
Ισπανία	13,2	14,1	17,2	19,1	18,9	18,1	16,8	15,4	14,6	13,5	13,4
Γαλλία	5,6	5,6	5,9	6,5	6,8	6,6	6,1	5,7	6,2	6,6	5,6
Ιταλία	2,9	2,6	4,2	4,1	4,2	4,2	4,7	4,9	4,7	4,7	4,6
Κύπρος	3,6	4,1	6,8	8,6	12,3	11,8	7,8	5,2	4,7	5,9	5,3
Λουξεμβούργο	-	-	-	5,0	-	-	-	-	-	-	3,1
Πορτογαλία	6,1	8,1	9,2	10,6	9,9	9,6	8,2	7,3	6,1	5,9	4,7

Πηγή Eurostat

Αρχικά στον παραπάνω πίνακα 6 βλέπουμε τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών ηλικίας 55 έως 74 ετών. Στο σημείο αυτό πρώτα αξίζει να αναφέρουμε πως δε έχουν συγκεντρωθεί τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τον σχολιασμό των ποσοστών ανεργίας για το Λουξεμβούργο. Τώρα στο Βέλγιο, την Τσεχία ,την Γαλλία , την Ιταλία και την Δανία παρατηρούνται αρκετές αυξομειώσεις στα ποσοστά ανεργίας των γυναικών ηλικίας 55έως 74 ετών από το 2010 έως και το 2019. Το 2020 όμως το ποσοστό αυτό της ανεργίας παρατηρείται πως μειώθηκε ελαφρά στο Βέλγιο , την

Γαλλία και την Ιταλία σε αντίθεση με τις άλλες δύο χώρες όπου παρατηρούμε ότι αυξήθηκε.

Στην συνέχεια βλέπουμε ότι το ποσοστό ανεργία των γυναικών ηλικίας 55 έως 74 ετών στην Βουλγαρία, την Ισπανία, την Κύπρο, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία αυξήθηκε από το 2010 έως και το 2014 λόγω της οικονομικής κρίσης όπου περνούσαν οι χώρες. Από το 2014 έως και το 2019 παρατηρούνταν μια μείωση του ποσοστού ανεργίας στις χώρες αυτές όπου αναφερθήκαμε παραπάνω. Το 2020 όμως στην Βουλγαρία και την Ιρλανδία το ποσοστό ανεργία των γυναικών της ηλικιακής ομάδας αυτής αυξήθηκε ενώ αξιοσημείωτο είναι πως στις άλλες δυο χώρες το ποσοστό αυτό μειώθηκε. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες όπως για παράδειγμα είναι η Γερμανία βλέπουμε πως το ποσοστό της ανεργία της των γυναικών της ηλικιακής ομάδας αυτής, μειώνεται από το 2010 έως και το 2019 με μόνη εξαίρεση ξανά να αποτελεί το 2020 όπου βλέπουμε πως το ποσοστό αυτό αυξήθηκε.

Συμπερασματικά είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πούμε πως το κεφάλαιο αυτό είδαμε τα ποσοστά ανεργίας ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα τόσο για την Ελλάδα αλλά και για κάποιες χώρες της Ευρώπης. Ένα βασικό συμπέρασμα όπου βγάλαμε πρώτα είναι ότι σε πολλές χώρες μέχρι και το 2014 περίπου η ανεργία για όλες σχεδόν τις ηλικιακές ομάδες και τα φύλα αυξάνονταν ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης. Μετά από το 2014 έως και το 2019 όμως παρατηρούνταν μια μείωση του ποσοστού ανεργίας. Το 2020 υπήρξε ξανά μια επιδείνωση και είχαμε ξανά μια αύξησης του ποσοστού ανεργίας σε αρκετές χώρες της Ευρώπης. Σε όλο αυτό εξαίρεση αποτέλεσε η Ελλάδα όπου παρατηρείται πως δεν επηρεάστηκε αρκετά το ποσοστό ανεργίας της. Τέλος στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε κάποιους πίνακες με τα συνολικά ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα αλλά και κάποιων χωρών της Ευρώπης.

3.5 Συνολικά ποσοστά ανεργίας την Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε κάποιους πίνακες όπου απεικονίζονται τα συνολικά ποσοστά της ανεργία τόσο στην Ελλάδα αλλά και σε κάποιες χώρες της Ευρώπης.

Αρχικά στον παρακάτω **πίνακα 1** βλέπουμε το συνολικό ποσοστό ανεργία από το 2000 έως και το 2020 στην Ελλάδα. Σε πρώτο βαθμό παρατηρείται ότι η ανεργία στην Ελλάδα από το 2000 έως το 2003 μειώθηκε από το 11,4 % στο 9,8 %. Το 2004 όμως βλέπουμε μια μικρή αύξησης της ανεργίας πλησιάζοντας κοντά στα επίπεδα το 2002.

Στην συνέχεια από το 2005 έως και το 2008 η συνολική ανεργία στην χώρα μειώθηκε και έφτασε στο ποσοστό του 7,8 % . Από το 2009 έως και το 2013 όμως παρατηρείται ότι τα πράγματα άλλαξαν και έγιναν αρκετά χειρότερα με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ανεργία δραματικά και να φτάσει στο μεγαλύτερο ποσοστό που έχει φτάσει ποτέ που είναι το 27,5 %. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης όπου είχε περικλύσει την χώρα των μνημονικών δεσμεύσεων όπου είχαν πάρει οι κυβερνήσεις της χώρα την εποχή εκείνη. Τέλος παρατηρείται πως από το 2014 έως και το 2020 μια μείωση του ποσοστού της ανεργία όπου αυτό είναι άμεσο αποτέλεσμα της καλύτερης οικονομικής κατάστασης όπου βρίσκεται η χώρα τα χρόνια αυτά Αξιοσημείωτο επίσης αποτελεί πως το ξέσπασμα της πανδημίας του covid-19 δεν επηρέασε καθόλου την συνολική ανεργία ενώ αντιθέτως ίσα ίσα που μειώθηκε κιόλας.

Πίνακας 1 Ανεργία στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000έως το 2020

1) Συνολικό ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα	
Έτος	Ποσοστό %
2000	11,4
2001	10,8
2002	10,4
2003	9,8
2004	10,6
2005	10,0
2006	9,0
2007	8,4
2008	7,8
2009	9,6
2010	12,7
2011	17,9
2012	24,5
2013	27,5
2014	26,5
2015	24,9

2016	23,6
2017	21,5
2018	19,3
2019	17,3
2020	16,3

Πηγή Eurostat

Πίνακας 2 Ανεργία σε χώρες της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2010 έως το 2020

2) Συνολικό ποσοστό ανεργίας χωρών της Ευρώπης											
Έτος	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Χώρα											
Βέλγιο	8,3	7,2	7,6	8,4	8,5	8,5	7,8	7,1	6,0	5,4	5,6
Βουλγαρία	10,3	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1
Τσεχία	7,3	6,7	7,0	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,2	2,0	2,6
Δανία	7,7	7,8	7,8	7,4	6,9	6,3	6,0	5,8	5,1	5,0	5,6
Γερμανία	7,0	5,8	5,4	5,2	5,0	4,6	4,1	3,8	3,4	3,1	3,8
Εσθονία	16,7	12,3	10,0	8,6	7,4	6,4	6,9	5,8	5,4	4,5	7,0
Ιρλανδία	14,6	15,4	15,5	13,8	11,9	10,0	8,4	6,7	5,8	5,0	5,7
Ισπανία	19,9	21,4	24,8	26,1	24,5	22,1	19,6	17,2	15,4	14,1	15,5
Ιταλία	8,4	8,4	10,7	12,2	12,7	11,9	11,7	11,2	10,6	10,0	9,2
Γαλλία	9,3	9,2	9,8	10,3	10,3	10,4	10,1	9,4	9,0	8,4	8,0
Κύπρος	6,3	7,9	11,9	15,9	16,1	15,0	13,0	11,1	8,4	7,1	7,6
Λουξεμβούργο	4,4	4,9	5,1	5,9	5,9	6,7	6,3	5,5	5,6	5,6	6,8
Πορτογαλία	11,0	12,9	15,8	16,4	14,1	12,6	9,0	7,3	7,1	6,5	6,9

Πηγή Eurostat

Επιπροσθέτως στον παρακάτω **πίνακα 2** βλέπουμε την συνολική ανεργία σε κάποιες χώρες της Ευρώπης . Αρχικά παρατηρούνται αρκετές αυξομειώσεις στο συνολικό ποσοστό της ανεργία στο Βέλγιο και την Τσεχία από το 2010 έως και το 2020. Στην Βουλγαρία αλλά και την Δανία φαίνεται πως υπάρχει μια αύξηση του ποσοστού της συνολικής ανεργίας από το 2010 έως το 2013 όπου από τότε και μετά τα αντιστρέφονται τα πράγματα και έχουμε μια μείωση αυτού έως το 2019 ώσπου το 2020 παρατηρείται ξανά μια μικρή αύξηση στις χώρες αυτές.

Στο σημείο αυτό τώρα βλέπουμε πως η συνολική ανεργία στην Γερμανία και την Εσθονία μειώνεται από το 2010 έως 2019 ενώ μια εξαίρεση αποτελεί το 2020 όπου παρατηρούμε πως η συνολική ανεργία σε αυτές τις δυο χώρες αυξάνεται. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες όπου βλέπουμε στον πίνακα παρατηρείται μια αύξηση του συνολικού ποσοστού ανεργίας μέχρι το 2015 περίπου όπου από τότε μέχρι και το 2019

η ανεργία μειώνεται αρκετά, ώσπου ξανά το 2020 που παρατηρείται μια μικρή αύξηση σε αυτή μετά το ξέσπασμα της πανδημίας.

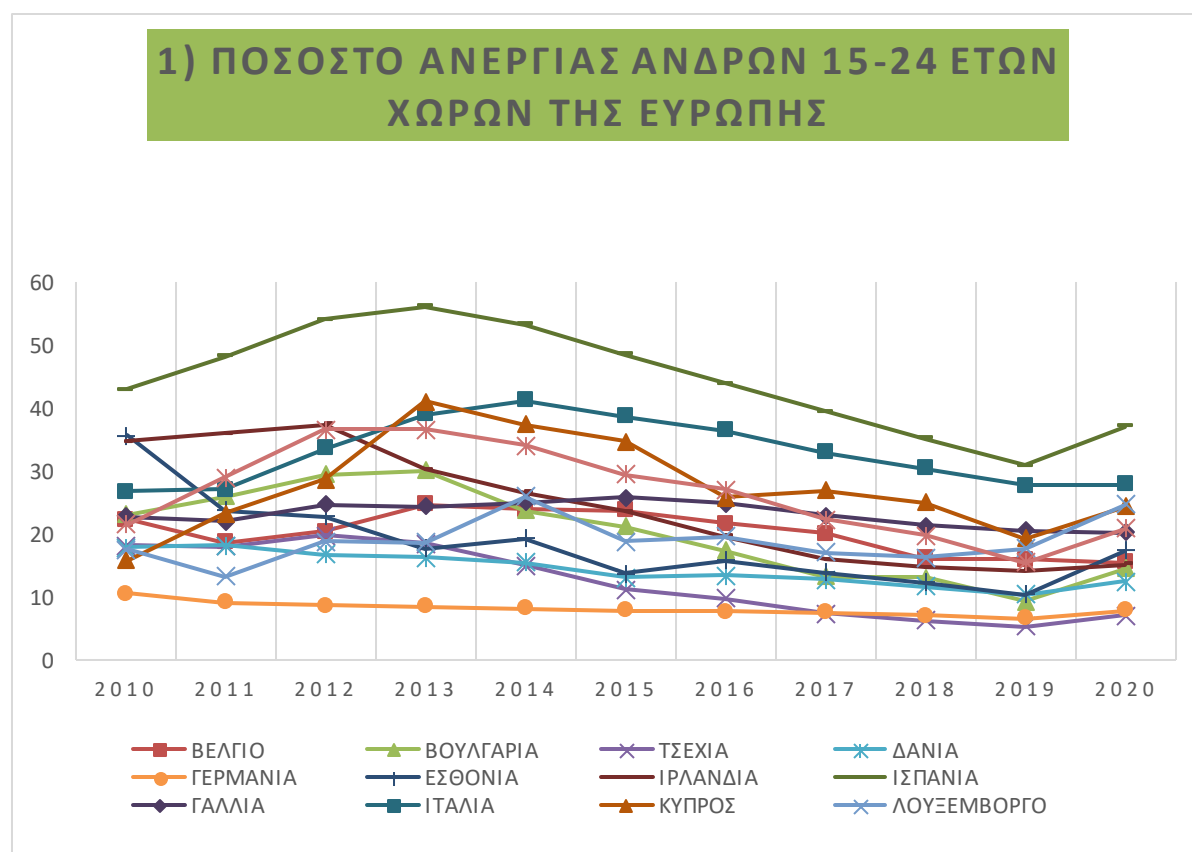
Τελικώς στο σημείο αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό να πούμε πως στο κεφάλαιο αυτό είδαμε τα συνολικά ποσοστά ανεργίας τόσο για την Ελλάδα όσο και για κάποιες χώρες της Ευρώπης. Αξίζει όμως να κάνουμε κάποια σχόλια σχετικά με αυτό όπου βλέπουμε ότι πρώτα η συνολική ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο της δεκαετούς περίπου οικονομικής κρίσης αυξήθηκε πάρα πολύ, ώσπου μετά μειώθηκε και συνεχίζει να μειώνεται μέχρι και σήμερα χωρίς να επηρεαστεί καθόλου από την πανδημία όπου ζει αναμεσά μας. Όμως φαίνεται πως η συνολικής ανεργία σε πολλές χώρες της Ευρώπης επηρεάστηκε από την πανδημία αλλά σε μικρό βαθμό όπως κάτι παρόμοιο συνέβη και στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Τέλος στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε κάποια διαγράμματα σχετικά με του πίνακες αυτούς που είδαμε και στο κεφάλαιο αυτό εδώ με το ρυθμούς αύξησης αλλά και μείωσης της ανεργίας.

3.6 Οι ρυθμοί αύξησης και μείωσης της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε κάποια διαγράμματα όπου βλέπουμε τον ρυθμό αύξησης αλλά και μείωσης της ανεργίας τόσο στην Ελλάδα όσο και την Ευρώπη.

Διαγράμματα απεικόνισης ρυθμού της ανεργίας και της συνολικής ανεργίας με βάση το φύλο, την ηλικιακή κατανομή από το 2000 έως το 2000 για την Ελλάδα και από το 2010 έως το 2020 για την Ευρώπη

Διάγραμμα 1 Ρυθμός ανεργίας ανδρών ηλικίας 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020



Πηγή Eurostat

Στο παραπάνω **διάγραμμα 1** απεικονίζεται το ποσοστό ανεργίας των ανδρών ηλικίας 15 έως 24 ετών . Αρχικά παρατηρείται πως η γραμμή του ποσοστού ανεργίας των ανδρών της Ισπανίας φτάνει στο **ανώτατο σημείο** το 2013 και στο κατώτερο σημείο της το 2019 όπως επίσης και ότι έχει το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας σε όλες αυτές τις χώρες της Ευρώπης δηλαδή αυξάνεται αλλά και μειώνεται με **πολύ γρήγορο ρυθμό**. Στην Γερμανία ,την Τσεχία ,το Λουξεμβούργο , την Γαλλία και την Εσθονία παρατηρείται πως ο ρυθμός αυτός κινείται **σε σταθερά επίπεδα**. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες όμως βλέπουμε πως ότι υπάρχει ένας ρυθμός αύξησης της ανεργία έως το 2014 περίπου και στην συνέχεια ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργία έως το 2019 όπου αυξάνεται ξανά το 2020.

Διάγραμμα 2 Ρυθμός Ανεργίας ανδρών 15-24 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 202

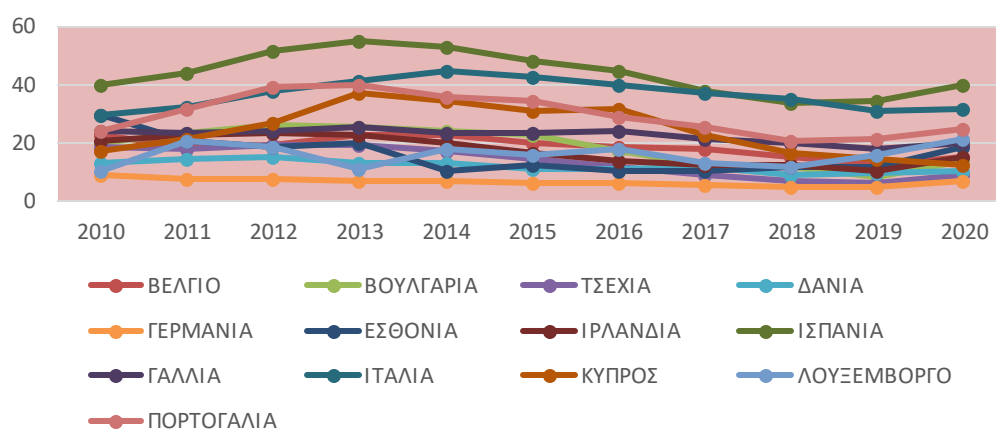


Πηγή Eurostat

Στο παραπάνω **διάγραμμα 2** παρατηρείται ότι από το 2000 έως το 2007 στην Ελλάδα έχουμε ένα σταθερό ρυθμό **μείωσης** της ανεργίας. Από το 2008 έως και το 2013 παρατηρείται μια κατακόρυφη **αύξηση** του ρυθμού αυτού της ανεργίας φτάνοντας τότε στο ανώτατο σημείο της η γραμμή αυτού. Τέλος από το 2013 έως και το 2020 έχουμε ένα σταθερό **ρυθμό μείωσης** της ανεργίας όπου παρατηρείται πως πλησιάζει ξανά κοντά στα επίπεδα του 2011.

Διάγραμμα3 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020

3) Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 15-24 ετών χωρών της Ευρώπης



Πηγή Eurostat

Στο παραπάνω **διάγραμμα 3** βλέπουμε ότι υπάρχει ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας των γυναικών ηλικίας 15-24 ετών στην Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ιταλία αλλά και την Κύπρο μέχρι το 2013. Από το 2013 έως το 2019 παρατηρείται

ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας στις χώρες αυτές σε αντίθεση με το 2020 όπου αυτό **αλλάζει**. Στην Γερμανία, την Δανία , την Τσεχία μια σχετική **σταθεροποίηση** στον ρυθμό αυτό. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες φαίνεται πως μέχρι και το 2015 υπάρχει ένας **ρυθμός αύξησης** όπου μετά αυτό **αλλάζει** και φαίνεται μια μείωση μέχρι το 2019.

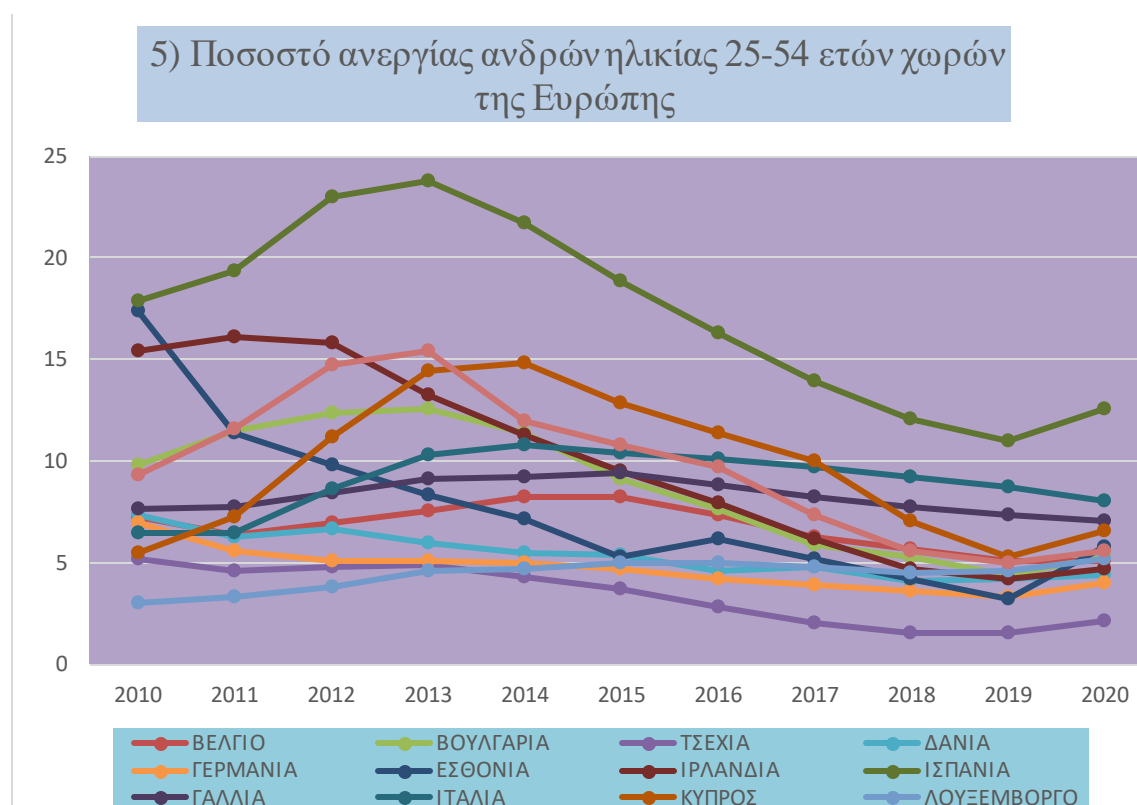
Διάγραμμα4 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 15-24 στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020



Πηγή Eurostat

Στο παραπάνω **διάγραμμα 4** φαίνεται μια πως υπάρχει ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας έως το 2008 στις ηλικιακή ομάδα των γυναικών στην Ελλάδα. Από τότε έως και το 2013 παρατηρείται ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας όπου αυτό αντιστρέφεται ξανά από το 2013 μέχρι και το 2019 .Το 2020 όμως φαίνεται πως η πορεία του ρυθμού αυτού αντιστρέφεται ξανά προς τα πάνω.

Διάγραμμα 5 Ρυθμός ανεργίας ανδρών ηλικίας 25-54 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020



Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω **διάγραμμα 5** φαίνεται πως υπάρχει ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας των ανδρών ηλικίας 25 έως 54 ετών στην Ισπανία, την Κύπρο και την Ιταλία έως το 2013 ενώ από τότε έως και το 2019 παρατηρείται ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας. Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε πως υπάρχει ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας από το 2010 έως και το 2019 ώσπου το 2020 αυτό αντιστρέφεται ξανά.

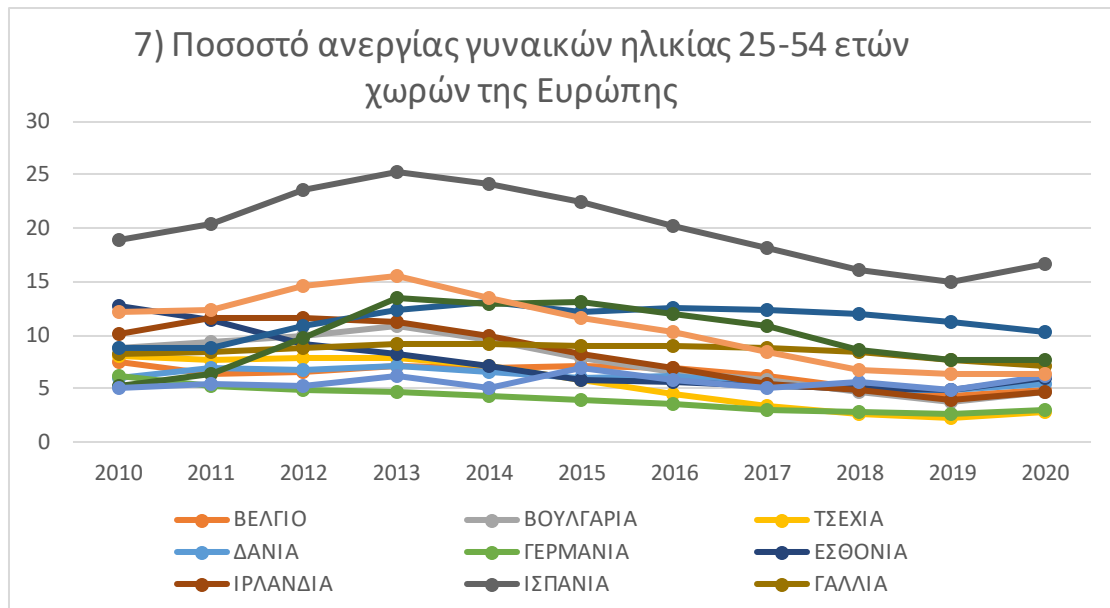
Διάγραμμα 6 Ρυθμός ανεργίας ανδρών ηλικίας 25-54 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020



Πηγή Eurostat

Στο παραπάνω **διάγραμμα 6** παρατηρείται ότι βρίσκεται σε **σταθερά επίπεδα** η ανεργία των ανδρών ηλικίας 25 έως 54 ετών στην Ελλάδα από το 2000 έως το 2008 ενώ από τότε έως και το 2013 παρατηρείται ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας όπου εκεί φτάνει και στο ανώτατο σημείο του. Τέλος από το 2013 έως και το 2020 παρατηρείται ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας.

Διάγραμμα 7 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 25-54 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2010 έως 2020



Πηγή Eurostat

Στον παραπάνω **διάγραμμα 7** παρατηρείται ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας των γυναικών ηλικίας 25 έως 54 έως το 2013 στην Ιταλία, την Κύπρο, την Ισπανία και την Πορτογαλία ενώ από το 2013 και μετά φαίνεται πως υπάρχει ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας στις χώρες αυτές. Στην Εσθονία μόνο παρατηρείται συνεχώς ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας. Τέλος είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι παρατηρούνται αρκετές αυξομειώσεις δηλαδή κινούνται σε **σταθερά επίπεδα** στα ποσοστά ανεργίας των γυναικών της ηλικιακής ομάδας αυτής.

Διάγραμμα 8 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 25-54 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020

8) Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 25-54 ετών στην Ελλάδα

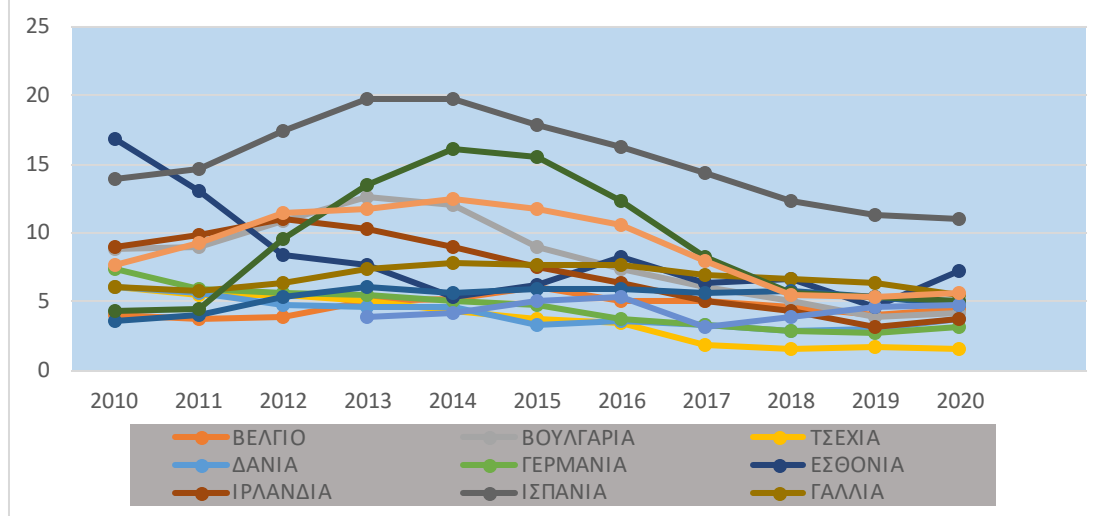


Πηγή Eurostat

Αρχικά στο παραπάνω **διάγραμμα 8** παρατηρείται ότι ο υπάρχει ένας **ρυθμός μείωση** της ανεργίας των γυναικών ηλικίας 25 έως 54 ετών στην Ελλάδα από το 2000 έως και το 2008. Αυτό αντιστρέφεται όμως και έχουμε ένα **ρυθμό αύξησης** της ανεργίας από το 2008 μέχρι και το 2013 που ακούμπα στο **ανώτατό σημείο** του. Από τότε μέχρι και το 2020 όμως παρατηρείται ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας.

Διάγραμμα 9 Ρυθμός ανεργίας ανδρών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης το διάστημα 2010 έως 2020

9) Ποσοστό ανεργίας ανδρών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης



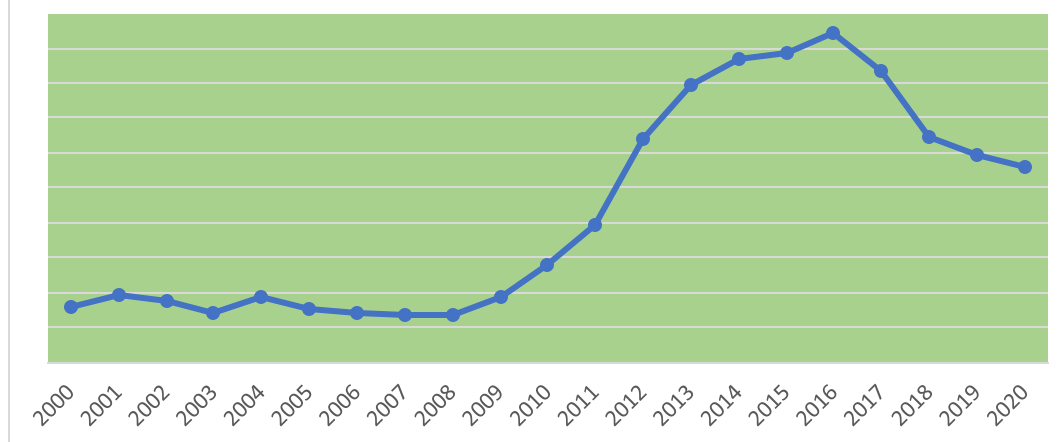
Πηγή Eurostat

Στην συνέχεια στο παραπάνω **διάγραμμα 9** βλέπουμε ότι υπάρχει ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας ανδρών ηλικίας 55 έως 74 ετών στις χώρες της Ευρώπης μέχρι και το 2014 όπου αυτό αλλάζει και παρατηρείται ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας έως το 2019 στην Πορτογαλία την Κύπρο, την Ισπανία και την Ιρλανδία. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες του διαγράμματος φαίνεται μια **σταθεροποίηση** στον ρυθμό αυτό.

Διάγραμμα 10 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020

Στο παρακάτω **διάγραμμα 10** παρατηρείται αρχικά ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργία για τους άνδρες ηλικίας 55 έως 74 ετών στην Ελλάδα από το 2000 έως και το 2008 όπου ακούμπα στο **χαμηλότερό επίπεδο** του. Από το 2008 έως το 2016 όμως φαίνεται ένας σταθερός **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας στην ηλικιακή ομάδα αυτή όπου φτάνει στο **ανώτατο σημείο** του το 2016. Τέλος από τότε μέχρι και το 2020 παρατηρείται ένας **συνεχής ρυθμός μείωσης** της ανεργίας των ανδρών ηλικίας 55 έως 74 ετών

10) Ποσοστό ανεργίας ανδρών ηλικίας 55-74 ετών στην Ελλάδα

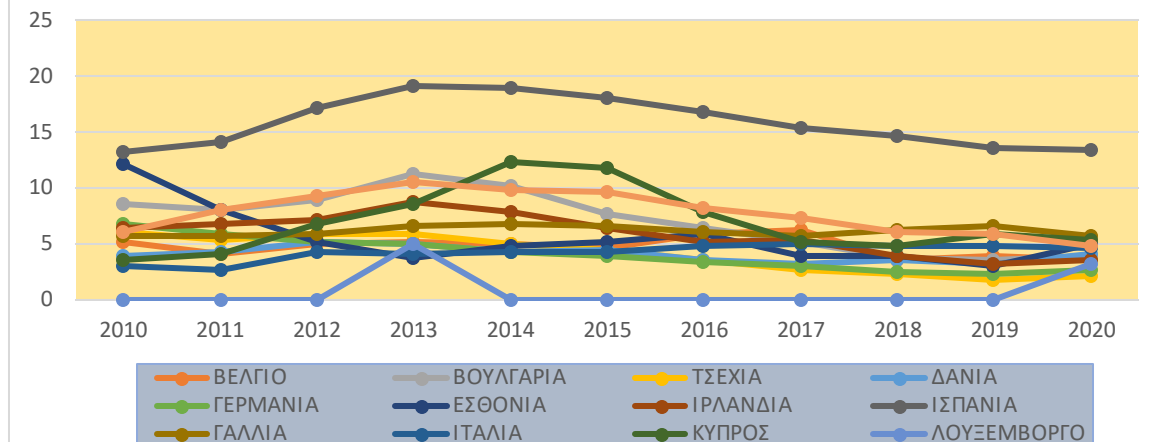


Πηγή Eurostat

Διάγραμμα 11 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020

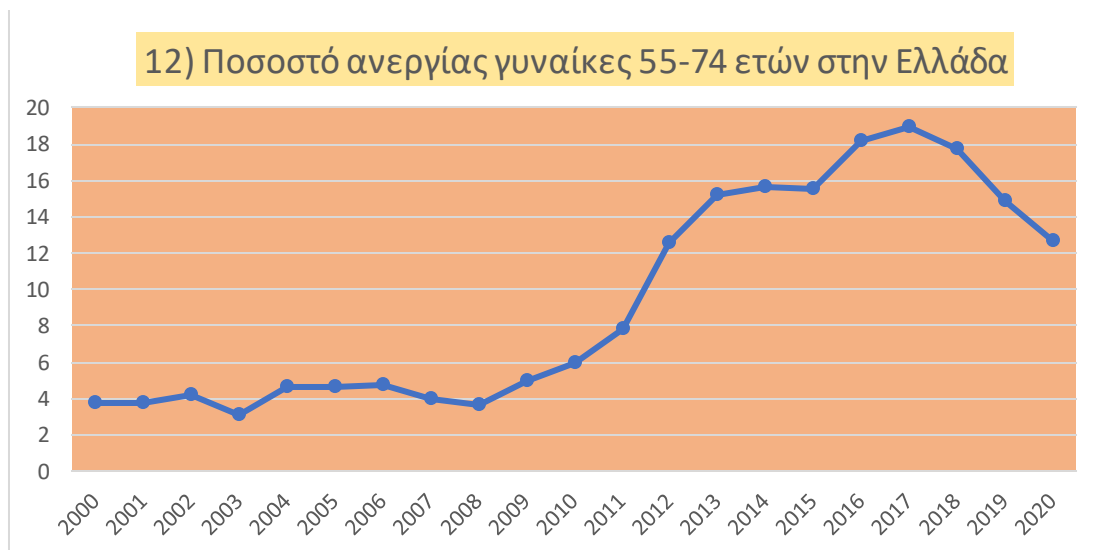
Στο παρακάτω **διάγραμμα 11** παρατηρείται ένας **ρυθμός αύξησης** της ανεργίας των γυναικών ηλικίας 55 έως 74 ετών από το 2010 έως το 2014 περίπου στην Ισπανία, την Κύπρο, την Πορτογαλία, την Βουλγαρία αλλά και την Ιρλανδία. Από 2010 έως το 2019 είχαμε ένα **ρυθμό μείωσης** της ανεργίας ώσπου το 2020 είχαμε ξανά μια αντίστροφη κατάσταση. Στην Εσθονία όμως αξίζει να αναφέρουμε πως από το 2010 έως το 2020 φαίνεται πως υπάρχει ένας ρυθμός μείωσης της ανεργίας. Τέλος στις υπόλοιπες χώρες παρατηρούνται πολλές αυξομειώσεις όπου το ποσοστό αυτό της ανεργίας στην ηλικιακή κατηγορία αυτή των γυναικών όπου κινείται σε **σταθερά επίπεδα** χωρίς κάποια ιδιαίτερη διαφορά.

11) Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 55-74 ετών χωρών της Ευρώπης



Πηγή Eurostat

Διάγραμμα 12 Ρυθμός ανεργίας γυναικών ηλικίας 55-74 ετών στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020



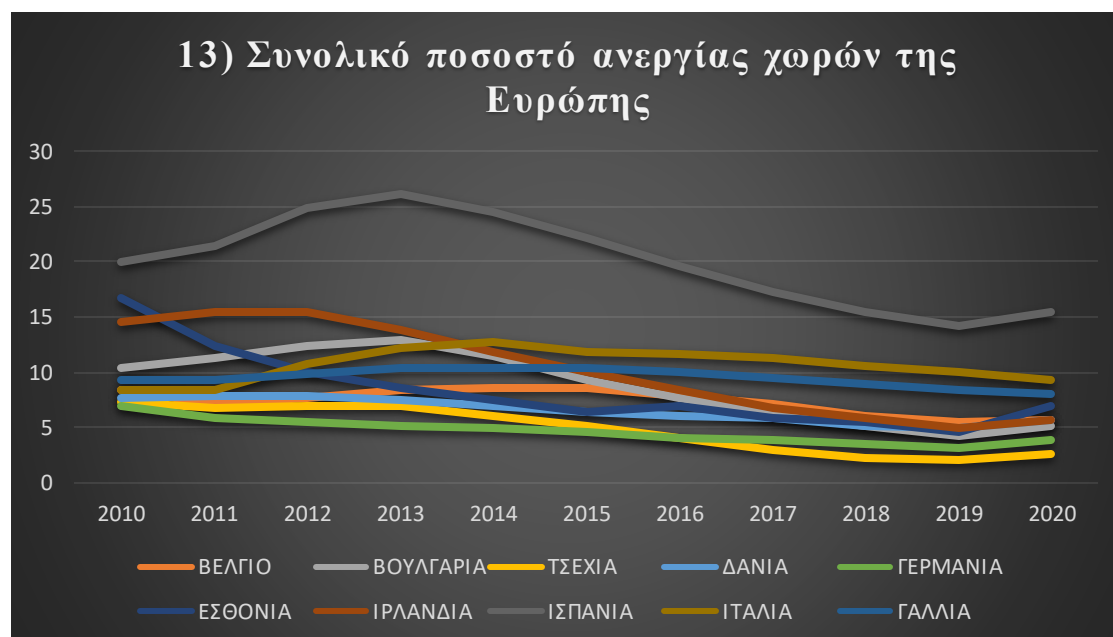
Πηγή Eurostat

Στο παρακάτω **διάγραμμα 12** παρατηρείται ότι υπάρχει σταθερός ρυθμός μείωσης της ανεργίας των γυναικών ηλικίας 55 έως 74 ετών στην Ελλάδα, από το 2000 έως και το 2008 όπου φτάνει και στο κατώτατο σημείο του. Από το 2009 έως το 2015

βλέπουμε έναν σταθερό **ρυθμό αύξησης** της ανεργίας όπου έχουμε μια αντίστροφη πορεία το 2016 ώσπου ξανά το 2017 υπάρχει ένας ρυθμός αύξησης της ανεργίας που φτάνει στο ανώτατο σημείο της. Στο Λουξεμβούργο όμως για τον λόγο ότι δεν έχουμε τα απαραίτητα στοιχεία δεν διαφαίνεται κάποια αξιόλογη μεταβολή. Τέλος τα τελευταία τρία χρόνια φαίνεται πως έχουμε ξανά έναν **ρυθμό μείωσης** της ανεργίας.

Διάγραμμα 13 Ρυθμός ανεργίας σε χώρες της Ευρώπης το διάστημα 2010 έως 2020

Επιπροσθέτως στο παρακάτω **διάγραμμα 13** παρατηρείται ότι υπάρχει ένας **ρυθμός αύξησης** του συνολικού ποσοστού της ανεργίας από το 2010 έως το 2014 περίπου στην Ισπανία, την Ιταλία, την Βουλγαρία και την Ιρλανδία ενώ από το 2014 έως το 2019 φαίνεται ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας στις χώρες αυτές. Στην Εσθονία, την Γερμανία και την Τσεχία παρατηρείται όμως ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας. Τέλος στις υπόλοιπες που βλέπουμε στο διάγραμμα παρατηρείται ότι το συνολικό ποσοστό ανεργίας κινείται σε **σταθερά επίπεδα** από το 2010 έως και το 2020 όπου είχαμε μια μικρή αλλαγή προς τα πάνω.



Πηγή Eurostat

Διάγραμμα 14 Ρυθμός Ανεργίας στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000 έως 2020



Πηγή Eurostat

Αρχικά στο παραπάνω **διάγραμμα 14** παρατηρείται πως υπάρχει ένας **ρυθμός μείωσης** του συνολικού ποσοστού ανεργίας στην Ελλάδα από το 2000 έως και το 2008 όπου η γραμμή αυτή ακουμπά στο **κατώτερο σημείο** της. Από τότε έως και το 2013 βλέπουμε πως έχουμε έναν **ρυθμό αύξησης** της ανεργίας όπου η γραμμή ακουμπά το **ανώτερο σημείο** της. Από το 2013 έως το 2020 βλέπουμε πως υπάρχει ένας ξανά ένας **ρυθμός μείωσης** στο συνολικό ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα.

Τέλος συμπερασματικά παρατηρείται πως γενικά στην Ελλάδα είχαμε μια εκρηκτική αύξηση του φαινομένου της ανεργίας από το 2008 έως και το 2013 ενώ από τότε μέχρι και το 2020 βλέπουμε ότι υπάρχει ένας **ρυθμός μείωσης** της ανεργίας. Στις χώρες αυτές της Ευρώπης βλέπουμε σε γενικές γραμμές μέχρι το 2013 είχαμε μια αύξηση του φαινομένου της ανεργίας συνολικά ενώ από τότε μέχρι το 2019 είχαμε μια μείωση της ανεργίας ώσπου ξανά το 2020 είχαμε μια επιδείνωση του φαινομένου αυτού. Στο επόμενο κεφάλαιο θα μιλήσουμε σχετικά με τις πολιτικές όπου χρησιμοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση της ανεργίας

Κεφάλαιο 4 Αντιμετώπισης της ανεργίας

4.1 Πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε κάποιες πολιτικές όπου χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού της ανεργίας. Αρχικά θα πρέπει να κάνουμε μια σύντομη αναφορά σε κάποια από τα αίτια της ανεργίας όπως είναι αυτό το αίτιο της υπερεργασίας όπου αρκετοί όπου εργάζονται ήδη κάνουν ακόμα μια δουλειά με αποτέλεσμα να στερούν, την θέση εργασίας αυτή από έναν όπου είναι άνεργος. Κάποιο άλλο αίτιο είναι αυτό όπου σχετίζεται με την εξέλιξη της τεχνολογίας όπου δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα σε αυτούς όπου δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις με αποτέλεσμα πολλοί άνθρωποι να οδηγούνται στην ανεργία όπως και έλλειψη αξιοκρατίας είναι ένα πολύ βασικό αίτιο του φαινομένου αυτού.

Στην συνέχεια βλέπουμε συνοπτικά κάποιες συνέπειες του φαινομένου αυτού της ανεργίας όπως μια βασική συνέπεια του αυτού είναι η απώλεια εισοδήματος που προκαλείται για τον άνεργο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα με την κάλυψη κάποιων βασικών αναγκών. Κάποια άλλη σημαντική συνέπεια του φαινομένου αυτού της ανεργίας είναι η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού για τον λόγο ότι το κράτος έχει, μια έμμεση υποχρέωση να βοηθήσει τα άτομα αυτά όπου βρίσκονται στην ανεργία. Τέλος και η απώλεια παραγωγικών δυνάμεων για τον άνεργος είναι μια συνέπεια του φαινομένου αυτού της ανεργίας, για τον λόγο ότι είναι πολύ πιθανόν για κάποιο χρονικό διάστημα εφόσον εργαστεί ξανά ένας άνεργος να είναι λιγότερο αποδοτικός.

Στο σημείο αυτό θα δούμε κάποιες πολιτικές αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού της ανεργίας όπου κάποιες από αυτές είναι οι εξής :

1) **Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών** αποτελεί μια πολύ βασική πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας. Έτσι για τον λόγο αυτό καταλαβαίνουμε πως είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει η βελτίωση αυτή επειδή στις διάφορες υπηρεσίες ενός κράτους έτσι ώστε να αποφεύγεται η πολύ γραφειοκρατία σύμφωνα με το (Σπυριδάκης,2013). Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα όμως να είναι πιο οργανωτικές και αποτελεσματικές οι υπηρεσίες του κράτους έχοντας πιο γρήγορα αντανακλαστικά. Επίσης αυτό θα βοήθησε έτσι ώστε να γίνεται πιο γρήγορα και η αναζήτηση μια νέας θέσης εργασία από την μεριά του ανέργους .Τέλος αυτό το μετρό αρχικά θα πρέπει να εφαρμοστεί στην χώρα μας την Ελλάδα και στην συνέχεια σε κάποιες άλλες χώρες της Ευρώπης.

2) **Η προσφορά κίνητρων** τόσο από την μεριά κάποιων εργοδοτών αλλά και του κράτους αποτελεί επίσης μια βασική πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού της ανεργίας. Για τον λόγο αυτό καταλαβαίνουμε ότι εάν υπάρξει κάτι τέτοιο και εφαρμοστεί θα βοηθήσει αρκετά σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης,2013). Για να γίνει αυτό όμως θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν τα συστήματα κοινωνικής προστασίας, που αυτά θα οδηγούν στην καλύτερη ένταξη της αγοράς εργασίας ακόμα και των πιο ευάλωτων ομάδων. Επίσης θα πρέπει να υπάρξουν κάποιες δραστικές πολιτικές σχετικά με την αγορά εργασίας που θα κάνουν τον άνεργό να είναι πιο δραστήριος σε όλο αυτό. Τέλος είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως αυτό θα πρέπει να αλλάξει πρώτα στην χώρα μας την Ελλάδα ενώ σε δεύτερο βαθμό και σε κάποιες χώρες της Ευρώπης έτσι ώστε να καταπολεμηθεί σε έναν κάποιο βαθμό το φαινόμενο αυτό της ανεργίας.

3) **Η βελτίωση των δεξιοτήτων** αποτελεί επίσης μια ιδιαίτερα σημαντική πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας. Αυτό όμως θα πρέπει να ενισχυθεί σε όλα τα επίπεδα κυρίως με την δια βίου μάθηση και θα πρέπει να εφαρμοστεί

από όλους και για του εργαζόμενους αλλά και τους μη. Θα πρέπει όμως σε πρώτο βαθμό να δοθεί έμφαση σε αυτούς όπου εγκαταλείπουν το σχολείο έτσι ώστε να βρουν ευκολά μια θέση εργασίας ενώ στους υπολοίπους, καλό θα ήταν σε τακτά χρονικά διαστήματα να βελτιώνουν τις δεξιότητες τους έστω και σε κάποιο μικρό βαθμό.

- 4) **Η παροχή βοήθειας σε ανέργους αλλά ειδικότερα και σε νέους όπου ξεκινούν την δική τους επιχείρηση** αποτελεί μια ακόμα μια πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας με ιδιαίτερη σημασία. Υπάρχουν πολλοί τρόποι όπου αυτή η βοήθεια μπορεί να δοθεί σε ανέργους αλλά ειδικότερα και σε νέους ανθρώπους όπου θέλουν να κάνουν κάτι δικό τους σύμφωνα με τον (Σπυριδάκης,2013). Κάποιοι από τους τρόπους αυτού μπορεί να είναι η παροχή κατάρτισης για την υποστήριξης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας από κάποιους ανέργους έτσι ώστε αυτοί να έχουν μια καλύτερη ιδέα αλλά και περισσότερες γνώσεις για οποιοδήποτε επιχειρηματικό βήμα αποφασίσουν να κάνουν.³⁴ Η παροχή κεφαλαίου κίνησης αλλά και η μείωση η κατάργηση της φορολογίας για κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα είναι μια πολύ σημαντική βοήθεια για κάποιους νέους όπου έχουν ανοίξει τις δικές τους επιχειρήσεις. Αυτό θα τους βοηθήσει αρκετά μέχρι να εδραιωθεί σε κάποιο βαθμό η νεοσύστατη αυτή επιχείρηση όπου θα δημιουργήσουν. Τέλος είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί με τον καλύτερο τρόπο αρχικά στην χώρα μας την Ελλάδα όπως εφαρμόζεται και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης.
- 5) **Η αναβάθμιση του ρόλου του Ο.Α.Ε.Δ** είναι επίσης μια πολύ σημαντική πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού της ανεργίας. Για να γίνει αυτό θα πρέπει ο Ο.Α.Ε.Δ να έχει έναν ακόμα πιο ενεργό ρόλο στην απασχόληση του εργατικού δυναμικού της χώρας . Δηλαδή είναι σημαντικό να αναβαθμιστούν οι δομές του και υπάρχει αξιοκρατία σε όλα τα προγράμματα

³⁴Σπυριδάκης,2013.

απασχόλησης όπου προσφέρει³⁵. Επίσης θα πρέπει γίνουν κάποιες προσλήψεις εξειδικευμένου προσωπικού στις δομές του οργανισμού αυτού έτσι ώστε να μειωθεί η γραφειοκρατία. Με τον τρόπο αυτό οργανισμός θα γίνει περισσότερο αποτελεσματικό και γρήγορος για να βοηθήσει τον άνεργο σε μια άμεση επαγγελματική αποκατάσταση που θα έχει σαν αποτέλεσμα και την μείωση της ανεργίας. Τέλος η παραπάνω πολιτική όπου αναφερθήκαμε είναι σημαντικό να πούμε πως έχει ιδιαίτερη σημασία για την χώρα μας την Ελλάδα

6) **Η σωστή εφαρμογή της αξιοκρατίας** είναι μια ιδιαίτερα σημαντική πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας. Για να γίνει πιο κατανοητό αυτό όμως θα πρέπει αρχικά να εξαλειφθούν οι ισχυρές παρεμβάσεις κάποιων πολιτικών προσώπων στις διαφορές υπηρεσίες απασχόλησης του κράτους σύμφωνα με τον (*Σκουτέλης*). Αυτό γίνεται πρωτίστως για τον λόγο ότι κάποια πολιτικά πρόσωπα παρεμβαίνουν στις διάφορες υπηρεσίες με σκοπό την ψηφοθηρία και βοηθώντας άτομα κυρίως όπου τους στηρίζουν έτσι ώστε να πετύχουν την επανεκλογή τους στο αξίωμα αυτό σε μια νέα εκλογική αναμέτρηση. Όμως ένα υπάρχει αξιοκρατία ειδικότερα στην απασχόληση σε πρώτο βαθμό θα έχουμε μια γενικότερη μείωσης της ανεργίας και μια καλύτερη αποτελεσματικότητα του κράτους. Τέλος είναι σημαντικό να πούμε πως αυτή η εφαρμογή της πολιτικής αυτής βοηθήσει αρκετά στην βελτίωση του φαινομένου της ανεργίας σε πρώτο βαθμό στην Ελλάδα και μετά σε κάποιες χώρες της Ευρώπης.

7) **Η αύξηση των δαπανών από την μεριά της κυβέρνησης σε διάφορα δημόσια έργα** αποτελεί ακόμα μια πολιτική αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού σύμφωνα με τον (*Σπυριδάκης, 2013*). Στην εφαρμογή αυτού ιδιαίτερο ρόλο παίζει ένας σωστός σχεδιασμός από την μεριά της κυβέρνησης της κάθε χώρα για τον λόγο ότι από αυτήν εξαρτάται η εκκίνηση των διαδικασιών για την αύξηση των δαπανών σε διάφορα δημόσια έργα. Εάν όμως υπάρξει και εφαρμοστεί κάτι

³⁵www.oaed.gr

τέτοιο, τότε θα έχουμε μια μεγάλη μείωση της ανεργίας που αυτό θα είναι αποτέλεσμα των αρκετών θέσεων εργασίας όπου θα υπάρξουν από όλο αυτό. Τέλος αυτό θα βοηθήσει αρκετά στην βελτίωση του φαινομένου της ανεργίας πρωτίστως στην Ελλάδα και δευτερευόντως σε κάποιες χώρες της Ευρώπης.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε πως το κεφάλαιο αυτό είδαμε κάποιες από τις βασικές πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη. Όμως μια σωστή εφαρμογή των πολιτικών αυτών θα βοηθήσει αρκετά σε ένα μεγάλο βαθμό στην συρρίκνωση του φαινομένου αυτού της ανεργίας, πρωτίστως στην χώρα μας όσο και σε κάποιες χώρες της Ευρώπης. Τέλος στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε κάποια πράγματα σχετικά με την ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη την εποχή του covid 19.

4.2 Ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη την εποχή του covid-19

Στο κεφάλαιο αυτό θα μιλήσουμε σχετικά με την ανεργία στην Ελλάδα και την Ευρώπη στην εποχή της πανδημίας αυτής όπου ζούμε στις μέρες μας. Αρχικά είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι η πανδημία αυτή ξέσπασε στην χώρας μας αλλά στην Ευρώπη στις αρχές του 2020, όπου αυτό επηρέασε αρνητικά την οικονομία αλλά και το σύστημα υγείας της κάθε χώρας λόγω κάποιων περιορισμών όπου υπήρχαν. Επίσης στην ευρωπαϊκή ήπειρο είχαμε ένα μεγάλο κόστος και σε ανθρώπινες ζωές.

Στην συνέχεια είναι πολύ σημαντικό να πούμε πως το κάθε κράτος ξεχωριστά προσπάθησε να έχει τις λιγότερες απώλειες σε όλα τα επίπεδα. Έτσι για τον λόγο αυτό οι ηγέτες και οι πρωθυπουργοί της Ε.Ε συμφώνησαν να συσταθεί έκτακτο ταμείο ανάκαμψης ύψους 750 δισ. ευρώ, όπως λέγεται και ονομάζεται το πρόγραμμα αυτό όπου είναι το «Next Generation EU» όπου αυτό θα συμβάλει αρκετά στον

περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας³⁶. Σχετικά με την απασχόληση το πρόγραμμα αυτό προβλέπει ένα δάνειο με πάρα πολύ ευνοϊκούς σε κάθε κράτος μέλος της Ευρώπης έτσι ώστε να καλυφθούν σε επίπεδο απασχόλησης τα προβλήματα όπου έχουν προκύψει από την πανδημία.

Επιπροσθέτως έτσι με τον τρόπο αυτό η ανεργία όπου παρατηρείται πως αυξήθηκε λίγο σε μεγάλο μέρος των χωρών της Ευρώπης το 2020 , είναι σημαντικό πως ότι θα πρέπει να σταματήσει να αυξάνεται η ακόμα και να μειώνεται. Στην Ελλάδα όμως που παρατηρείται πως ότι δεν επηρεάστηκε αρκετά το φαινόμενο αυτό της ανεργίας είναι σημαντικό να πούμε πως με την σωστή αξιοποίηση του δανείου αυτού, είναι πολύ πιθανόν η ανεργία να συνεχίζει να μειώνεται και έτσι να δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Τέλος στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε μια στατιστική ανάλυση σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης των ανέργων στις πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας.

4.3 Επισκόπηση της βιβλιογραφίας

Αρχικά στο κεφάλαιο αυτό θα κάνουμε επισκόπηση της βιβλιογραφίας όπου θα μιλήσουμε σχετικά με κάποιες μελέτες όπου υπήρξαν σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Επίσης οι σχετικές μελέτες αυτές όπου έγιναν παρόμοιες με αυτή όπου κάναμε εμείς ακολουθώντας και την ίδια μεθοδολογία όπως κάναμε στην εργασία αυτή .Έτσι κάποιες από αυτές τις μελέτες όπου έγιναν στην Ισπανία στην περίοδο της οικονομικής κρίσης έδειξαν την μεγάλη επιρροή όπου είχαν τα αίτια της ανεργίας σε όλο το θέμα αυτό αλλά και τι συνέπειες προκλήθηκαν όπου είναι παρόμοια αλλά και παρόμοιες σχετικά με τα αίτια και τις συνέπειες όπου και εμείς είδαμε. Ακόμα σύμφωνα με τον *Misbah Tanveer* και την μελέτη όπου αυτός έκανε, ακολουθώντας τον εμείς κάναμε κάτι σχετικό με αυτό που έκανε, είδαμε ότι υπήρχε μια μεγάλη επίδραση στην περίοδο της οικονομικής κρίσης σε πολλές χώρες της Ευρώπης,

³⁶https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/crisis-management-and-solidarity_el

σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργία των νέων όπου φαίνεται πως αυτή την περίοδο της κρίσης η κατηγορία αυτή ήταν όπου επηρεάστηκε περισσότερο σε ένα πιο μεγάλο βαθμό σε αρκετές χώρες της Ευρώπης μεταξύ αυτών ήταν και η Ελλάδα.

Στην συνέχεια πολλές μελέτες δείχνουν πως οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη λαμβάνουν διαφόρων τύπων μέτρα, έτσι ώστε να αναχαιτίσουν μια μεγάλη έξαρση του φαινομένου της ανεργίας. Κάποια από αυτά τα μέτρα αυτά της αντιμετώπισης της ανεργίας σύμφωνα με το (Σπυριδάκης, 2013) όπου χωρίζονται σε δύο κατηγορίες όποιες έχουν σχέση με κάποια νομισματικά αλλά και με κάποια δημοσιονομικά μέτρα. Επιπλέον τα δημοσιονομικά αυτά μέτρα, εστιάζονται κυρίως στην αύξηση των δημοσίων δαπανών και τα νομισματικά έχουν ως στόχο την μείωση των επιτοκίων. Είναι και άλλα μέτρα αντιμετώπισης όπου αυτά σχετίζονται με την επανεκπαίδευση αλλά κατάρτιση πολλών ανέργων έτσι ώστε να αποκτήσουν κάποιες ειδικεύσεις αλλά και γνώσεις πάνω σε ένα νέο αντικείμενο συμφωνά με τον Keynes. Τα μέτρα αυτά έδειξαν μελέτες σε χώρες της Ευρώπης ότι συνέβαλαν αρκετά στην μείωση της ανεργίας. Πολλές μελέτες σε Γαλλία, Γερμανία έδειξαν την αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών αντιμετώπισης της ανεργίας καθώς όπως είδαμε και στα παραπάνω μέρη της εργασίας αυτής με βάση την μελέτη που κάναμε είδαμε πως πολλές χώρες όπως είναι και αυτές που αναφέραμε παραπάνω επηρεάστηκαν σε μικρότερο βαθμό τα ποσοστά ανεργίας του συγκριτικά με αυτά της Ελλάδας και της Ισπανίας όπου βρίσκονταν στα ίδια επίπεδα περίπου.

Επίσης αξίζει να αναφέρουμε όμως ότι πολλές μελέτες του Milton Friedman και κάποιων οικονομολόγων ζητούσαν την επιστροφή σε πολιτικές μη κρατικής παρέμβασης σχετικά με το θέμα αυτό της ανεργίας. Αυτό όμως είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα για τον λόγο ότι μέχρις που η οικονομία θα επιστρέψει σε επίπεδο πλήρους απασχόλησης η ανεργία θα επηρεαστεί σημαντικά χωρίς να γνωρίζουμε τι διαστάσεις μπορεί να πάρει όλο αυτό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό όμως να πούμε σχετικά με αυτό και με βάση και την μελέτη όπου εμείς κάναμε ότι είναι πολύ σπουδαία η κρατική παρέμβαση μέχρι κάποιο σημείο στο θέμα αυτό της ανεργίας με διάφορες πολιτικές. Αυτό είναι σημαντικό όμως για τον λόγο ότι περιορίζονται σε κάποιο βαθμό οι συνέπειες αλλά και οι επιπτώσεις όπου προκαλούνται από τα αίτια

της ανεργίας όπου αναφερθήκαμε και παραπάνω. Σχετικά με αυτό όμως είναι σημαντικό να πούμε πως δεν γνωρίζουμε την χρονική διάρκεια όπου μπορεί να υπάρχει σχετικά με το πότε μια οικονομία θα επιστρέψει σε επίπεδα πλήρους απασχόλησης.

Ακόμα είναι πολύ σημαντικό να δούμε κάποιες όπου αυτές σχετίζονται με τις πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας στην Ελλάδα αλλά και την Σουηδία όπου θα γίνει μια σύγκριση αυτών των δυο χωρών σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας. Αρχικά οι μελέτες αυτές δείχνουν πως η Σουηδία από παλαιότερα είχε ξεκινήσει να προωθεί τα προϊόντα της στην διεθνή αγορά πολύ νωρίτερα από την Ελλάδα με αποτέλεσμα η ανεργία να μειώνεται για τον λόγο ότι και στις δύο χώρες καθώς αυξάνονταν η παραγωγική δραστηριότητα. Επιπλέον η μελέτη αυτή του (*Holmlund Bertil*) όπου αναφέρει σχετικά με την κοινωνική πολιτική όπου είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την οικονομική εξέλιξη μιας χώρας καθώς οι κυβερνήσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και την Σουηδία όπως βλέπουμε αύξησαν τις διάφορες δαπάνες με σκοπό να καλύψουν τις κοινωνικές ανάγκες των κρατών τους. Αυτό συνέβη πρωτίστως στην Σουηδία αλλά μετά ακολούθησε την ίδια πολιτική και η Ελλάδα.

Επιπροσθέτως σχετικά με την μελέτη αυτή όπου αναφερθήκαμε πιο πάνω του (*HolmlundBertil*) είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι στην Σουηδία, πρώτα είχαμε τη εξάπλωση του δημοσίου τομέα όπου στην συνέχεια κάτι παρόμοιο ακολούθησε και στην Ελλάδα σύμφωνα με τον (*Σακελλαρόπουλος Θ.*)³⁷ όπου και στις δυο χώρες όλο αυτό είχε ένα θετικό αντίκτυπο σχετικά με το φαινόμενο αυτό της ανεργίας. Επίσης όμως είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε ότι με βάση την μελέτη του (*HolmlundBertil*) ότι στην Σουηδία κάποια στιγμή σχετικά με την μετανάστευση αλλά και τους μετανάστες όπου αυτή είχε δεχτεί στην χώρα της λόγω κάποιων προβλημάτων όπου προέκυψαν σχετικά με την ανεργία αναγκάστηκε να αλλάξει κάποιες πολιτικές όπως αυτή των παροχών σε άνεργους για τον λόγο κάνοντας δυσκολότερες κάποιες διαδικασίες έτσι ώστε να καλύψει τις ανάγκες των ήδη υπάρχοντων ανέργων στην χώρα. Επίσης στην Ελλάδα σύμφωνα με

34 Σακελλαρόπουλος Θ.

τον(Σακελλαρόπουλος Θ.) φαίνεται πως σε αυτό δεν ακολούθησε την ίδια πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας όπου αναφερθήκαμε και παραπάνω. Έτσι αυτό είχε σαν αποτέλεσμα όμως η ανεργία να μην στην Σουηδία να αυξάνεται αλλά σε πιο αργούς συγκριτικά με την Ελλάδα.

Τέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικό να πούμε πως οι παραπάνω μελέτες αυτές όπου είδαμε σχετικά με την επισκόπηση της βιβλιογραφίας όπου είχαμε στο μεγαλύτερο μέρος της θεωρίας της εργασίας αυτής σχετικά με το θέμα της ανεργίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη. Έτσι θεωρούμε πως και με τις μελέτες αυτές όπου είδαμε στο κεφάλαιο αυτό πως προσεγγίσαμε σε έναν μεγάλο βαθμό το θέμα αυτό της ανεργίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη καθώς και όλα τα αίτια, τις συνέπειες και τις πολιτικές αντιμετώπισης του φαινομένου αυτού. Στο επόμενο κεφάλαιο θα δούμε μια εμπειρική ανάλυση σχετικά με το θέμα της ανεργίας όπου θα δούμε τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου όπου δημιουργήσαμε.

4.4 Εμπειρική ανάλυση της Ανεργίας

Στατιστική Ανάλυση Ερωτηματολογίου

Αρχικά στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε την στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου που βλέπετε στα **παραρτήματα** της εργασίας αυτής όπου σχετίζεται με τον βαθμό ικανοποίησης των ανέργων από τις πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας. Όμως είναι πολύ σημαντικό στην αρχή να μιλήσουμε για την μεθοδολογία όπου περιλαμβάνει η στατιστική ανάλυση αυτή όπου είναι αυτή του ερωτηματολογίου ως βασικό ερευνητικό εργαλείο. Σκοπός της ανάλυσης αυτής όμως είναι ο υπολογισμός του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων που συμμετέχουν στην έρευνα καθώς επίσης η εξέταση της σχέσης του με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος.

Η μεταβλητή του βαθμού της συνολικής ικανοποίησης των ανέργων προέκυψε από τον μέσο όρο των παρακάτω ερωτήσεων του ερωτηματολογίου :

- 1) Πόσο έχει επηρεάσει η ανεργία την προσωπική σας ζωή ;
- 2) Έχετε βιώσει κοινωνικό αποκλεισμό την περίοδο όπου είστε άνεργος ;
- 3) Συμφωνείτε με τις πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργία που εφαρμόζουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις την τελευταία πενταετία;
- 4) Συμφωνείτε με το ότι ο Ο.Α.Ε.Δ έχει συμβάλει στην αντιμετώπισης της ανεργία των νέων αλλά και της ανεργίας γενικότερα ;
- 5) Πιστεύετε ότι είναι επαρκή και αποτελεσματικά τα μέτρα της πολιτείας για την αντιμετώπιση της ανεργίας ;
- 6) Νιώθετε ικανοποιημένος/η από την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας όπου δημιουργούνται διάφορες θέσεις εργασίας ως μια πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας ;
- 7) Νιώθετε ικανοποιημένος/η από την παροχή βοήθειας σε ανέργους που ξεκινούν μια δική του επιχείρηση ως μια πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας ;
- 8) Νιώθετε ικανοποιημένος/η από την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εθνικών υπηρεσιών που κάνουν ευκολότερη την αναζήτηση εργασίας κυρίως για τους νέους ανέργους ;
- 9) Νιώθετε ικανοποιημένος/η από την προαγωγή και τη προσφορά κίνητρων για την αγορά εργασίας χωρίς τον αποκλεισμό ;

Στην συνέχεια η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω του ερωτηματολογίου από την πλατφόρμα **GOOGLEFORMS** όπου από εκεί προέκυψε ένα δείγμα 120 συμμετεχόντων όπου αναλύθηκε μέσω του προγράμματος **SPSS**.

Τώρα στο σημείο αυτό θα δούμε κάποια πράγματά σχετικά με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά αλλά και τα περιγραφικά στατιστικά του δείγματος μας Στην συνέχεια θα δούμε ένα ιστόγραμμα συχνοτήτων, κάποιους ελέγχους υποθέσεων όπως τον Ensample-test, Independent Sample T-test όπως και ένα έλεγχο ανεξαρτησίας χ^2 . Τέλος θα δούμε την ανάλυση διακύμανσης ως προς ένα παράγοντα (One-way ANOVA), κάποιες αναλύσεις συσχέτισης και έναν έλεγχο απλής γραμμικής παλινδρόμησης για την εξυπηρέτηση του ερευνητικού ερωτήματος.

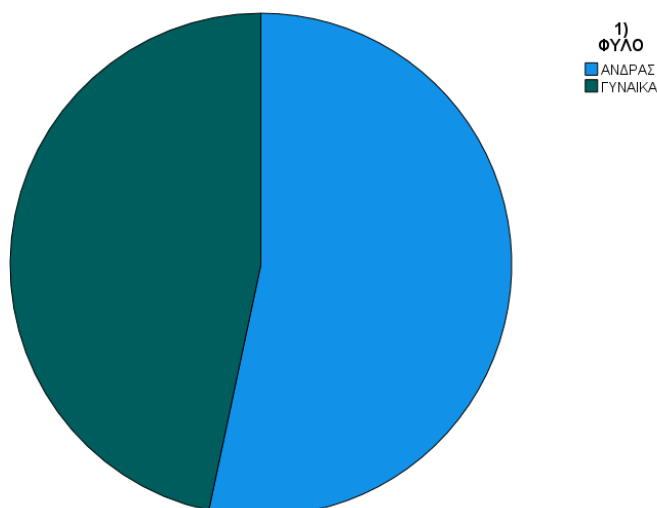
Ξεκινώντας την ανάλυση στο σημείο αυτό θα δούμε κάποιους πίνακες και γραφήματα, σχετικά με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος όπου είναι τα παρακάτω :

1) ΦΥΛΟ

Πίνακας 1

Φύλο	Συχνότητα	Ποσοστό %
Άνδρας	64	53,3
Γυναίκα	56	46,7
Σύνολο	120	100

Στον παραπάνω **πίνακα 1** βλέπουμε σχετικά με το φύλο του δείγματος μας, φαίνεται πως στο σύνολο των 120 συμμετεχόντων όπου αυτοί είναι άνεργοι ότι αποτελείται από 64 άνδρες δηλαδή το (53,3%) και 56 γυναίκες δηλαδή το (46,7%). Βλέπουμε παρακάτω ένα γράφημα σχετικά με αυτό.

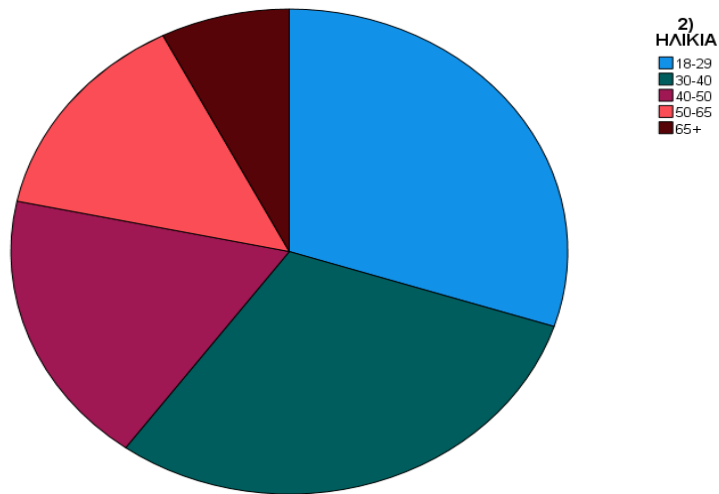


2) ΗΛΙΚΙΑ

Τώρα στον παρακάτω **πίνακα 2** βλέπουμε την κατανομή της ηλικίας του δείγματος μας. Αρχικά όπως παρατηρούμε, η ηλικιακή ομάδα 18-29 ετών του δείγματος μας αποτελείται από 36 άτομα δηλαδή το (30%) του δείγματος, η ηλικιακή ομάδα 30-40 ετών αποτελείται και αυτή από 36 άτομα επίσης το (30%) του δείγματος. Στην συνέχεια η ηλικιακή ομάδα 40-50 ετών του δείγματος αποτελείται από 22 άτομα δηλαδή (18,3%), η ομάδα των 50-65 ετών αποτελείται από 17 άτομα δηλαδή σε ποσοστό (14,2%) και τέλος έχουμε 9 άτομα όπου είναι άνω των 65 σε ποσοστό (7,5%). Επίσης βλέπουμε και ένα γράφημα σχετικά με αυτό.

Πίνακας 2

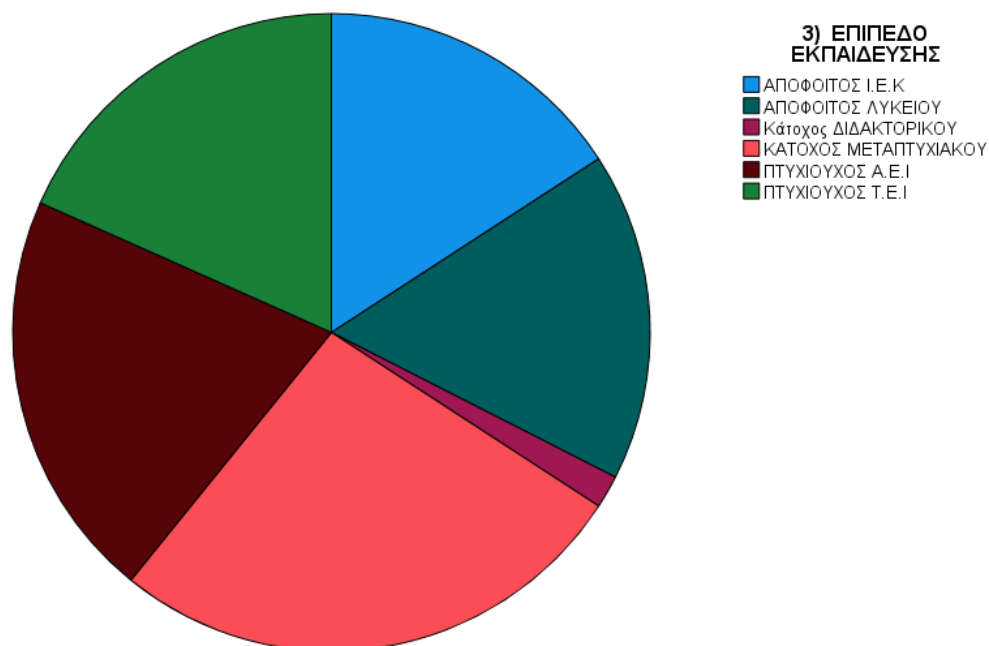
Ηλικία	Συχνότητα	Ποσοστό %
18-29	36	30
30-40	36	30
40-50	22	18,3
50-65	17	14,2
65+	9	7,5
Σύνολο	120	100



3) ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πίνακας 3

Επίπεδο εκπαίδευσης	Συχνότητα	Ποσοστό %
Απόφοιτος Ι.Ε.Κ	19	15,8
Απόφοιτος Λυκείου	20	16,7
Κάτοχος διδακτορικού	2	1,7
Κάτοχος μεταπτυχιακού	32	26,7
Πτυχιούχος Α.Ε.Ι	25	20,8
Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι	22	18,3
Σύνολο	120	100

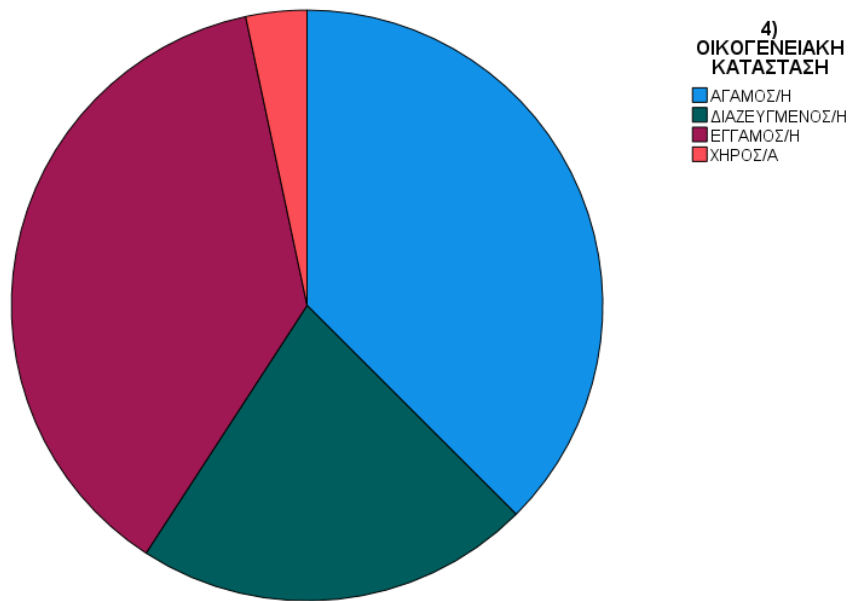


Στο σημείο αυτό όπως παρατηρούμε στον παραπάνω **πίνακα 3** σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης βλέπουμε ότι το (26,7%) του δείγματος κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο δηλαδή 32 άτομα, μετά ακολουθεί το (20,8%) του δείγματός δηλαδή 25 άτομα όπου κατέχουν κάποιο πτυχίο ΑΕΙ. Επίσης το ποσοστό του δείγματος των που απομένει κατανέμεται ανάμεσα σε κατόχους πτυχίου ΤΕΙ σε ποσοστό (18,3%) δηλαδή 22 άτομα , απόφοιτους ΙΕΚ σε ποσοστό (15,8%) δηλαδή 19 άτομα , απόφοιτους λυκείου σε ποσοστό (16,7%) δηλαδή 20 άτομα και κατόχους κάποιου διδακτορικού διπλώματος σε ποσοστό (1,7%). Επίσης βλέπουμε και ένα γράφημα σχετικά με αυτό.

4) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Πίνακας 4

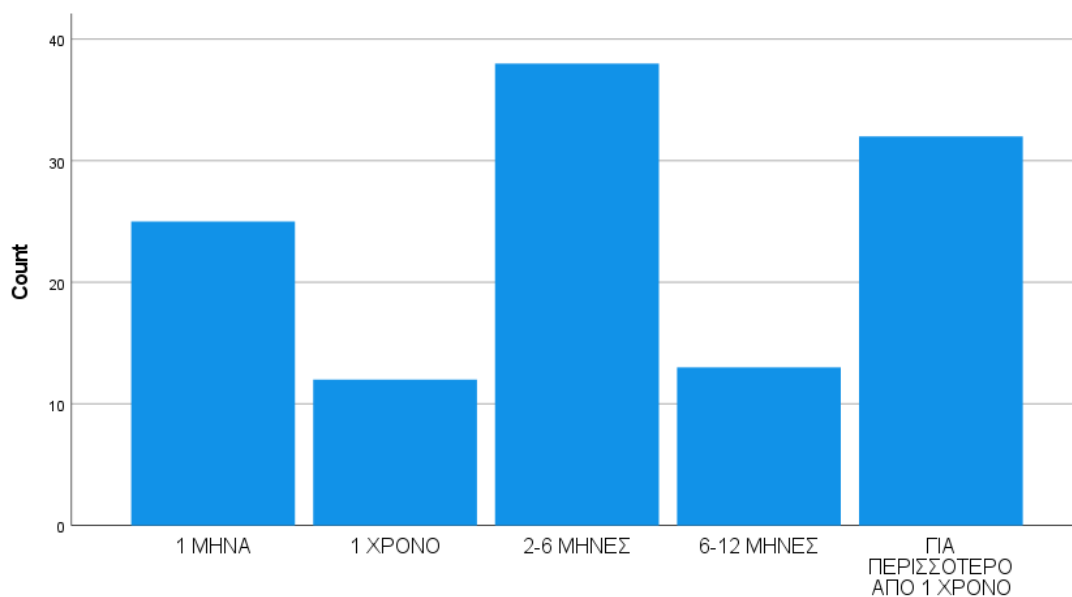
Οικογενειακή κατάσταση	Συχνότητα	Ποσοστό %
Άγαμος/η	45	37,5
Διαζευγμένος/η	26	21,7
Έγγαμος/η	45	37,5
Χήρος/α	4	3,3
ΣΥΝΟΛΟ	120	100



Τώρα όπως παρατηρούμε στο παραπάνω **πίνακα 4** σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση του δείγματος βλέπουμε ότι έχουμε 45 έγγαμους/ες όπου αυτοί αποτελούν το 37,5% του δείγματος μας ,το ίδιο ακριβώς ποσοστό του δείγματος είναι και οι άγαμοι/ες . Στην συνέχεια έχουμε 26 διαζευγμένους/ες όπου αυτοί αποτελούν το 21,7% του δείγματος μας και τέλος έχουμε 4 άτομα όπου δηλώνουν χήροι/ες δηλαδή το 3,3 % του δείγματός.

5) ΣΕ ΠΟΙΟ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΟΙΚΕΙΤΕ ;

Επίσης στο παρακάτω **γράφημα** βλέπουμε παρουσιάζει την κατανομή των νομών κατοικίας για τους των ατόμων του δείγματος. Μια πολύ σημαντική παρατήρηση σε αυτό είναι πως ένα μεγάλο ποσοστό του δείγματος μας παρατηρούμε, οι περισσότεροι συμμετέχοντες κατοικούν στους νομούς Αττικής, Ιωαννίνων και Θεσσαλονίκης.



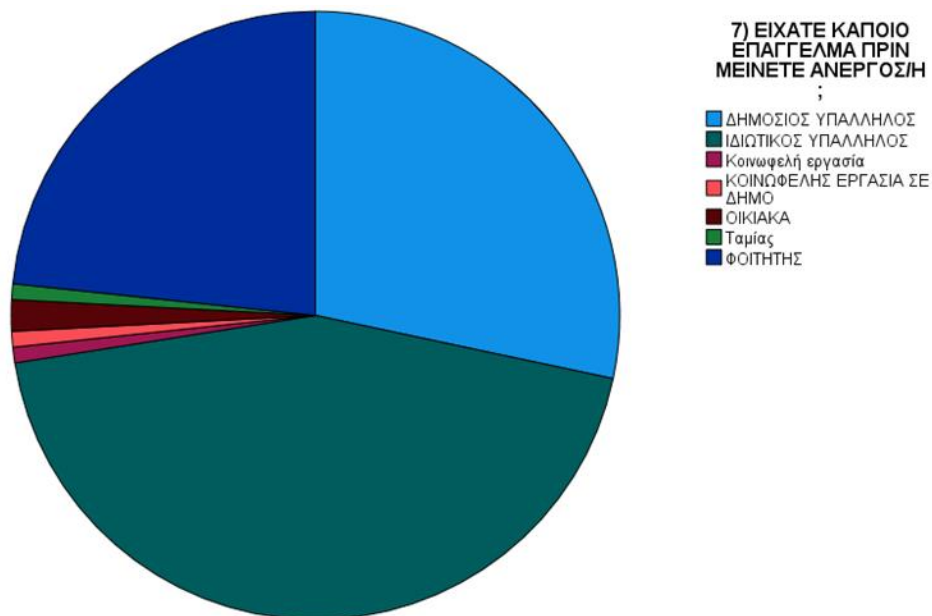
6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;

Επιπροσθέτως όπως παρατηρούμε στον παραπάνω **πίνακα 5** αλλά και το γράφημα , βλέπουμε ότι συνολικά το 73,3% του δείγματος δηλαδή 88 άτομα είναι άνεργοί για λιγότερο από ένα χρόνο, ενώ το 26,7% του δείγματος δηλαδή 32 άτομα είναι άνεργοι για περισσότερο από ένα χρόνο.

7) ΕΙΧΑΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΙΝ ΜΕΙΝΕΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ/Η ;

Πίνακας 6

Είχατε κάποιο επάγγελμα πριν μείνετε άνεργος/η ;	Συχνότητα	Ποσοστό %
Δημόσιος υπάλληλος	34	28,3
Ιδιωτικός υπάλληλος	53	44,2
Κοινοφελής εργασία	1	0,8
Κοινοφελής εργασία σε δήμο	1	0,8
Οικιακά	2	1,7
Ταμίας	1	0,8
Φοιτητής	28	23,3
Σύνολο	120	100

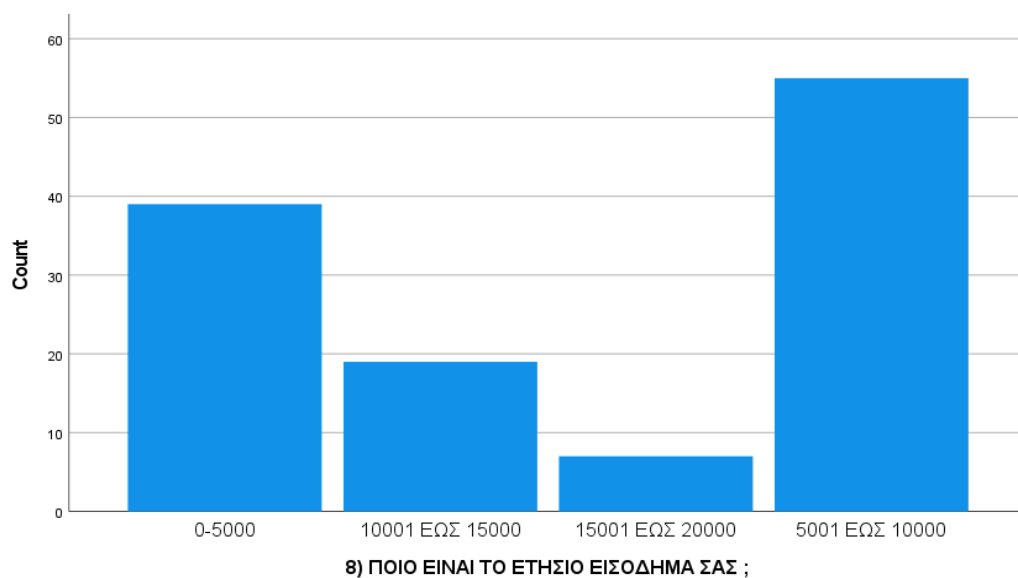


Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε σχετικά με το επάγγελμα που έκανε το δείγμα μας πριν μείνουν άνεργοι βλέπουμε ότι εργαζόταν στον ιδιωτικό τομέα (44,2%) δηλαδή 53 άτομα, στον δημόσιο τομέα το 28,3 % δηλαδή 34 άτομα και ένα 23,3 % του δείγματος ήταν φοιτητές δηλαδή 28 άτομα. Επίσης είχαμε 2 άτομα όπου ασχολούνταν με τα οικιακά δηλαδή το 1,7 %, 1 άτομο που ήταν ταμίας δηλαδή το 0,8 % και 3 άτομα όπου έκαναν μια κοινωνική εργασία δηλαδή το 2,4 %.

8) ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΑΣ ;

Πίνακας 7

Εισόδημά	Συχνότητα	Ποσοστό%
0-5000	39	32,5
10001 ΕΩΣ 15000	19	15,8
15001 ΕΩΣ 20000	7	5,8
5001 ΕΩΣ 10000	55	45,8
ΣΥΝΟΛΟ	120	100



Στο σημείο αυτό όπως παρατηρούμε στον τελευταίο πίνακα 7 αλλά και στο γράφημα όπου ακολουθεί παραπάνω βλέπουμε ότι μεγάλο μέρος του δείγματος έχει ετήσιο εισόδημα 5000-10000 ευρώ δηλαδή το (45,8%) όπου είναι 55 άτομα, το (32,5%) όπου είναι 39 άτομα έχει ετήσιο εισόδημα 0-5000 ευρώ και το (15,8%) δηλαδή 19 άτομα έχει ετήσιο εισόδημα 10000-15000 ευρώ. Τέλος παρατηρούμε ότι 7 άτομα δηλαδή το (5,8 %) δηλώνουν 15000-20000 ευρώ ετήσιο εισόδημα. Στην συνέχεια θα δούμε τα περιγραφικά στατιστικά και τους έλεγχοι της ανάλυσής μας

Περιγραφικά στατιστικά

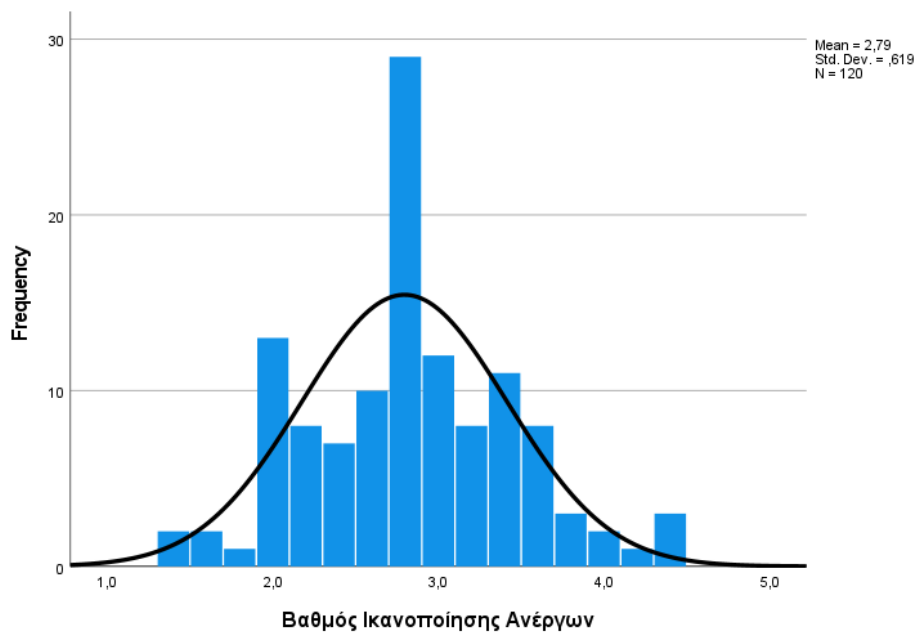
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων		
N	Valid	120
	Missing	0
Mean		2,795
Std. Error of Mean		0,0565
Median		2,8
Mode		2,8
Std. Deviation		0,6194
Variance		0,384
Skewness		0,128
Std. Error of Skewness		0,221
Kurtosis		-0,124
Std. Error of Kurtosis		0,438
Range		2,9
Minimum		1,4
Maximum		4,3
Sum		335,4
Percentiles	25	2,4
	50	2,8
	75	3,2

Αρχικά στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε τα περιγραφικά χαρακτηριστικά της μεταβλητής βαθμού ικανοποίησης των ανέργων. Έτσι παρατηρώντας στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε τα περιγραφικά στατιστικά της μεταβλητής του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων βλέπουμε ότι ο μέσος (Mean) είναι 2.79 και η διάμεσος (Median) 2.8 , λίγο μεγαλύτερη από τον μέσο. Επιπλέον, η επικρατούσα τιμή (Mode), δηλαδή η τιμή αυτή όπου εμφανίζεται με την μεγαλύτερη συχνότητα, είναι 2.8. Η

τυπική απόκλιση (Std. Deviation) είναι 0.62 , ενώ το εύρος της Συνολικής Ικανοποίησης (Range) είναι 2.9. Επίσης, ο συντελεστής ασυμμετρίας (Skewness) είναι θετικός (0,128) ,ενώ ο συντελεστής κύρτωσης (Kurtosis) είναι αρνητικός (-0,12). Τέλος στον πίνακα επίσης βλέπουμε ότι το ελάχιστο είναι 1,4 και το μέγιστο 4,3.

Ιστόγραμμα συχνοτήτων

Στο ιστόγραμμα συχνοτήτων της μεταβλητής του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων που ακολουθεί παρατηρούμε αυτά που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα των περιγραφικών στατιστικών, ότι έχουμε θετική ασυμμετρία ($\beta_1 = 0,128 > 0$) με μικρή ουρά αριστερά και αρνητική κύρτωση ($\beta_2 = -0,12 < 3$) αλλά μικρότερη του 3, και συνεπώς η καμπύλη παρουσιάζει πλατύκυρτη κατανομή.



Έλεγχος υποθέσεων One sample T-test

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	120	2,795	0,6194	0,0565

One-Sample Test

	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	-3,625	119	0	-0,205	-0,317	-0,093

Στους παραπάνω πίνακες βλέπουμε τον έλεγχο υποθέσεων OneSampleT-test .Η Μηδενική Υπόθεση (H0) λέει είναι ότι ο μέσος είναι ίσος με 3, ενώ η εναλλακτική Υπόθεση (H1) λέει ότι ο μέσος διαφέρει από 3.

Παρατηρώντας το πίνακα βλέπουμε ότι **το p-value του ελέγχου είναι $0,000 < 0,05$** σε επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$. Επομένως απορρίπτουμε την μηδενική υπόθεση σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%. Συμπεραίνουμε ότι ο μέσος όρος της ικανοποίησης των ανέργων διαφέρει από 3.

Έλεγχος υποθέσεων Independent samples t-test

Independent Samples Test											
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
										Lower	Upper
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	Equal variances assumed	3,435	0,066	1,34	118	0,183	0,1513	0,113	-	0,0724	0,375
	Equal variances not assumed			1,32	104,806	0,19	0,1513	0,1147	-0,076		0,3787

Ο έλεγχος υποθέσεων στους παρακάτω πίνακες γίνεται είναι μεταξύ της μεταβλητής της συνολικής ικανοποίησης ανέργων και του φύλου, με σκοπό την εκτίμηση του κατά πόσον το φύλο του δείγματος επηρεάζει τη συνολική του ικανοποίησης.

Η μηδενική υπόθεση (H0) είναι ότι ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των ανδρών ανέργων είναι ίσος με τον μέσο βαθμό ικανοποίησης των γυναικών ανέργων. **Η εναλλακτική υπόθεση (H1)** είναι ότι ο μέσος βαθμός ικανοποίησης των ανδρών διαφέρει από τον μέσο βαθμό ικανοποίησης των γυναικών.

Διαπιστώνουμε ότι η στατιστική έλεγχου για τον έλεγχο ισότητας των διακυμάνσεων είναι ίση με 3,435 δηλαδή (F), με p-value 0.066 ή 6,6 % επομένως έχουμε ίσες διακυμάνσεις διότι το p-value είναι μεγαλύτερο του $\alpha = 0,05$ και ο έλεγχος ανεξάρτητων δειγμάτων που κάνουμε είναι έγκυρος. **Η μηδενική υπόθεση της**

ισότητας των διακυμάνσεων δεν απορρίπτεται επομένως βλέπουμε τα αποτελέσματα της πρώτης γραμμής του δεύτερου πίνακα.

Όσον αφορά στον έλεγχο μέσων όρων, το p-value του ελέγχου είναι $0,183 > 0,05$ σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%, δηλαδή σε επίπεδο σημαντικότητας 5 % επομένως η μηδενική υπόθεση (H_0) δεν απορρίπτεται και το φύλο του δείγματος δεν επηρεάζει τη συνολική ικανοποίηση.

Group Statistics

	1) ΦΥΛΟ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	ΑΝΔΡΑΣ	64	2,866	0,5481	0,0685
	ΓΥΝΑΙΚΑ	56	2,714	0,6882	0,092

Ανάλυση διακυμανσής ως προς ένα παράγοντα (One-way ANOVA)

Descriptives								
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων								
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
18-29	36	2,358	0,5073	0,0846	2,187	2,53	1,4	3,6
30-40	36	2,956	0,5562	0,0927	2,767	3,14	1,6	4,3
40-50	22	3,045	0,6412	0,1367	2,761	3,33	2,1	4,3
50-65	17	3,071	0,6213	0,1507	2,751	3,39	1,4	4,1
65+	9	2,767	0,2598	0,0866	2,567	2,96	2,6	3,3

Tests of Homogeneity of Variances					
		Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	Based on Mean	1,418	4	115	0,232
	Based on Median	1,306	4	115	0,272
	Based on Median and with adjusted df	1,306	4	110,049	0,272
	Based on trimmed mean	1,433	4	115	0,227

ANOVA					
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	10,471	4	2,618	8,555	<,001
Within Groups	35,186	115	0,306		
Total	45,657	119			

Στο σημείο αυτό στους παραπάνω πίνακες γίνεται η Ανάλυση Διακύμανσης “One-WayANOVA” μεταξύ της μεταβλητής, του « Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων », και της μεταβλητής με περισσότερες από 2 κατηγορίες, όπου είναι αυτή της «Ηλικία», προκειμένου να διαπιστώσουμε αν η ηλικία επηρεάζει τον βαθμό ικανοποίησης των ανέργων.

Στον πρώτο πίνακα στη στήλη Mean βλέπουμε ποια κατηγορία του δείγματος έχει την μεγαλύτερη ικανοποίηση. Στο δείγμα μας, λοιπόν, οι άνεργοι ηλικίας 50 έως 65 ετών είναι λίγο πιο ικανοποιημένοι.

Η **Μηδενική Υπόθεση (H0)** είναι ότι ο μέσος βαθμός ικανοποίησης είναι ίδιος για όλες τις κατηγορίες της ηλικίας. Η **Εναλλακτική Υπόθεση (H1)** είναι ότι ένας τουλάχιστον μέσος διαφέρει.

Ωστόσο για να μπορέσουμε να βασιστούμε στα αποτελέσματα του ελέγχου ANOVA θα πρέπει πρώτα να ελέγξουμε αν υπάρχει ομοιογένεια στις διακυμάνσεις.

Παρατηρούμε στον δεύτερο πίνακα ότι το **p-value** είναι $0,227 > 0,05$, άρα **δεν μπορούμε να απορρίψουμε την Μηδενική Υπόθεση** της ισότητας των διακυμάνσεων σε επίπεδο σημαντικότητας 5%. Επομένως έχουμε ίσες διακυμάνσεις και η ανάλυση διακύμανσης που διενεργούμε είναι έγκυρη.

Στον τρίτο πίνακα βλέπουμε ότι το **p-value** του ελέγχου είναι $0,001 < 0,05$. Άρα σε επίπεδο σημαντικότητας 5% **απορρίπτουμε την Μηδενική Υπόθεση H0** ότι οι μέσοι είναι ίσοι μεταξύ τους, επομένως ο Βαθμός Ικανοποίησης των Ανέργων δεν είναι ίσος για όλες τις κατηγορίες της ηλικίας. Συμπεραίνουμε ότι **η Ηλικία επηρεάζει τον Βαθμό Ικανοποίησης των Ανέργων**.

Έλεγχος Ανεξαρτησίας χ^2

1) ΦΥΛΟ * 6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;							
Crosstabulation							
Count							
		6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;					Total
		1 ΜΗΝΑ	1 ΧΡΟΝΟ	2-6 ΜΗΝΕΣ	6-12 ΜΗΝΕΣ	ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΧΡΟΝΟ	
1) ΦΥΛΟ	ΑΝΔΡΑΣ	14	9	20	6	15	64
	ΓΥΝΑΙΚΑ	11	3	18	7	17	56
Total		25	12	38	13	32	120

Chi-Square Tests	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,148a	4	0,533
Likelihood Ratio	3,274	4	0,513
Linear-by-Linear Association	1,285	1	0,257
N of Valid Cases	120		

Η Μηδενική Υπόθεση (H0) μας είναι ότι το ποσοστό των ανδρών άνεργων είναι ίσο με το ποσοστό των γυναικών άνεργων δηλαδή δεν υπάρχει σχέση εξάρτησης σχετικά με το πόσο καιρό είναι άνεργοι. **Η Εναλλακτική Υπόθεση (H1)** μας είναι ότι το ποσοστό των ανδρών άνεργων διαφέρει από το ποσοστό των γυναικών άνεργων δηλαδή υπάρχει σχέση εξάρτησης σχετικά με το πόσο καιρό είναι άνεργοι.

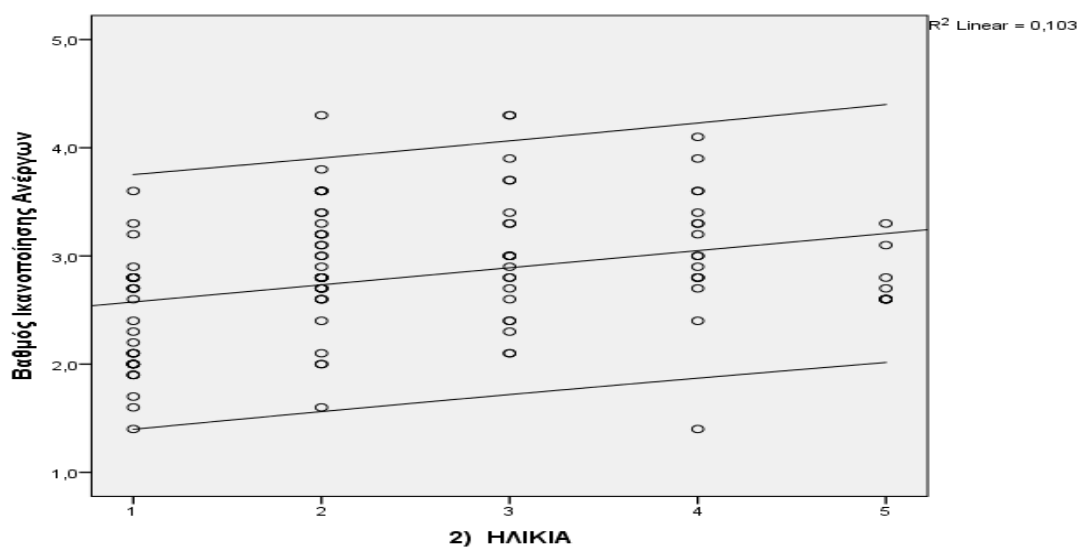
Στον δεύτερο πίνακα βλέπουμε ότι σε επίπεδο σημαντικότητας 5%, το p-value είναι $0,533 > 0,05$. Επομένως δεν μπορούμε να απορρίψουμε την Μηδενική Υπόθεση σε επίπεδο σημαντικότητας 5%, **άρα οι μεταβλητές ΦΥΛΟ και ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.**

Ανάλυση Συσχέτισης

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε την ανάλυση συσχέτισης όπου γίνεται μεταξύ του βαθμού ικανοποίησης και της ηλικίας

Correlations			
		Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	2) ΗΛΙΚΙΑ
Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων	Pearson Correlation	1	,322**
	Sig. (2-tailed)		0
	N	120	120
2) ΗΛΙΚΙΑ	Pearson Correlation	,322**	1
	Sig. (2-tailed)	0	
	N	120	120

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα, φαίνεται πως υπάρχει **ασθενής θετική συσχέτιση (0,322)** με βάση τον συντελεστή Pearson μεταξύ της ηλικίας του δείγματος και του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων, η οποία είναι **δεν στατιστικά σημαντική** με p-value να είναι 0,000 δηλαδή μικρότερο από το 5% .



Η σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα διασποράς είναι ασθενής με συντελεστή συσχέτισης R^2 να είναι 0,103

Παλινδρόμηση

Τώρα τέλος η ανάλυση αυτή που θα δούμε παρακάτω είναι αυτή, της απλής γραμμικής παλινδρόμησης μεταξύ του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων και του χρονικού διαστήματος που οι συμμετέχοντες του δείγματος μας είναι άνεργοι.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,413a	0,171	0,164	0,5665

a. Predictors: (Constant), 6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Regression	7,788	1	7,788	24,269	,000b
	Residual	37,869	118	0,321		
	Total	45,657	119			

a. Dependent Variable: Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων

b. Predictors: (Constant), 6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	(Constant)	3,345	0,123		27,175	0
	6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ;	-,176	0,036	-0,413	-4,926	0

a. Dependent Variable: Βαθμός Ικανοποίησης Ανέργων

Παρατηρούμε ότι η ανεξάρτητη μεταβλητή παρουσιάζει πολύ μικρή δυνατότητα πρόβλεψης της εξαρτημένης μεταβλητής όπου το R^2 είναι 0,171 ή 17,1%, ενώ το αποτέλεσμα κρίνεται στατιστικά σημαντικό διότι το p-value είναι 0,000.

Στο υπόδειγμα μας $Y = \alpha + \beta X$, ο σταθερός όρος είναι 3,345 και ο συντελεστής κλίσης είναι -0,176, άρα προκύπτει $Y = 3,345 - 0,176 * \text{Πόσο καιρό είστε άνεργος}$. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε επιπλέον μήνα ανεργίας ο βαθμός ικανοποίησης των άνεργών μειώνεται κατά 0,176. Επίσης είναι πολύ σημαντικό να αναφέρουμε πως το πρόσημο της σχέσης αυτής όπου είναι αρνητικό ήταν το αναμενόμενο καθώς βλέπουμε και πως ο συντελεστής κλίσης ο β είναι αρνητικός.

Τέλος συμπεραίνουμε επομένως ότι παρότι το αποτέλεσμα της παλινδρόμησης είναι στατιστικά σημαντικό για τον λόγο ότι το p-value είναι 0,000 δηλαδή μικρότερο 5% τότε η επίδραση του διαστήματος ανεργίας των συμμετεχόντων στη συνολική ικανοποίηση των ανέργων είναι περιορισμένη σε κάποιο βαθμό.

Συμπεράσματα

Αρχικά θα δούμε κάποια συμπεράσματα της στατιστικής ανάλυσης αυτής όπου κάναμε προηγουμένως και στην συνέχεια κάποια συμπεράσματα με το όλο κείμενο της εργασίας γενικότερα. Έτσι σχετικά με την ανάλυση αυτή είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι, σκοπός της παρούσας ανάλυσης ήταν ο υπολογισμός του βαθμού ικανοποίησης των ανέργων που συμμετέχουν στην έρευνα καθώς επίσης η εξέταση της σχέσης του με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος. Παρατηρήσαμε ότι ο μέσος όρος ικανοποίησης των ανέργων είναι 2,795, αποτέλεσμα που δείχνει μέτρια ικανοποίηση του δείγματος, ενώ το φύλο των συμμετεχόντων δεν φάνηκε να διαφοροποιεί στατιστικά σημαντικά τη συνολική ικανοποίηση. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων κατέχει προπτυχιακό ή

μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, καθώς επίσης ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είναι άνεργοι για λιγότερο από ένα χρόνο.

Στην συνέχεια όμως σχετικά με το όσα είδαμε παραπάνω στο κείμενο είναι σημαντικό να πούμε πως , αρχικά πολλά από τα αίτια της ανεργίας όπως για παράδειγμα είναι η υπερεργασία, οι δημογραφικές αλλαγές κ.λπ. τα συναντάμε συχνά στην ζωή μας σήμερα. Αυτά όμως τα αίτια γενικότερα έχουν και κάποιες συνέπειες όπου αυτές είναι με πολύ σημαντική επίδραση στην κοινωνία αλλά και στον άνεργο γενικότερα. Επίσης είναι σημαντικό να πούμε πως το φαινόμενα της ανεργίας όσο και αυτό το φαινόμενο της φτώχειας αλληλοσυνδέονται πολύ σημαντικά μεταξύ τους. Δηλαδή πολλά από τα αίτια όσο και τις συνέπειες του φαινομένου της ανεργίας τα συναντάμε και στο φαινόμενο της φτώχειας

Επιπροσθέτως το φαινόμενο της ανεργίας των νέων επηρεάζει αρκετά αλλά και σε μεγάλο βαθμό την κοινωνίας μας διότι η ηλικιακή ομάδα αυτή είναι ένα μέρος όπου αποτελεί το εργατικό δυναμικό μιας χώρας. Τώρα συμπερασματικά σχετικά με αυτό είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι παρατηρήσαμε πως η ανεργία των νεών αλλά και η ανεργία γενικότερα τόσο στην Ελλάδα όσο και σε πολλές χώρες της Ευρώπης παρουσίαζε μια αύξηση έως το 2013 περίπου. Από τότε και μετά όμως έως το 2019 παρουσιάζονταν μια μείωση. Το 2020 όμως με το ξέσπασμα της πανδημίας του Covid-19 τα πράγματα άλλαξαν αλλά δεν φαίνεται πως δημιουργήθηκαν προβλήματα άμεσα.

Τέλος αυτό όμως είδαμε στο κείμενό πως ότι η αύξηση αλλά και μείωση αυτή είχε άμεση επιρροή στους ρυθμούς όπου κινούνταν το φαινόμενο αυτό ενώ είναι σημαντικό να πούμε πως όλο αυτό δεν ξεχωρίζει φύλα. Τελικώς όμως είναι πολύ σημαντικό να πούμε πως ότι και οι κυβερνήσεις της κάθε χώρας ξεχωριστά δηλαδή τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη γενικότερα πήραν αρκετά μέτρα έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί το όλο φαινόμενό αυτό.

Παραρτήματα

Ερωτηματολόγιο

1) ΦΥΛΟ

- ΑΝΔΡΑΣ
- ΓΥΝΑΙΚΑ

2) ΗΛΙΚΙΑ

- 18-29
- 30-40
- 40-50
- 50-60
- 65+

3) ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
- ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ Τ.Ε.Ι
- ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ Α.Ε.Ι
- ΚΑΤΟΧΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ
- ΚΑΤΟΧΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ

4) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- ΑΓΑΜΟΣ/Η
- ΕΓΓΑΜΟΣ/Η
- ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΣ/Η
- ΧΗΡΟ/Α

5) ΣΕ ΠΟΙΟ ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΟΙΚΕΙΤΕ ;

6) ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ/Η ;

- 1 ΜΗΝΑ
- 2-6 ΜΗΝΕΣ
- 6 ΜΗΝΕΣ
- 1 ΧΡΟΝΟ
- ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 1 ΧΡΟΝΟ

7) ΕΙΧΑΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΠΡΙΝ ΜΕΙΝΕΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ/Η ;

- ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
- ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
- ΟΙΚΙΑΚΑ
- ΦΟΙΤΗΤΗΣ
- ΑΛΛΟ _____

8) ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΑΣ ;

- 0-5000
- 5001-10000
- 10001-15000
- 15001-20000
- 20001+

9) ΠΟΣΟ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΑΣ ΖΩΗ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

10) ΕΧΕΤΕ ΒΙΩΣΕΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ/Η ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ

- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

11) ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΟΙ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

12) ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΟΤΙ Ο Ο.Α.Ε.Δ ΕΧΕΙ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

13) ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΑΡΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

14) ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ /Η ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

15) ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΜΙΑ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΩΣ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

16) ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ ΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΥΡΙΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

17) ΝΙΩΘΕΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ/Η ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ;

- ΚΑΘΟΛΟΥ
- ΛΙΓΟ
- ΑΡΚΕΤΑ
- ΠΟΛΥ
- ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

18) ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ Η ΕΧΕΤΕ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ ΚΑΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

19) ΑΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΕΡΩΤΗΣΗ. ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΕΧΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΙ ;

- ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Δ
- ΠΑΡΟΧΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Παρακάτω θα δούμε το link όπου μοιράστηκε σε ανέργους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπως Facebook κ.λπ. .

<https://docs.google.com/forms/d/1w4LqcjFEeDd7UNoJ3imdbmZmaQ4849K6994IYFbkmv8/edit?usp=drivesdk>

ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://www.statistics.gr/>

<http://www.oaed.gr/>

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database?e=el>

https://www.researchgate.net/profile/Marcello-Signorelli/publication/227429332_Youth_unemployment_rate_and_impact_of_financial_crises/links/55c84cd908aebc967df8929b/Youth-unemployment-rate-and-impact-of-financial-crises.pdf

https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13608740408539586?casa_token=U1cq61XRJqMAAAAA:OdwwG-TFFjxeEvqcJ8ik3vRNOUbw1409N_5Y_Plei-8oPeAR_f2FW_cjCpe_PMI6LqgKMkvWih3iBQ

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1>

<https://iza.joels.springeropen.com/articles/10.1186/2193-9012-4-1#Sec4>

<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13504850701578959?needAccess=true>

Δέκα χρόνια κρίση, τρία μνημόνια και μια πανδημία. Η Ελλάδα αναζητώντας
έξοδο (ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΑΡΓΚΟΒΑΣ)

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/32226931/econbull201005-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1634548395&Signature=TWbsLkl-YLStbw8Ad9qVO3neOENTERxyptMOjnsFfxqNpT3WPy0ov0sz9B4sSpdvYa6UrBVZOvdzY5FJAgaU9muzSP7RpHaCztog5kT1HAsTaHd41dN0l~ueZ8sU7-fbn6IdCIHAVeFKEh1qnkW~RTLdW19FniT6eGAdmzVnplDUqanCZHrm2cFjbD3imIzW1O40pTZoHPQncvtkzOnduqCHTC00TINQKxrCDDoNPzBjr5IGM0ITKhJxaTzgEyRMv3y3aOCOWL4eu7yMeUMxrw0UJiBdaFH9LHa24gL3rXBuL7-SZ8EBWAUwi~3KkA5iKaYrJWAKdEyutb4-uDS67Q_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA#page=22

[Η μετανάστευση των νέων ‘φαντάζει’ διέξοδος στην ανεργία, Ευαγγελία Τσιλιμυγκρά](#)

<https://www.econstor.eu/bitstream/10419/166711/1/cesifo-forum-v18-y2017-i2-p03-10.pdf>

<https://core.ac.uk/download/pdf/213952678.pdf>

<https://ineobservatory.gr/wp-content/uploads/2014/08/meleth-25.pdf>

https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_el

<http://crisisobs.gr/>

Δεδουσόπουλος Α. (2004). Θεωρίες Ανεργίας, 1ος Τόμος, Αθήνα, Τυπωθήτω.

<https://covid19.gov.gr/>

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/crisis-management-and-solidarity_el

<http://www.oecd.org/>

<http://repository.library.teimes.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/8222/LOG%20-%20%ce%9c%ce%91%ce%9d%ce%a9%ce%9b%ce%91%ce%9a%ce%9f%ce%a3%20%ce%9b%ce%95%ce%a9%ce%9d.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

[ΗΡΩ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ](#)

http://oceanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2367/log2013_00024.pdf?sequence=1&isAllowed=y

<http://repository.library.teimes.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2302/DE%20%20%20%20%20%20%20%20.pdf?sequence=1>

<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

[ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ Δ. <<ΑΝΕΡΓΙΑ: Αίτια και λύσεις>>, Αθήνα 1996](#)

Holmlund Bertil, (2003), 'The rise and fall of Swedish unemployment', Uppsala University, Department of Economics, Working Paper no. 13, March.

Σακελλαρόπουλος Θ., (2011), «Η Κοινωνική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

**Youth unemployment rate and impact of financial crises, Misbah Tanveer
Choudhry**

Λιανός, Θ. Π. και Μπένος, Θ. Ε., Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, 2013